

NEZÁVISLÝ HORROROVÝ MAGAZÍN

WWW.HOWARDHORROR.CZ

HOWARD

OB
SAHUJE
ŠMEJDY
Z VESMÍRU

TÉMA:
VESMÍRNÝ HORROR

ALIEN: REVIZE
SKŮSIMĚ TO CEZ VESMÍR
Z PALUBNÍCH ZÁZNAMŮ

ROZHOVOR
LINNEA QUIGLEY
ALEX CAESAR GOMEZ

PORTRÉT
LINNEA QUIGLEY
VALERIE KAPLANOVÁ
R. L. STINE

POVÍDKY
KRZYSZTOF T. DĄBROWSKI
LENNY KA
TOMÁŠ MARTON
ROBIN STEJSKAL

32

ZÁŘÍ
2019

TÉMA #32: VESMÍRNÝ HORROR

- 4. Alien: Revize
- 12. Recenze: Hollywood Chainsaw Hookers
- 15. Recenze: Zbouchl jsem satanovu dceru
- 17. Povídka: Ti, co neumírají (Lenny Ka)
- 25. Skúsime to cez vesmír
- 35. Rozhovor: Linnea Quigley
- 41. Linnea Quigley's Horror Workout
- 44. Portrét: Hřbitovní tanečnice s motorovými pilami
- 50. Recenze: Kopiec
- 53. Recenze: Us
- 55. Povídka: Toto je mé tělo (Krzysztof T. Dąbrowski)
- 61. Deadite Press
- 65. Portrét: Démonická Valerie Kaplanová
- 84. Recenze: Děti Raupy

Rozhovor: Alex Caesar Gomez

STR. 100

- 86. Recenze: Mandy
- 88. Povídka: Neznámý interpret (Tomáš Marton)
- 100. Rozhovor: Alex Caesar Gomez
- 104. Proti Proudu: Ať žijí duchové (Marsu!)
- 107. Portrét: R. L. Stine
- 114. Z palubních záznamů
- 122. Sorority Babes in the Slimeball Bowl-O-Rama
- 124. Povídka: Vlák (Robin Stejskal)

HOWARD

31/2019

Nezávislý hororový magazín

howardhorror666@gmail.com
www.howardhorror.cz

Redakce: Honza Vojtíšek

Obálka, sazba & grafika:
Michal Březina

Externí spolupracovníci:
Petr Boček, Michal Březina,
Lenny Ka, Roman Kroufek,
Lucie Matoušková, Demi
Mortuus, Andrea Parezová,
Martin Štefko, Milan Žáček

Ilustrace:

Michal Březina (57, 129),
Zuzana Droppová (19), Adam
Kubík (93). Ilustrace na obálce:

Charidimos Bitsakakis

www.harrybits.artstation.com/
www.instagram.com/charidimos_art/

Korektury:

Zuzana Kocurková
Honza Vojtíšek

Správa webu: Roman Kroufek

Pozor, hovoří kapitánský můstek:

„Máme slušný starší koráb, aj ty sa v ňom pomestíš, aj poklady čo sú v moriach, je v ňom miesto pre všetkých. Skúsime to cez vesmír...“ zpívá v jedné ze svých nejtvrdších skladeb jistá slovenská kapela, a i my jsme se rozhodli vydat na cesty a prozkoumat tajemné dálavy. Tématem tohoto čísla je vesmírný horor, tedy děsy, hrůzy a strachy odehrávající se mimo naši rodnou hroudu v literární i filmové podobě.

Meziplanetární let vám zpřijemníme rozhovorem se sympatickou hvězdou amerického osmdesátkového a devadesátkového hororu Linneou Quigley, plzeňská scénářistka Alena Čadová pak vyzpovídá (jiho)amerického režiséra svého hororového scénáře Alexe Caesara Gomeze. V palubní knihovně si můžete přečíst povídky Lenny Ka, Robina Stejskala, Tomáše Martona i polského člena posádky Krzysztofa T. Dąbrowského a dovdělat se první částí nového seriálu o hororových nakladatelstvích z různých koutů světa z pera překladatele a nakladatele Mila-

na Žáčka. Archivář Petr Boček podá zevrubnou zprávu ze své pátrací akce po hororových stopách Valerie Kaplanové a mladší ročníky jistě potěší setkání s autorem R. L. Stinem. Nechybí tradiční recenze ani vzpurný příspěvek do rubriky Proti proudu. A čeká vás i narozeninová oslava jednoho z vesmírných soupeřů.

Vítáme vás na palubě. Vydejte se s námi prozkoumat mrazivé dálavy, setkat se s nepoznaným, nahlédnout za opony strachu, případně při nečekaném náhlém setkání dojemně zašišlat: „To je ale loztomilé zví-žáááááááááááááááá...“

Startujeme za té minus deset, devět, osm, sedm, šest, pět, čtyři...

Palubní kapitán
Honza Vojtíšek

STR. 107

Portrét: R. L. Stine

Rozhovor: Linnea Quigley

STR. 35

ALIEN: REVIZE

TÉMA

„Možná, že jsi nesledoval poslední události, ale dostali jsme na prdel, kámo!“ Věta, jež zazněla ve filmu **Aliens** (1986) a která vlastně docela jednoduše charakterizuje celou vetřelčí ságu. Michal Březina u příležitosti 40. narozenin této vesmírné potvory přesto podrobně sumarizuje čtyři základní filmy o krutých vesmírných monstrech.

NEJDŘÍVE BYLO VEJCE, POTOM FACEHUGGER

Všechno začalo prakticky už v roce 1970. Ronald Shusett a Dan O'Bannon začali pracovat na scénáři k Dickovu **Total Recall**, ale jak se pánům brzy ukázalo, celý projekt by byl tuze nákladný, a tak nechali dobrodružství z Marsu prozatím u ledu. Spočítali si totiž, že pro ně bude reálnější natočit cosi komornějšího, třeba právě příběh o děsivém mimozemském monstru, které by ve skromných interiérech zánovní kosmické lodi nahánělo k smrti vystrašenou posádku.

rovými prvky jsou zde ohyzdné monstrum neznámého původu a člověk v tísní, který monstru čelí prakticky beze zbraní i bez jakékoliv erudice o jeho schopnostech či... řekněme motivech. Tíživou atmosféru vyvolává stísněný prostor kosmické lodi a postupný úhyn všech zúčastněných. Okolnostem nepomáhá ani skutečnost, že onomu mimozemskému vetřelci koluje v žilách kyselina. Divák zkrátka chápe, že posádka je v dosti tragické situaci, jelikož, pokud se jim podaří monstrum zabít, jeho krev může poškodit loď, tedy zabít posádku jaksi post mortem.

A tak konečně po devíti letech úporné práce se mohli nechat první diváci okouzlit filmem **Alien**, zdařile ukočirovaným britským režisérem Ridleyem Scottem. Jejich první dojmy musely být úchvatné. Ale možná i relativně rozpačité. Ruku na chlopeň, do té doby zkrátka nemohli vidět něco podobného, především co do zpracování.

Scott vdechl svému snímku naprosto suggestivní, dechberoucí atmosféru, ale především dodal skličující a temný děj s postavou děsivou jako dosud žádnou.

Snímek **Alien** zaznamenal fantastický úspěch u diváků i kritiků. Jasnými horro-

Možná je zbytečně líčit, jak se lačný xenomorf dostal na palubu těžební kosmické lodi *Nostromo*. Mohla za to snad lidská zvědavost, touha po získání unikátní biologické entity, či snad neopatrnost? Jisté je, že se nechala posádka zlákat zoufalým signálem z neznámé planety a pohotovostně se po přistání vydala na průzkum. Záhy odhalila prostorné hnízdo se snad tisíci podivnými kožnatými vejci. Vedoucí týmu Kane se pak stal prvním „šťastlivcem“, kterému se na skafandr přísál takzvaný Facehugger – jisté vývojové stadium vetřelce. O nějaký čas později se z Kaneova těla vydere na světlo boží vetřelčí mládě, které

ČASOVÁ OSA

VETŘELEC VS. PREDÁTOR (2004)

— 2004

VETŘELCI VS. PREDÁTOR (2007)

— 2004

PROMETHEUS (2012)

— 2089 - 2093

VETŘELEC: COVENANT (2017)

— 2104

VETŘELEC (1979)

— 2122

VETŘELCI (1986)

— 2179

VETŘELEC³ (1992)

— 2179

VETŘELEC: VZKŘÍŠENÍ (1997)

— 2379

v temných zákoutích lodi Nostromo vyroste v krvelačnou bestii, a které nemá nic jiného na práci než se honit se zbývající posádkou táhlými chodbami. V boji s ním nakonec obstojí pouze křehká, avšak duchapřítomná Ellen Ripleyová.

Pokud odhlédneme od řečneme rozpačitých snah rozvinout vetřelčí univerz, tedy od filmů **Prometheus** a **Covenant** a také crossoveru **Alien vs. Predator** z univerza prakticky zcela jiného, došlo tak na první setkání člověka s touto imponantní vesmírnou bytostí, setkání, které si rozhodně říkalo o další pokračování. Ellen Ripleyová se tak stává jakýmsi pojivem celé následující ságy.

PLANETA ÚSPĚŠNĚ OSÍDLENA. ALE KÝM VLASTNĚ?

Roku 1986 přišel James Cameron s nápadem, vzít výše zmíněné monstrum a poněkud ho rozmnožit. A nechat opět hrstku lidí odolávat jeho útokům. Milovníci monster a akčních scén si jistě přišli na své, s menším zklamáním pak odešli ti, kteří postrádali tíživou hororovou náladu z prvního filmu. Je však nutné dodat, že našťastí s tím, co Vetřelec představuje – tedy, jak vypadá, jak se pohybuje, jak útočí, se nervydrásajícím scénám lze sotva vyhnout. **Aliens** nabídnou i několik skvělých „lekaček“. A napětí stupňované pouze odezvou detektoru pohybu – laskomina pro každého řádného hororistu. Snímek **Aliens** tím pádem nabízí od všeho trochu,

čímž vznikl prakticky skvělý mix oblíbených ingrediencí. Mnozí se pak bijí do prsou, že právě **Aliens** jsou tím jediným nejlepším snímkem na toto téma. Jako bonus nám tvůrci představili Alien Queen, vetřelčí královnu, matku, která postoupí do finálního souboje s Ripleyovou.

Ale zpátky na začátek příběhu, spíše tedy na konec, na konec prvního filmu o vetřelci. Jediný přeživší z lodi Nostromo, Ellen Ripleyová, sotva potvoru vystřelila ze svého mezihvězdného záchraného modulu, si naordinuje hibernaci na neurčito a poletuje nazdařbůh vesmírem v chabé naději, že ji brzy někdo objeví a probudí. To se nakonec stává až o zhruba padesát let později. Po počátečních rozpacích se Ellen pomalu vypořádává se skutečností svého neobvyklého skoku v čase, načež ji pacholci z firmy Weyland-Yutani Corp. s nadšením informují, jak zdárně kolonizovali během doby jejího umělého spánku planetku LV-426. Samozřejmě se jedná o oběžnici, kde tehdy našla posádka lodi Nostromo onu líheň vajec plných lačných Facehuggerů. Logicky předpokladané napadení kolonizátorů vetřelci na sebe nenechá dlouho čekat. Weyland-Yutani proto vysílá na pomoc jednotku po čertech drsných mariňáků (jímž je Ripleyová svěřena jako konzultant), na LV-426, aby ochránili rodiny kolonizátorů. Celá stanice se však ukáže jako jedno obrovské hnízdo totálně zamořené xenomorfními monstry.

VÝVOJ VETŘELCE

Ovomorph

Biologická kapsle vyprodukovaná etřelčí královnou. Vejce obývá facehugger, který dokáže vycítit přítomnost potenciálního hostitele.

Facehugger

Parazitický organismus, jehož hlavním cílem je vložit embryo do těla hostitele. Poté umírá.

Chestburster

Mládě, které vyrůstá v hrudním koši hostitele, načež si prohrýže cestu ven, aby dorostl takřikajíc na čerstvém vzduchu.

Xenomorph

Dospělec, jenž je součástí určité kasty v hnízdě, jejímž smyslem je především žít a chránit královnu

Divákům se navíc potvrdí informace, že Weyland–Yutani hodlá za každou cenu získat alespoň jeden (pochopitelně živý) exemplář této v jistém smyslu úžasně mimozemské entity.

Ripleyová, které se podařilo stanici vymazat z hvězdné mapy, a navíc zachránit jedinou přeživší, dívku Newt, a poslední z mariňáků, seržant Hicks, opouští ve spěchu LV-426. Jejich autopilot i hibernační komory však selžou v důsledku útoku vetřelce, který se pokoutně infiltroval na palubu ještě před zničením stanice. Loď havaruje na planetě Florina 161.

POSLEDNÍ AŤ ZHASNE

Tvrde přistání přežije pouze Ellen, navíc brzy zjistí, že Florina 161 není žádná Hawaj. Je to peklo. Planeta plná odpadu s hrstkou prakticky odepsaných vězňů. Přítomnost ženy dosti podstatně zamává s jejich přirozenými pudy. Ale to není pro Ellen to nejhorší. Odhalí nepříjemnou pravdu, totiž, že uvnitř jejího těla se klube další potomek, bohužel ne lidský. K její ochraně před mukly se navíc vězením prohánil vetřelčí jedinec, který se vyklubal ze psa, což mělo i vliv na jeho dospělou podobu i schopnosti.

Ve spěchu připlouvá na Florinu 161 výsadek z Weyland–Yutani, patrně přímo pan Weyland osobně a slibuje Ripleyové hory doly, pokud jim vydá mládě dosud ukryté v jejím hrudním koši. Ripleyová volí raději smrt skokem do výhně, čímž zabije i svého právě rozeného kudrnáče.

ZRODILA SE HVĚZDA

Tím však vetřelčí stopa rozhodně nezániká. V době, kdy Ripleyová v laboratoři na Florině 161 ověřovala svůj nezáviděníhodný zdravotní stav, zanechala na místě zkumavku se svou krví. Vědci pak po dvě stě let (kupodivu opravdu tak dlouho) extrahovali z této krve vzorky vetřelčí DNA. Do této doby se tak vrací poslední film **Alien: Resurrection** Jeana-Pierra Janueta (režisér skvělých **Delikates**). Vědcům se tedy podařilo nesčetněkrát naklonovat samotnou Ellen (různě malformované klony), ale i několik mnoho exemplářů vetřelců včetně impozantní královny. Shodou okolností přiráží na hvězdnou stanici Auriga, kde pokusy provádějí, jednotka žoldáků, obchodníků s bílým masem. Tito mají doručit lidské oběti pro vetřelčí vejce. Jako obvykle se cosi pokazí a dochází k nerovnému boji proti hordám monster. Klon Ripleyové, jehož DNA je obohacené o DNA vetřelce, uniká směrem k planetě Zemi. Na lodi se však ukrývá cosi podivnějšího než by kdy „vyrobila“ vetřelčí královna, totiž zplozenec zrozen přirozeným porodem, tedy nikoliv z vejce, zplozenec tolik podobný člověku, avšak s patrnými pudy vetřelců. Je ovšem pomalý, těžkopádný, nedovede lézt po zdi a k nemilému údivu fanoušků začne navíc projevovat své city. Tato skutečnost patrně srazila Vzkříšení na nejnižší špicli oblíbenosti z celé jinak vskutku zdařilé ságy.

UNIVERZUM SE ROZRŮSTÁ

Januetův snímek nebyl poslední, i když jako poslední uzavírá anabázi Ellen Ri-

DRUHY VETŘELCŮ

Trubec (Drone)

Je vyšší než člověk, a humanoidního typu. Objevil se už ve *Vetřelec* (1979). Plní funkci dělnice, přenáší vejce. Je schopen se přeměnit a tedy nahradit královnu.

Bojovník (Warrior)

Zastupuje funkci bojovníka a obránce hnízda. Oproti trubci je menšího vzrůstu, místo prstů má pařáty a delší ocas. Oproti hladké lebce trubce má na své hlavě vroubky. Existují dohady, že bojovník je pouze dalším vývojovým stádiem trubce.

Běžec (Runner)

Běžec je vetřelec, jehož zárodek byl nakladen do psovité nebo kočkovité šelmy. Objevil se pouze ve filmu *Vetřelec 3* a v počítačových hrách. Pohybuje se pouze na čtyřech končetinách.

Královna (Queen)

Vládne celému hnízdu a klade vejce. Vysoce inteligentní tvor. Od trubců se liší i vzhledem, je mnohem vyšší a hlavu u temene má mnohem širší. Přední končetiny zakrnělé. Zadeček stavbou připomíná mravenčí. Královna se dokáže od zadečku odtrhnout.

Novorozeně (Newborn)

Přišel na svět přirozeným porodem, nikoliv z vejce. Nejvíce podobný člověku. Má konečně oči. Je silný a těžkopádný. Krátce po narození nabil různých citů, načež byl klonem Ripleyové usmrcen.

Predalien

Vetřelec vyvinutý v těle Predátora (mimozemšťan zvaný Yautja). Predalien je větší a silnější, ale pomalejší. Nedovede šplhat po zdech. Čelist je vetřelčí s klepety tvora Yautja. Predaliení královna vkládá vetřelčí embrya do hostitele svou vysouvací čelistí.

Deacon, Neomorf

Svým zvušobem příbuzní vetřelců. Podoba i barva značně odlišná, zachovány vystřelovací čelisti. Výskyt - *Prometheus* a *Alien: Covenant*.

ELLEN RIPLEYOVÁ

VETŘELEC
(ALIEN, 1979)
Režie: Ridley Scott

VETŘELCI
(ALIENS, 1986)
Režie: James Cameron

VETŘELEC³
(ALIEN³, 1992)
Režie: David Fincher

VETŘELEC: VZKŘÍŠENÍ
(ALIEN: RESURRECTION, 1997)
Režie: Jean-Pierre Januet

pleyové. Roku 2004 nabídli tvůrci crossover, ve kterém spojili svět Vetřelců se světem Predátorů, v zabíjení podobně interesovaných monster z vesmíru. Do jejich nekonečných pútek se přimíchali lidé v tajemném zikkuratu, no, spíše v pyramidě, pohřbené kdesi na severním pólu, načež měl příběh dohru v druhém pokračování odehrávajícím se na americkém středozápadě.

Posléze se na místo činu vrátil sám Ridley Scott, a to s ideou natočit jakýsi prequel, tedy zobrazit události, které předcházejí jeho prvnímu filmu **Alien** (1979). Nakonec se ukázalo, že jde ve skutečnosti o zcela jiný, přesto dosti podobný univerz. Filmy **Prometheus** (2012) a **Alien: Covenant** (2017) ale z pietních důvodů v tichosti obejdeme.

ZELENOKREVNÍ VERSUS ČLOVĚK

Dlužno ještě dodat, že zfilmovat crossover AVP se ukázalo jako geniální myšlenka, jenom to provedení už bylo poněkud horší. Ale co naplat, řádný fanoušek bere vše, tedy i souboj svých oblíbených monster. A ruku na srdce, kolikrát jste si přehráli scénu v útrobách podzemní pyramidy, kde spolu bojují dvě vesmírná monstra Vetřelec a Predátor?

A víte, jak dopadne každý další souboj Vetřelce s Predátorem? Ať už dopadne jakkoliv, důležité je, že je to vždycky člověk, kdo cvrnkne do díře.

• Michal Březina

HOLLYWOOD CHAINSAW HOOKERS

RECENZE

Kdysi, kdysi, byli podobné snímky výsadou šediváků. Lidí, kteří prahli po každém, byť sebepodivnějším filmovém zážitku a na conech pravidelně okupovali místnost s nepřetržitě běžícím videorekordérem. I já jsem svého času potkával osoby typu Sapkowského pouze na toaletách a šedivěl u videa, aniž bych měl dojem, že o něco přicházím. Jak ale tyhle snímky, které mnohdy nelákali ničím jiným než názvem, fungují v době, kdy máme po ruce celosvětovou kinematografii na dvě kliknutí?

Režie: Fred Olen Ray

Scénář: Fred Olen Ray, T. L. Lankford

Délka: 75 min

Původ: USA

Rok: 1988

Hrají: Gunnar Hansen, Linnea Quigley, Michelle Bauer, Christopher Ray, Michael Sonye

Samozřejmě! Protože, minimálně v případě tohoto kousku jde o naprostou klasiku. Abyste ji dokonale ocenili, musíte se se mnou vrátit na přelom osmdesátých a devadesátých let minulého století, kdy videovým dýchánkům vládli mužové

jako Fred Olen Ray, Jim Wynorski, David DeCoteau nebo Andy Sidaris. Tihle chlapíci formovali (ne)vkus celé jedné generace filmových fanoušků pomocí lačíných, ale zcela účinných propriet.

Základem byly nahé holky, čím více, tím lépe. A samozřejmě nešlo o nenápadnou nahotu přelomu tisíciletí, tady jste se, přátelé, často prodírali džunglí pubického ochlupení a zdolávali silikonová pochoří. Ta byla samozřejmě v ideálním případě zalévána řádně krvavým deštěm. To vše podtrhovaly pekelné herecké výkony a humor, za který by se pro jeho infantilnost a lechtivost styděl i patnáctiletý puberták předávkovaný viagrou.

A přesně takové jsou i **Hollywoodské rajdy s motorovými pilami**, jak zní český název tohoto asi nejslavnějšího díla Freda Olena Raye. Všechny výše uvedené propriety jsou zastoupeny vrchovitou měrou, aniž by diváka začaly nějak významněji nudit. Samozřejmě musíte na Fredovu hru přistoupit už v úvodu, jinak budete nevěřičně zírat, jakéže cécčko jste si to vlastně pustili. Když už jsme u režiséra, mimochodem také úspěšného wrestlera, většina jeho snímků vznikala v rámci rozsáhlého rodinného klanu. Ten je tady rozšířen o jeho desetiletého syna

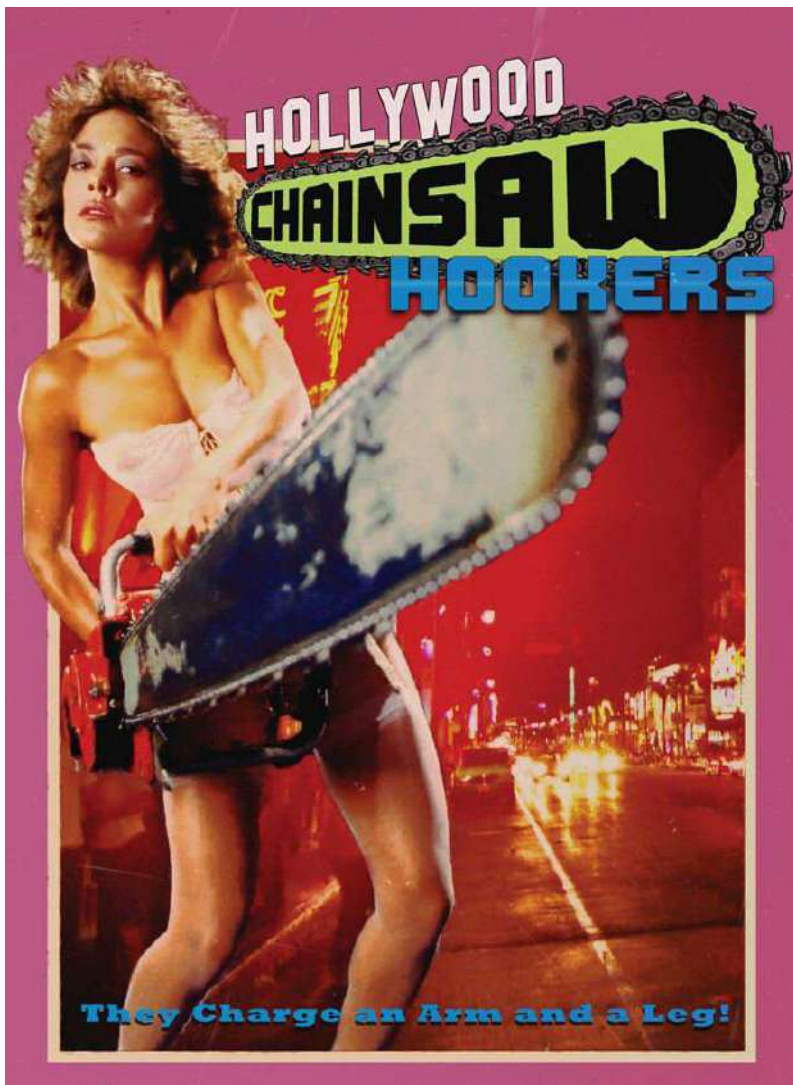
v nenápadné roli dítky v baru. Tomu se říká moderní otcovství.

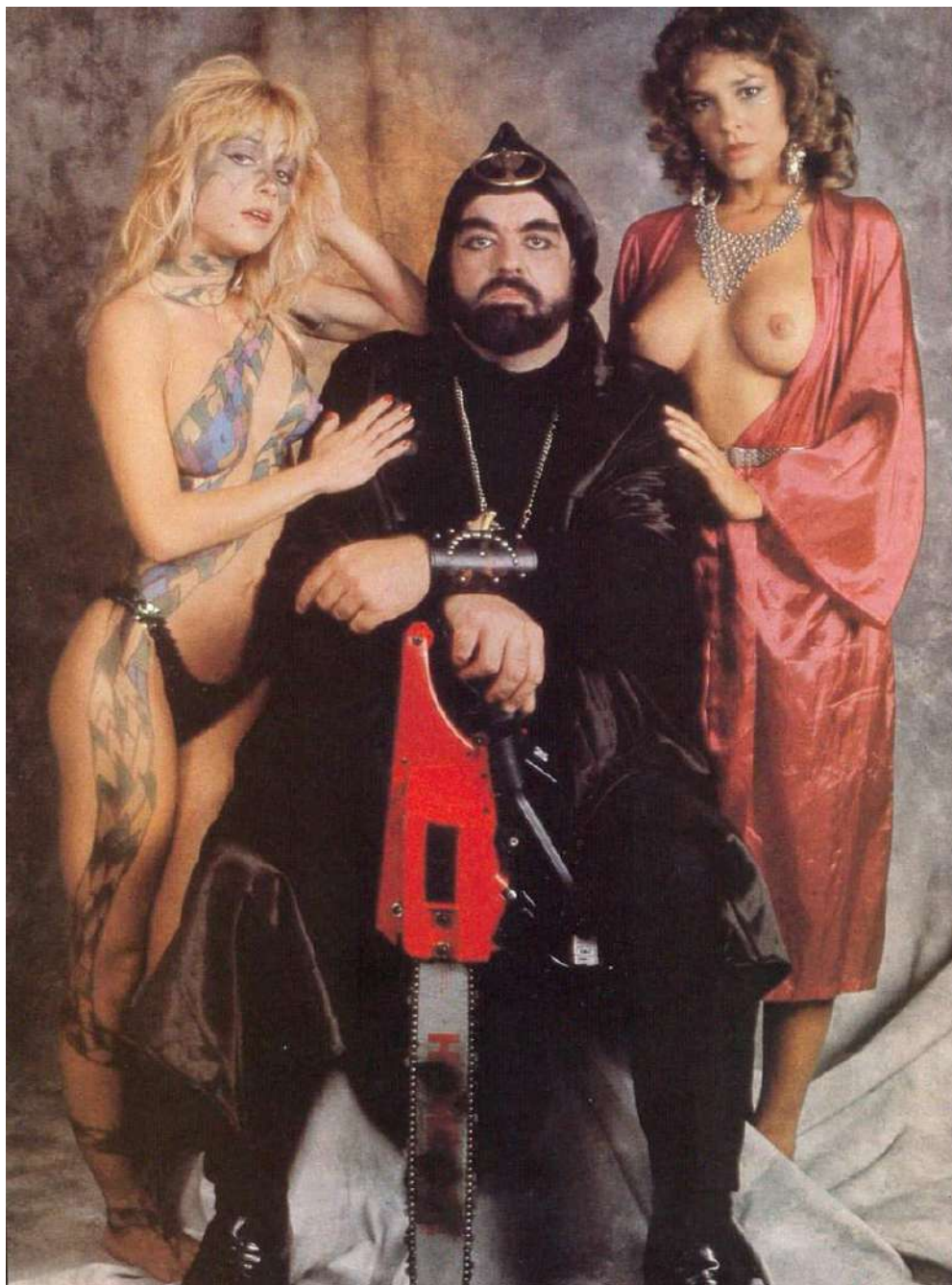
Zapomněl jsem dodat něco, co už asi tušíte. Příběhy a scénáře obdobných snímků nepatří mezi ty nejsofistikovanější a ani **Hollywood Chainsaw Hookers** nejsou (naštěstí) výjimkou. Hlavní hrdina, soukromé očko jménem Jack Chandler se během vyšetřování zaplete se starobylým egyptským kultem, jehož členky potřebují lidské oběti pro zachování věčného mládí nebo tak něco. Pobíhají u toho nahé a zabíjejí motorovými pilami. Co více si milovník filmového umění může přát.

Když už jsem u těch členek kultu, jejich herecké skilly začínají u pohupování nadry a končí u kroucení pozadím, ale některé, především tedy Linnea Quigley se pánu Bohu docela povedly. Šéfm celého zvrhlého náboženství je pak ten nejpovolanější z povolaných, Gunnar Hansen, svého času představitel Leather-

face ve vůbec prvním **Texas Chain Saw Massacre**. A šéfuje jim dobře. Vždyť kde jinde uvidíte scénu, kde na pozadí staroegyptských kulis dvě polonahé dívky bojují pomocí motorových pil? Nikde. Tak si toho važte.

• Roman Kroufek

CARLTON MELLICK III ZBOUCHNUL JSEM SATANOVU DČERU

RECENZE

Být panic, a přesto se stát otcem, tak to vyžaduje sakra velkou porci smůly.

I Knocked Up Satan's Daughter

Překlad: Milan Žáček

Vydavatel: Carcosa

Rok českého vydání: 2019

Počet stran: 224

Přesně tahle tragédie potká čtyřiaadvacetiletého flákače Jonathana, který raději utekl z vysoké školy, než aby dospěl a přijal zodpovědnost za svůj život jako každý správný Američan. Do doby, než se na jeho prahu zjevila divná těhotná holka s rudou kůží, ocasem a rohy trčícími jí z vlasů, se přitom Jonathan měl tak báječně. Živil se prováděním zvědavců po svém domě z lega, který si vlastnoručně postavil a všechny peníze, co vydělal, utratil za jídlo a pivo. Neměl sice elektrinu ani teplou vodu, ale kdo by řešil takové detaily. Volný čas trávil stavěním roztodivných bizarností z lega a popíjením s kamarádem Šódžim, zápasníkem suma, který je tak trochu alkoholik. Nelze se tedy divit, že role otce Jonathana

pořádně vyvede z míry, zvláště když zjistí, že Veška, matka jeho budoucího dítěte, je dcerou samotného Satana. Nejprve hodlá strčit hlavu do písku, a pošle Vešku zpátky do pekla. Návštěva jejího příbuzenstva, které vyvraždí téměř celé osazenstvo baru, kam pravidelně chodí, ho ale přesvědčí, že by se své milé zříkat neměl. Autor knihy, Carlton Mellick III, je představitelem literárního žánru bizarní fikce. Ačkoliv v Americe jde o poměrně etablovaného spisovatele, u nás mu zatím vyšla pouze kniha Strašidelná vagína. Jeho další výtvor, **Zbouchnul jsem Satanovu dceru**, který letos vydalo nakladatelství Carcosa, se může pochlubit jen těžko překonatelnou mírou absurdity. Kniha je natolik bizarní, že vám z nečekaných dějových zvrátů budou místy vstávat vlasy na hlavě. Tedy pokud nějaké máte.

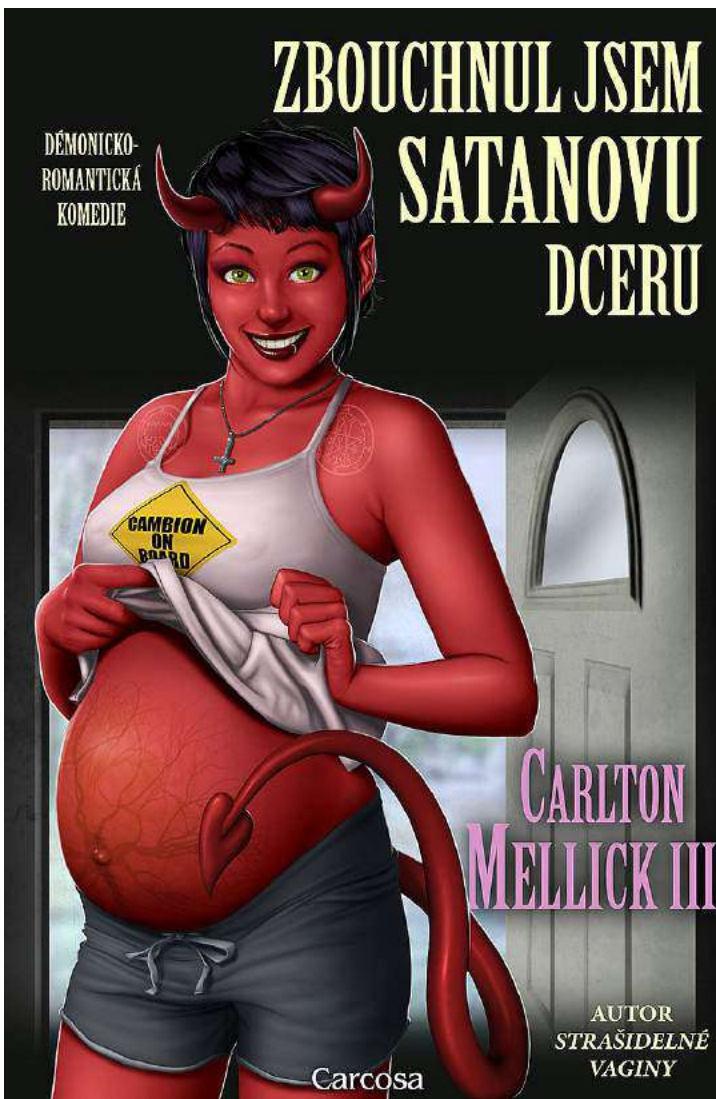
Nelze však říct, že by autor na sebe jen vršil nesourodé dějové roviny a doufal, že do sebe zapadnou jako jednotlivé díly lega, a nakonec utvoří uspokojivý příběh. Jde o celkem slušně napsanou romantickou love story s prvky kousavé satiry. Dobře se

čte, jen místy mi vadilo na můj vkus dost křečovitě přecházení z přítomného času do minulého a naopak. Příběhu nechybí humor, který se nezřídka strefuje do vyčpělých amerických hodnot. Kritice je tu podrobena hlavně urputná snaha vítězit za každou cenu a pokrytectví křesťanské morálky. Hlavní hrdina se nesnaží vést úspěšný život v konvenčním společenském měřítku. Chce být šťastný, a hledá způsob, jak toho dosáhnout. Jeho rodina a okolí ho nechápe. Myslí si, že je zbabělec, když odmítá žít v zarytých kolejkách každodenního chození do práce, vydělávání peněz a jejich následného utrácení. To, co nevidí je, jak jsou jejich vlastní životy prázdné, a že Jonathan především nechce dopadnout jako oni.

Svým popisem pekla a rodiny Jonathanovy budoucí nevěsty nám Carlton Mellick III představuje lehce šílenou vizi posmrtného života. Lidé jsou v ní jen otroky Boha či Satana. Peklo je sice kruté, ale alespoň dává lidem možnost získat svobodu. Křesťanské pokrytectví je zde reprezentováno osobou záletnického manžela Jonathanovy sestry Paige Josepha. Pastor evangelického kostela Kristovy Svaté církve Ježíšovy, si

v první řadě cení peněz své církve, které neváhá získávat prodejem pochybných křesťanských cetek. Názorným příkladem jeho lásky k bližnímu je podněcování k lynčování těhotné Vešky, které nakonec vyústí v masakr pořádaný její satanskou rodinou. Ta se totiž snaží ochránit svou sestru a má hlad. A v pekle nejedí nic, co už je mrtvé.

• Lenny Ka

TI, CO NEUMÍRAJÍ

LENNY KA

Led bolestivě zapraskal pod tvrdým dopadem boty a jeho matně průzračnou strukturu narušila pavučina trhlin. Šašek na okamžik zaváhal, ale pak škulbl řetězem. Kovová oka připevněná k obojku přitom suše zavržala.

„Tady není hloubka, pojď.“

Medvěd navlečený do huňatého kožichu šel neochotně za ním. Svezl se na všechny čtyři, aby rovnoměrněji rozložil váhu mohutného těla. Chlupaté tlapy mu na ledu podkluzovaly a ujížděly do stran. Svaly se napínaly k prasknutí, jak se snažil držet rovnováhu, a stejně nebyl dost rychlý. Do krku se mu zařezávala kůže z obojku, až mu na něm naskakovaly rudé šrámy.

Ostatní masky utvořily kolem dvojice nepravidelný půlkruh. Šly pomalu, v uctivé vzdálenosti za nimi. Jeden z pištců fouknul do píšťaly a procesí začalo zpívat.

Hej pane, vše, co máš, nám dej
Víno rudé krve do sklenic nalívej
Své dcery raděj dobře zamykej
Masky maj dnes divokej rej
Na kluzkém ledu nemohly tančit, několik z nich se přesto začalo pohupovat

v rytmu divoké melodie. Jedna z maškar přitom ztratila rovnováhu. Ve snaze získat stabilitu udělala krok vzad, ale zavržala a uklouzla na ledě, který nevydržel, a slaměný se s vyděšeným kviknutím zabořil až po kolena do mrazivé vody.

Medvědovi se do nohavic vsakovala voda vytékající z ledové průrvy. Věděl, že musí rychle pryč, jestli se taky nechce vykoupat. Šašek si jeho úprku všiml pozdě, a jak medvěd vyrazil vpřed, strhl ho řetěz a on s žuchnutím spadl na záda. Led znova zapraskal.

Břeh už byl jen kousek. Medvěd skoro rukama dosáhl na balvany lemuující okraje rybníku.

„Stůj, ty kreténe. Chceš se uškrtit!“ zařval šašek hystericky, zatímco se hrabal na nohy z bahna a močůvky páchnoucí rybinou. „Nevidíš, že jsem se probořil?“

Řetěz už pustil, ale podjela mu noha a on znova sletěl do vody.

„Kurva.“

Chytil se rukama ledu a po čtyřech vylezl nahoru. Klouzavým plazením dolehl až na souš. Bylo mu jasné, jak směšně musí vypadat, ale zase si stoupnout se odvážil až na pevné půdě.

Barevný kostým zšedl, smrděl a studil. Slaměný na tom byl líp. Mokrý měl jen nohavice od kolen dolů. Stejně tak Jarek, kterého před promočením ochránila vysoká vrstva mastného chemlonu fingující medvědí srst.

„Dej si panáka, ať se trochu zahřeješ. Dole u Posedělových se převlečeš,“ nabídl mu úslužně slaměný, poté co si sám dal pořádného loka.

Kuba si od něj vzal flašku. Podle vůně tipoval slivovici. Pekelně škrábala v krku, ale příjemně prohřívala vnitřnosti.

Stáhl si z trupu šaškovskou pelerínu a zkusil z ní vyždímat všechnu vodu. Druhý slaměný mu podal rolák, co měl navlečený pod svetrem se zabodanou slámou. Zvládne to. Jen se kluci nesmí moc zastavovat. Na trávě ještě ležely zbytky tajícího sněhu, ale ve větvích stromů už pulzovala energie, jak se do nich znovu vracela míza. Vzduch voněl jarem.

Oblékl se. Mokrý kostým na suchém roláku už tolik nestudil. Nicméně třást zimou se stejně nepřestal. Zase se napil pálenky a dal ji kolovat. Někdo zahrál na housle. Přidaly se píšťaly a průvod masek vyšel zasněženou pěšinou do vesnice.

Další láhev tvrdého načínali ještě, než došli k prvnímu domu. Když Jarek zabušil na vrata Posedělových, už se trochu motal. Muzika hrála dál.

Stroj se, panenko, neměj strach

To jen zima je už na marách

Zas budeme tančit po lukách

Ptáci už zpívají na střeších

Záclona za oknem se pohnula. Dopolní slunce prohřívalo zeď domu a us-

tupující sníh pod ní obnažil tenký pruh loňské trávy. Ve starých trsech už rašila zelená stébla a bílé hlavičky sněženek. Ty končily pod podrážkami bot tanečníků v barevných mundúrech, již nekoordinovaně křepčili kolem muzikantů ve zvířecích maskách. Mezi nimi ještě poskakovala kobyla, která každou chvíli do někoho vrazila dřevěnými kopyty.

Simona se stáhla zpátky do pokoje. Podbříškem jí projela ostrá bolest, a tak si sedla na dřevěnou lavici. Mohla by se vytrazit zadními dveřmi dřív, než si jí všimnou. Nechtěla nikoho vidět, tím méně Kubu. To on mohl za to všechno.

Strčili jí do vagíny chirurgické kleště. Studená ocel jí rozedřela sliznici až do krve, než z ní vyškráblí dítě. Když se druhý den ráno probudila, cítila už jen tupou bolest. Byla zesláblá, ale šťastná, že to má konečně za sebou. Postel i peřiny byly bílé, stejně jako stěny nemocničního pokoje. Jen dole na kalhotkách měla trochu zaschlé krve.

Dlouho se sprchovala horkou vodou. Masírovala si s ní provlhlou kůži v podbříšku, jako by doufala, že z ní smyje doteky prstů v latexových rukavicích. Sebrali jí její miminko. Nestála o něj, ale teď, když jeho mrtvolka ležela v igelitovém pytlíku na biologický odpad, si najednou připadala strašně prázdná.

Přece ale nebude ve čtyřadvaceti matkou. V létě má jet do Amsterdamu. Kamarád jí říkal, že může tančit v jednom luxusním baru v centru. Nebyla žádná profi tanečnice, ale vrtět zadkem do rytmu docela uměla. Všichni chlapi na

ní obdivně zírali, když byla na parketě. Nosila totiž krátký sukně, pod který si nebrala kalhotky.

Bude to dobrý. Potřebuje jen klid a teplo. Trochu víc se přitiskla k topení za lavici a instinktivně si objala břicho. Nikdy nebyla ani u moře, a teď má poprvý v životě šanci vypadnout z týhle díry. Začít žít a volně dýchat. Tady může jít tančit nanejvýš do místního pajzlu, kde hraje hudba z jukeboxu a všichni jsou nadraní už v deset večer.

Ostatně právě tam potkala Kubu. Nebyl to klasickéj hezounek, ale v očích měl něco rebelskýho, a to se jí líbilo. Trochu jí sice vadilo, že má na zádech vykérovanou podobiznu Saurona a tmavý vlasy si holí na číro, neplánovala s ním však strávit zbytek života, tak co. Důležitý bylo, že měl vždycky prachy, aby za ní zatáhl drinky. Taky měl vlastní auták a občas ji v něm svezl, když chtěla do města na nákupy nebo do kina. Průser byl, že si ten kokot nedával pozor, kam při mrdání stříká.

Z přemítání ji vytrhla tvrdá rána do vrat. Nejspíš kopanec. Kéz by si ten debil zlomil nohu o jejich dubové dřevo. Mís-to bolestného sípání, ale uslyšela varovné zapraskání letitých pantů.

„No tak Símo, copak to neslyšíš?“

Máma rozrazila nedovřené dveře od kuchyně. Zjevně právě vstala. Měla na sobě jen župan, který dávno postrádal jakoukoliv barvu. Kolílavě se došourala ke dřezu, aby napustila vodu do rychlovarné konvice a udělala si kafe. Obličej měla otačený od záhybů zmuchlaného

polštáře a k zpcenému čelu se jí lepily chuchvalce mastných, sytě červených vlasů. Byla po páteční noční. Kalné oči utopené pod odulými víčky, prozrazovaly, že ještě napůl spí.

„Jsou to snad tvoji kamarádi, ne? Tak ať přestanou dělat ten kravál!“

Simona sledovala, jak matka vztekla fláklá konvicí o elektrický podstavec. Podle kyselosti její nálady tipovala, že se sotva vrátila před šestou. Spala tak čtyři hodiny, nebo spíš méně. Vlastně ji docela litovala, ale zároveň měla sto chutí jí říct, že je jí blbě a potřebuje se vybrečet. Jenže máma o tom potratu nevěděla, takže jen poslušně vstala, a šla otevřít.

Pokud něco nechtěla, tak vypadat za dvacet let jako její matka. Obloustlá ženská, s nohama promodralýma od křečových žil, která dvanáct hodin denně stojí u pásu ve fabrice, a pak skoro nemůže chodit, jak ji bolí oteklá chodidla. Přitom byla v mládí, než otěhotněla a porodila čtyři děti, docela hezká. Jestli se teda dalo věřit fotkám.

Na chodbě spojující kuchyň s další obytnou částí domu, byla zima jako vždycky. Topení tu nebylo, a na elektrický přímotop, který by alespoň trochu prohřál mohutné zdi starého statku, nebyly peníze. Simona minula skříň na kabáty a několik párů bot. Zastavila se u zrcadla, kde z malé krémové taštičky vylovila rudou rtěnku. Podívala se na sebe a přetřela si s ní pobledlé rty.

Povzdechla si. Nevypadala zdravě. Což by sice šlo zakrýt silnější vrstvou make-upu, jenže ten jí před týdnem

došel, takže si jen narychlo prohrábla zacuchané vlasy hřebenem a udělala několik kroků k polici, co sloužila jako provizorní spižírna. Navršený do úhledných komínků tu stály plastové kelímky a několik lahví různého stáří a obsahu.

Vybrala tu, která budila dojem, že je načatá už hodně dlouho. Dala ji i s pár kelímky na podnos a otevřela vedle stojící lednici. Ležel tam talíř s chlebičky, na němž z jedné strany prosvítal bílý porcelán. To si nejspíš táta vzal pár kousků od cesty, když se vracel večer ožralej z hospody. Simona vytáhla talíř ven a několik chlebiček položila na podnos. Musí mít zas draka jak vidle, jestliže ho nezbudilo vyhrávání muzikantů ani kopance do vrat. Chytila ták do ruky, a zadoufala, že se s těmi vyžírky moc nezdrží.

Masivní okovanou závoru nechala bez povšimnutí. Ze skoby visící na bíle omítnuté zdi sundala malý klíč a odemkla s ním boční dvířka. Rychle pohledem zkontrolovala vnější stranu vrat, jestli na nich nezůstaly škrábance a prohlubně po kopancích. Naštěstí ne. Pak ucítila pach levné kořalky, a z toho smradu se jí skoro zvedl žaludek. To už ji ale kolem boků chytly huňaté medvědí tlapy.

„Pojď tančit s medvědem, koťátko.“

To zrovna, pomyslela si. Vysmekla se z Jarkova sevření a stoupla si tak, aby mezi ní a šmátrajícími tlapami byl podnos. Flaška stojící na něm se přitom povážlivě zakymácela, takže měla co dělat, aby neslétla dolů a nerozbila se o masivní kamennou dlažbu.

„Ale pozor! To by byla fakt škoda,“ zasmál se medvěd. Vzal láhev do ruky a přičichl k ní.

„Rum? To si nechám líbit.“

Olízl skleněné hrdlo a napil se. Po několika locích lehce zkrivil rty a Simonu napadlo, že ten zvětralý rum asi bude pěkný humus. Jarek přestal pít, ale flašku z ruky nepustil.

„Jsmo trochu mokry, já, Kuba a ještě jeden týpek. Probořil se pod náma led. Můžem se u vás usušit?“

Podíval se přímo na ni, a ona si všimla, že má rozostřené zornice. Jako by měl oči potažené tenounkým závojem mlhy. Na okamžik ji napadlo, že to není Jarek. Ne ten, se kterým jako malá lítala po vesnici a hrála si s ním na benga a zloděje.

„Já se nejdřív najím.“

Kuba se naklonil nad ták a začal se ládovat chlebičkem. Nebyl sám. Najednou se kolem ní shlukl celý chumel pořvávajících maškar. Ti, kterým obličej nezakrývaly zvířecí masky, jej měli zamalovaný černým uhlem a Simona je poznávala spíš po hlase, nebo podle vlasů. Pokud je teda pod slaměnými klobouky zahlédla.

Někdo jí vytrhl podnos, a i když se ho pokusila zase chytit, čísi ruce jej odsunuly daleko z jejího dosahu. Huňaté chemlonem obalené tlapy ji znova popadly kolem pasu.

„Jaro přichází na pole, a proto musí být Jarek ve stodole,“ zachroptěl jí do ucha medvěd a přitiskl se k ní, až na zádech a zátylku cítila teplo sálající z jeho těla.

„Pusť mě, ty prasáku,“ zasyčela a zkusila se mu vysmeknout.

Tentokrát ji ale držel pevně. Objal rukama její břicho a přitlačil si ji k rozkroku. Když pak ucítila, jak se mu ruce sunou k jejím prsům, dostala strach. Prosebně se rozhlédla po ostatních, ale nikdo si jich nevšímal.

Slaměné klobouky opentlené barevnými fábory se skláněly nad podnosem jako nenasytná sarančata. Několik hudebníků pořád hrálo a z jejich úst se linul podivný nápěv.

Zárodek je vytržený z hlíny

Už nikdo tě nezbaví špíny

Simona několikrát polkla na prázdno, aby potlačila potřebu zvracet. Snažila se nasát do plic co nejvíc vzduchu. Dýchala skrz rty. Nechtěla čichat ten smrad, ale stejně měla pocit, že se jí lepí na kůži.

„Přece bys mi neutekla bez tance, je masopust a užijem si spoustu legrace,“ zaskřehotal medvěd další debilní verš.

Co to má sakra být? Snaží se ji sblížit na veršovaný říkadla? Byla ale příliš vyděšená, než aby cokoliv řekla, nebo mu odporovala. Trochu povolil sevření a ona se k němu opatrně otočila čelem. Snažila se od něj mírně odsunout a mít obličej co nejdál od jeho páchnoucího dechu.

Jen jeden tanec. Pak ji snad pustí a bude moct domů. Zpátky do tepla a do své postele. Medvěd začal poskakovat do rytmu a točit se dokola v rychlých otočkách. Motala se jí hlava. Zkusila zavřít na okamžik oči, ale skoro spadla.

„My chceme taky tančit, půjč nám ji,“ ozval se Kuba.

Žaludek se jí stáhl do malé tvrdé koule,

kteřá jí rozbolavěla celý trup tak, že se bála pohnout. Přes zadek ji plácly něčí ruce a ona spíš náhodou našla ramena nového tanečníka.

„Kubo, prosím, pusť mě. Je mi strašně blbě. Chci domů,“ obrátila se na něj.

Moc dobře ho neviděla kvůli slzám, které se jí draly do očí, ale připadalo jí, že s ním není něco v pořádku. Zamrkala, a všimla si, že má stejně rozostřené zorničky jako Jarek. Hudba hrála dál.

Vina nezůstane bez trestu

Mrtví jdou pro nevěstu

Zavražděný život v půdě vzklíčí

A nikdy ho nikdo nezničí

Cítila, jak se jí uvnitř hrudi šíří slabost a rozlézá se žilami jak jedovatý had. Před očima se jí komíhaly nezřetelné obrazy. Zdálo se jí, že je už kdysi viděla. Jako by k ní přicházely z hrůzného, dávno zapomenutého snu.

Viděla laufera s medvědem připoutaným na kovovém řetězu, jak jdou zasněženou stráň dolů k rybníku. Kolem nich tančili masky a muzikanti foukající do trubek a píšťal. Slaměným se začernalými obličejí trčely z oděvu stvoly mrtvých rostlin a kytice uvázané z barevného krepu. Fábory zabodané ve špičatých kloboucích jim vlály ve větru a v rukou nesli kosy.

„Kubo, prosím, nech mě!“

Zkusila ho od sebe odstrčit, ale nepustil ji. Naopak udělal další prudkou otočku a ona v ústech ucítila dráždivou pachut' zvratků. Začala reflexivně dávit. Žlutá tekutina s napolo strávenými kousky jídla jen těsně minula šaškův obličej, aby

skončila na jeho barevné peleríně. Kuba, jako by si toho vůbec nevšiml, se dál pohupoval do rytmu zrychlující melodie. Zavřela oči.

Maškary se zastavily u stavení, aby do mrtvé půdy pole zasely nový život. Hospodář a ženy ze statku vyšli před dům. V rukou nesou dary. Šašek zkouší majiteli statku prodat kobyly, aby mu pomohla sklídit z pole budoucí úrodu. Jenže on ji nechce. A pak šašek pustí z řetězu medvěda, který tančí s děvčaty.

Pálí ji tváře, jak jí sůl ze slz rozežírá kůži. Pevně semkne rty a usilovně polkne. Už ji nedrží Kuba. Cizí ruce se dotýkají jejich boků a stehen. Sahají jí na vlasy a na krk. Někdo ji ho stiskne tak, že nemůže skoro dýchat. Pokouší se odstrčit šmátrající ruce, ale je jich strašně moc. Zkouší křičet, ale nejde to.

Vřavu přehluší ostrý výkřik a rudá krev zbarví sníh. To masky kosami stínají kobyly, kterou nikdo nekoupil. Muzika náhle ztichne, masky přesto tančí v kruhu kolem kobyly, jako by slyšely hudbu, která nehraje. Smějí se, berou sníh do rukou a rozhazují ho kolem sebe.

Pak všechno zčerná. Simona leží ve sněhu a nad ní se sklánějí postavy v kloboucích s pentlemi. Oči jim horečně planou, ale nikdo nic neříká. To chasa do země pochovává basu. Jejího krku se znovu dotýkají šaškovy studené ruce. Škrtní a tisknou, až jí z něj sdírají kůži. Simona se mu snaží vyprostit, ale už nemá dost síly ani na to, aby prsty sevřela lepkavou látku Kubovy peleríny nasáklou jejími zvrátky.

Je jí vedro, přestože má oblečení promočené studeným potem. Z posledních sil kopne šaška mezi nohy, až zaskučí. Ten se od ní trochu odtáhne, ale krk jí nepustí. V rozkroku mu pulzuje bolest, která vystřeluje až do mozku. Svěží vůně jejího těla ho ale nutí pokračovat. Oblízne její rozpraskané rty. Chutná to, jako by lízal jahody s cukrem. Nasaje její horní ret do svých úst a trochu do něj kousne.

Celá se chvěje. Očima nepřítomně hledí někam vzhůru a už se vůbec nebrání. Laufer trochu povolí sevření jejího krku a ona se sípavě nadechne.

„Kubo, prosím,“ zachroptí.

Šašek znovu vezme její ret do úst. Tentokrát se zahryzne hlouběji. Jeho zuby drtí její ústa, až z nich vytryskne krev. Olízne červený pramínek, který jí stéká po bradě a dlouze si vychutnává kovovou příchut' krve. A pak se znovu zakousne. Trhá zuby její tkáň. Žvýká a polyká.

Ona jen bolestně chrčí, tahá ho za vlasy a škrábe nehty do obličejce. Z tváře jí crčí proud krve, který milosrdně zakrývá ohlodanou sanici a trčící lícni kost. Kuba kouše dál. Jen mlhavě si uvědomuje cvakání dalších zubů a mlaskání jiných úst. Nemrtví hladově požírají Simonu zaživa. Jak úžasná to hostina. Jak dlouho už nepili horkou pulzující krev a nejedli čerstvé maso?

Kuba zaťal prsty do mazlavé hmoty a najednou mu došlo, že to jsou zakrvácená lidská střeva. Okamžitě je pustil. Chtěl křičet, ale děsem stažené hlasivky

mu vypověděly poslušnost. Hlavu měl úplně prázdnou, ale co se stalo, si pamatoval až příliš jasně. Jako by do jeho těla vstoupil někdo cizí.

Vzpomínal si na tisíce tváří nuzných rolníků, bojujících se zemí a živly o přežití. Celé věky přicházel posvětit jejich půdu, aby jim vydala ze svého lůna úrodu. Pradávný rituál plodnosti nesmí být nikým narušen. Ženy, stejně jako země, mají rodit děti. Mají sloužit lidstvu. Tak praví starý zákon předků, který musí být střežen.

Pohlédl na mrtvou Simonu, jak jí vytrštěné oči lezou z důlků. Několik jeho přátel se ještě pořád krmilo zbytky jejího masa, pod kterým už prosvítalo bělmo kostí. Musel se vyzvracet.

Na sněhu v kaluži krve se něco pohybovalo, ale masky dál klečí nehnutě kolem těla zabitě ženy, protože to jen kobyla vstala z mrtvých.

LENNY KA (1981)

Doufá, že jednou napíše veleúspěšný horor, jehož hlavní postavou bude její psychotický kocour Sebastián toužící po krvi, zabíjení a permanentním znásilňování králičí samice Justýny. Pochází z Kroměříže. Žije v Praze. Živí se psaním článků, ale raději by se živila psaním knih. První její uveřejněná povídka vyšla v magazínu Trash vol. 3, protože je tak perverzní, že nikdo jiný by ji nevydal. Málokterý spisovatel ji oslovil jako Edgar Allan Poe. Nejen kvůli tomu, že byl alkoholik, ale taky díky šíleným příběhům o mrtvých i nemrtvých a černém kocourovi. Slibuje, že bude psát, dokud to bude někoho bavit čist a pravděpodobně i dlouho potom, co to čist nikdo nebude. Protože pravda je až na dně láhve, která nikdy nevysychá.

SKÚSIME TO CEZ VESMÍR

TÉMA

Fantazie a strach dobývají první. Filmový horror se do vesmíru vydal ještě dříve, než samotní lidé. Bylo by s podivem, kdyby se horror nevydal za hranice všedních dnů a hlavně za hranice našeho světa. Vždyť, jak tvrdí jeden známý slogan, ve vesmíru nás křik nikdo neuslyší. A vesmír, to je přeci výborné místo pro bromadu bubáků, strašidelných míst a nezvaných hostů. Strachu je Země prostě malá. Ostatně, jak ukazuje naše výběrová dvacítka.

A začněme hned odvěkým příběhem – vesmír, monstrum, láska. Tedy, předchůdcem Alien. Nevěříte? V roce 1973 ztroskotá na Marsu vesmírná raketa. Její posádka považuje planetu za obydlenou pouze jimi a... smrtí. Netrvá dlouho a pochopí, že oni jsou tam navíc... A tak naživu zůstane pouze kapitán lodi. Pro něj přiletí záchranná raketa, jenže kapitán nakonec zjistí, že ho poveze jako vězně, obviněného ze zabití posádky. Zarytě však tvrdí, že posádku zabilo jakési monstrum, doslova. Ovšem nikdo mu nevěří. Ale kdo nevěří, ať tam běží a zjistí, že... druhé jméno Marsu je Smrt. **It! The Terror from Beyond Space** (1958) je klasický sci-fi horror své doby, se všim,

co k němu patří. Černobílý formát (bod k dobru), atmosférická hudba a stylové úvodní titulky (druhý bod k dobru), blikající světélka v raketě, člověk v celotělové masce (která vypadá, jako by ji ukradli monstři z Černé laguny, když si zrovna odložilo a odskočilo do sprchy), lehce úsměvné scény (volně položená krabice s granáty), oduševnělé dialogy a nádherná poetika mimického herectví. Je to film, který postupem času svou hodnotu neztrácí, jen se mění její obsah. Tohle už nechcete vidět, aby vás to vyděsilo, ale proto, abyste si užili přes půl století starý přístup k filmování a trikům.

It! The Terror from Beyond Space

To **Terrore nello spazio** (1965) je film, kde si český distributor při překladu názvu opět zařadil, nenechme se tedy zmást. Pod názvem Planeta upírů oprav-

du nic vamp nebude, nicméně na své si přijdou milovníci šedesátkové futuristiky. Pravděpodobně dostanou orgasmus již v první scéně na palubě vesmírného korábu. Všude samá stříbrná, hranatá papundeklové panely se spoustou blikajících tlačítek, pípání, šum a kostýmy připomínající ono známé EXPO 1967 v Montrealu. Jednou ze zajímavostí bude pro fanoušky Alien pravděpodobně to, že lze najít nejen podobnosti v námětu, ale i v některých scénách. Nicméně je nutno brát v potaz, že mezi vznikem obou filmů je poměrně velký časový odstup. Horrorové scény tohoto filmu mohou přijít mnohým špatné, ale mě popravdě nadchly. Jednoduchá kulisa, prostá scéna s trochou mlhy, kde vylézají mrtví kosmonauté z hrobů a atmosféru to má naprosto neskutečnou. Když se k tomu navíc přidá celkem solidní zápletka, která má velmi realistický podklad, nemohu si stěžovat. Vřele doporučuji.

Pro ty, kdo si myslí, že byl Armageddon originální, tady máme jeden starší kousek. Stačilo tak málo a z hitu konce 90. let by mohl být zajímavý remake. V **The Green Slime** (1968) posádka vědců z vesmírné lodi Gamma-3 objevuje obří asteroid blížící se k Zemi. UN Space Command vysílá svého odvážného kosmonauta, aby velel misi vedoucí k jeho zneškodnění. Když na asteroidu přistanou a vrtají díry pro nálože, naráží na neškodně vypadající mimozemskou rasu, kterou s sebou nevědomky na obleku jednoho z astronautů přináší na mateřskou loď. Asteroid se po-

daří odpálit atomovkou, posádka s drobnými zraněními z drsného letu přistává a začíná velká oslava hrdinů. Během oslav na Gamma-3 dostávají buňky mimozemského organismu perfektní příležitost se nepozorovaně množit a růst. Jejich růst je navíc posílen pravděpodobně díky vyšší koncentraci kyslíku a nastává tak pravý space horror. Bleskurychle pak rozpoutávají peklo plné monster opatřených elektrifikovanými chapadly, která se snaží vyvraždit posádku, jednoho po druhém. Kdo přežije, vám sice neprozradím, ale o tom, že tu najdete i trochu šedesátkové erotiky vás spravit mohu. Rozhodně si myslím, že Kinji Fukasaku a Kat-

suhiko Taguchi se zhostili režie velmi dobře a s vhodně vybranými americkými producenty natočili film, který v té době fanoušky horroru jistě nadchnul. Obsazení populárních herců Roberta Hortona, Luciany Paluzzi či Richarda Jaeckela muselo působit jako obrovské lákadlo a nepopírám, že na štábajznu Lucianu se i mně dobře kouká. Osobně jako největší zážitek z filmu vnímám šedesátkovou futuristiku.

Nebojte, režisér **Galaxy of Terror** (1981) Bruce D. Clark nenatočil sociální drama o teroristických buňkách, ani netrpěl Bader-Meinhofským komplexem, pouze přinesl syrový horror z nejzazší hranice vesmíru. A odpusťte obligátní spojení „na svou dobu“, ale na svou dobu zabodoval s něčím, co teprve na svůj rozkvět v kinech čekalo. Ale na druhou stranu je třeba také dodat, že diváci už prodělali manévry s Alien Ridleyho Scotta. No, zkrátka Clark (to není ten maskovaný superman) nás s celkem realisticky působící posádkou vezme na záchrannou misi, cíl: asteroid Morgentus. Tedy se vydáváme na průzkum této obskurní oběžnice. Co Gagarin nechtěl, posádka se jeden po druhém stává svačinkou jakýchsi zrůdných housenkovitých monster. Jejich útok není hbitý jako napadení Větrcem, Clark se spíše vyžívá v hororových standardech pomalé a především hodně krvavé smrti. Navíc se dočkáme i jistého psychologického strachu a to uvnitř lodi – znáte to: „Tady základna, ozvěte se, ozvěte se, přepínám. Dějejn, oni se neo-

zývají! Co budeme dělat, co budeme, do prdele, dělat!“. Exceluje zde tehdy ještě neznámý a dosud stále neznetvořený Robert Englund, nebo také další významná persona béčkového horroru, Sid Haig.

Parta Hic ve vesmíru aka **Inseminoid** (1981). Jestli může posádka vesmírné lodi Xen o něco soutěžit, bude to rozhodně Pohár vesmírného přeboru v nešikovnosti a nanicovatosti. Zbrklejší posádku lodi jsem snad v žádném filmu neviděla – zlomenou nohou, neustálými pády, debilními nápady a zbytečnou panikou to začíná. Když ale omylem popálíte svářečkou kolegu tak, že ho tím totálně knockoutujete, tak to fakt není v pohodě. Ve filmu uvidíte minimum z neznámého tvora, který napadne a oplodní členku posádky. Uvidíte však více než dost špatného herectví hlavní těhule s hodně špatnou náladou a špatně vycpaným břichem. Máte-li rádi naivní a levné filmy, zmutovaná děťátka a nějaké to gore navrch, můžete film na vlastní nebezpečí zkusit.

Forbidden World (1982) je celkem šílená Cormanovka, vyznačující se plytkým dějem s logickými dírami o velikosti kráteru. Posádce vesmírné lodi se vymkne

z rukou jistý experiment, naštěstí je zde však chrabrý vesmírný voják, který zachrání situaci, přičemž zároveň stihne osouložit veškerou ženskou posádku lodi, provést operaci a jeho účes stále drží! Bohužel však film na spoustě místech nefunguje a nezachrání to ani celkem pěkné prostředí vesmírné lodi, fajn gore i masky, které se většinou docela povedly. Nezachrání to dokonce ani všechny ty full frontaly, na jejichž spočtení by snad ani prsty obou rukou nestačily. Film se také pyšní poměrně hojnými prostřihy všeho druhu, přičemž k mým nejoblíbenějším patří scéna soulože, prostráhaná scénou upřeně zírajícího muže protáčejícího zuřivě jo-jo. Chcete-li si film užít na 100%, doporučuji také kvalitní ostravský rychlodabing.

Ruku na libovolný mimozemský orgán, nazvat film **Creature** (1985), když v něm hraje Klaus Kinsky je vážně trefné. On v něm totiž fakt vypadá jako odpudivý netvor. Příběhu o výzkumném týmu, který na největším měsíci planety Saturn objeví záhadný neporušený předmět vejcovitého tvaru, z něhož se vyklube dvě stovky tisíc let titulní monstrum, to ale moc nepomůže. Jde totiž, navzdory jistě stopy nápaditosti – mrtvé astronauty ovládají paraziti netvora – o poměrně nezáživné recyklační cécčko s pouhými dvěma světlými body. Hádáte správně, oba jsou ženského pohlaví a jak je zvykem, jeden z nich zařve jako první. Titulního záporáka se tvůrci rozhodli moc neukazovat, i přesto vám nejednou zacukají

Creature

koutky, ale zde neplatí nepsané pravidlo, že prvním projevem strachu může být smích. Dnes je největším negativem tohoto filmu fakt, že doba videopůjčoven, kdy jsme domů radostně a dychtivě nosili každou videokazetu mnohdy jen na základě jejího obalu a žánrového umístění v polici, je nenávratně pryč... A takové to byly hezké časy a filmům jsme dokázali hodně odpustit. Jak píše náš příležitostný kolega Ivan Kučera: „*To dieťa vo mne si stále chce obliecť skafander, do pravej ruky svetlomet, do ľavej medzihviezdny samopal a vonoriť sa do temných priestorov. Ale film... film je hrozný.*“

Bruce Campbell a divný chlápek ze Star Treku objeví ve vesmíru 14 000 let starého kosmonauta a podivný míč, přesně tak začíná biják s názvem **Moontrap** (1989). Míč se ukáže být ne zrovna přátelsky naladěným obrovským kyborgem z masa a kovu. Tenhle kyborg má další kámoše, a ti si dělají zálsuk na Zemi, protože prastarou populaci na Marsu už vyplnili a je tam nuda. Film byl laciný už ve své době, teď na něm ještě mocně zapracoval zub času a na všech těch robotech, raketách a scénách na Marsu je to zkrátka dost vidět. Má ale své momenty, pro které určitě stojí za to vidět a taky jsou tam prsa, humor, a zároveň přičich-

The Dark Side of the Moon

nete k novinkám americké kosmonautiky jako je kyslíkový stan pro nouzovou soulož a měsíční pušky s neomezeným počtem nábojů!

U **The Dark Side of the Moon** (1990), pokud se vám ho podaří splasit na VHS, si pak musíte trochu pohrát s kontrastem i jasem a zároveň si pak sednout dál od televizoru, třeba do předsíně. Teprve potom máte šanci se trochu oprostít od poněkud vágních triků. Ale Gagarin aby to spral, triky netriky, hlavní je příběh, že? Nuže, odvrácená strana, neboli zde temná strana, je ta strana Měsíce, kterou ze Země nevidíte, ani kdybyste se na hlavu postavili. Tam prý ani není povrch tak zvrásněný meteority. Říkal to Armstrong, tak to asi bude pravda. Nicméně, podle tvůrců se tam nachází předměty, které záhadně zmizely na Zemi, v takzvaném Bermudském trojúhelníku. Jestli tohle není téma na hororové sci-fi, tak už nevím. Posádka se navíc setká s jakýmsi Zlým duchem, který se jen tak z plezíru rozhodne vymazat všechny členy lodi Spacecore z povrchu Země, teda Měsíce. A vskutku, po mnohých se během chvíle úplně slehne Měsíc.

Screamers (1995) je film, který budeje v místech, kdy upadá akce. Filozofický mazlík mého výběru je zinscenovám dle povídky Druhá série Philipa K. Dicka. Námět však z počátku vypadá ve svém filmovém zpracování poněkud lacině, teprve následně odhaluje mnohými neočekávanou lepší stránku. Nebezpečí číhá všude a v poušti je to jistota. Co si se hbitě suně písek směrem k lidem a vraždí je na potkání. Když konečně začnou řešit co dělat, místo toho aby nahodile reagovali, jsme tam, kde je autorův styl spíše odhalitelný. Vojáci používají v dlouhé válce robotickou techniku, která se zvrtné ve vývoji a zařadí do vyhlazovacího programu kromě svých nepřátel i vlastní tvůrce.

Je až zajímavé, kolik se do vesmíru, dřívě či později, podívalo hororových sérií. I tento fenomén budeme v našem výběru reflektovat. Začneme jednou z nejznámějších a svého času hodně dobře oceňovaných sérií. Peklo technicky vzato, jakožto stav myslí, nezná hranice. A tak se do vesmíru a budoucnosti vydal i Pinhead se svou démonickou kohortou ve čtvrté části série **Hellraiser: Bloodline** (1996). Pravda, děje se tak jen ve „spojovacím“ příběhu propojujícím dvě samostatnější dějové povídky, ale i to se počítá. Hlavní dějová linie se totiž odehrává někdy ve 25. století miliony kilometrů od planety Země – na vesmírné základně vytvořené potomkem stvořitele kouzelné kostky otevírající bránu do pekla, Merchantem. Ten se rozhodl rodinného prokletí zbavit tím, že kostku otevře, vyvolá

Hellraiser: Bloodline

Pinheada a navždy jej uzavře ve světelné pasti, kterou je celá orbitální stanice. Příběh dvakrát odskočí do historie (ta lepší část filmu), v jakýchsi mezipauzách se vrátí na vesmírnou stanici, aby na ní také i skončil. Bloodline měl náběh stát se dobře zajištěným filmem, naneštěstí několik známých režisérů práci na něm odmítlo a ti dva, co to nakonec natočili, s filmem nebyli spokojeni natolik, že se nechali do titulků napsat pod klasickým filmovým pseudonymem Alan Smithee. Film ale nakonec není tak špatný, jak by se mohlo zdát. Vráti se Pinhead, přivede s sebou svého pekelného psa i pár Cenobitích pomocníků (žádné známé „tváře“ z předchozích dílů). Méně mystična, krve, hnusu, ale Pinhead hlásí pořád stejně, o tom žádá.

Pinheada do nikdy nekončícího prostoru brzy následoval i známý zelený parchant. Ne, nemyslím teď jistého maskota jisté internetové prodejní sítě, ale trošičku sympatičtějšího zmetka, zparchantěloho zlomyslného irského skřítka, kterému v prvním dílu série šlo hlavně o třpytivé dukátky z jeho pokladu (jen se opovažte

mu na něj sáhnout!), ve druhém se rozhodl najít si nevěstu, ve třetím zavítal do Las Vegas a konečně v **Leprechaun 4: In Space** (1996) navlékne sako a vydá se do vesmíru, kde švihá svým zeleným laserovým mečem (no vážně!). Kromě toho nabude až gigantických rozměrů. A chce se stát králem. Na svůj pytel peněz nějak pozapomněl, zabíjí však pořád s chutí (cca tak co 10-15 minut). Pro mnohé nejslabší díl série (že by potvrzení toho, že návštěvy vesmíru seriím opravdu neprospívají?), pro jiné oddechová zábava. Faktem však je, že až do tohoto dílu každý z nich vznikl jen s pouhou roční pauzou. Na pětku se čekalo celé 4 roky.

Nechci malovat Gagarina na zeď, ale co se nepodařilo ve filmu *The Dark Side of the Moon*, tedy především triky a pochybné herecké výkony, to se dokonale vyvedlo v **Event Horizon** (1997). Příběh je velmi podobný. Vynechejme teď encyklopedické poučky, co je horizont událostí, když člověk zívá do černé díry z blízka, jisté je, že se ve vesmíru můžou dít věci, na které vás v NASA nebo na Bajkonuru nikdo nepřipraví. Zkrátka, kdesi za planetou Neptun, takže fakt hodně daleko, jaksi „ožije“ dávno postrádaný vrak kosmické lodi *Horizont*. Nový hvězdný koráb

Event Horizon

a nová posádka je vyslána na samý okraj naší soustavy, aby přišla příčině na kloub. Jakmile dosáhnou cíle, což netrvá dlouho, jelikož už umíme ohýbat časoprostor, začíná kolotoč událostí, z kterých se slabším žaludkům zvedne povaha. Skvělému horroru nechybí báječná výprava, hudba a svou ruku k dílu přiložil i ten asistent, co chlístal na herce hektolitry krve. Zachraňte se před peklem.

David Twohy, který si zatím zkusil komediální horrůrek o nasraných jezcích z vesmíru (Crittters 2, 1990) dostal zálsk na něco mnohem lepšího a tak napsal scénář k filmu Alien³. Jenomže, toho se producenti báli jak Gagarin warpového pohonu a tak si z toho milý Twohy udělal vlastní film. Modří už vědí, jednalo se o film **Pitch Black** (2000), který se nakonec pro úspěch dočkal i dalších pokračování. Předkládá příběh furianta Riddicka, jenž jako vězeň ztroskotá s posádkou a několika osadníky na pouštní planetě. Má však zbroušené čočky svých očí a vidí v noci jako s noktovizorem, který kupodivu nikdo z posádky nemá, a proto se nebezpečný vrah Riddick stává jejich spasitelem v údolí temnoty. Planeta kromě miliard tun nanicovatého písku ukrývá i děsivé bytosti, které samozřejmě neprahnou po ničem jiném než po lidské krvi. Napětí mezi přeživšími roste a cesta přes průsmyk zamořený krvelačnými hnusáky je nevyhnutelná. Nastává boj na život a na smrt. Ale přesto, že se finální bitva odehrává v černočerné tmě, není divák ochuzen o skvělý hororový zážitek.

Také trochu jiný sekáč, věčně nespokojený mamánek Jason Voorhees, prošel už kdečím. Poté, co převzal chladné řezné žezlo po své matce Pamele, vyměnil pytel za hokejovou masku, mnoha způsoby vykuchal a naporcoval pěknou řádku pubertální mládeže, navštívil Manhattan i peklo, se v zatím posledním dílu série (nebudeme-li počítat crossover Freddy vs. Jason (2003) a trestuhodně existující tragický remake z roku 2009) **Jason X** (2001) podíval i do vesmíru a stal se mutantním cyborgem. Zcela určitě nejde o nejlepší díl série a mnoho pravověrných fanoušků a fanynek jistě nepotěší svým silně komediálním (více než v jakékoliv předcházející části) laděním, ale abych pravdu řekl, vzpomínám-li retrospektivně na celou sérii, vyjma zběsilého výrazu ve tváři paní Voorhees, si nejvíce věcí vybavím snad právě z tohoto dílu. Ostatní mi tak nějak splývají do jedné velké slasher koule. I ve vesmíru je Jason prostě sekáč a masér. Navíc zde oprášil můj nejoblíbenější způsob zabíjení – mlácení obětí ve spacáku o strom. Jason X tak zřejmě nebude nejlepším filmem série, ale jako jediný z nich má jednu obrovskou výhodu – je jistě nejbizarnější a zraje jako víno, pokaždé je lepší a pokaždé, když si na něj

vzpomenu, musím uznat, že je lepší, než jsem si původně myslel.

Film **Dracula 3000** (2004), to je vesmír, upíři, Gansta ‚Coolio‘ Paradise a Udo Kier – braková paráda jak se patří! Záchranná kosmická loď naleznе v hvězdné soustavě Karpatia loď Demeter, ta je z neznámých důvodů ztracena již bezmála 100 let. Bohužel se ukáže, že sexy Udo je mrtvý a na palubě se nachází již jen značně vyčpělý Orlok, který začne posádku postupně měnit na další vesmírné krvesaje. Film je plný příšerných dialogů, ještě horšího herectví a zhovadilých scén, které nedávají smysl. Máte-li však lehké masochistické sklony a čistou lásku k filmovému braku, může se stát, že s filmem strávíte fajn večer, nebudete se nudit a ztraceného času budete litovat jen trošku!

Nikdy jsem nekoukala na prequel ke staré videohře a o to zajímavější pro mě **Dead Space: Downfall** (2008) byl. Film popisuje příběh USG Ishimury a musím konstatovat, že vás na hru opravdu připraví, co se týče historie i výskytu mobů – příšer. Pokud máte v plánu jet dnes již retro hru Dead Space, tak vřele doporučuji zhlédnout dříve než odstartujete. Příběh se odvíjí od nálezů staré relikvie při těžbě. Lidé si od počátku myslí, že má něco společného s náboženstvím a tak si to jako kořist vezmou na palubu lodi a ejhle! Relikvie spustí v lidech běsnění a šílenství a oni se začnou vraždit mezi sebou. Ne, tady ten horror nekončí, ale

Dead Space: Downfall

teprve začíná. Přijdou monstra a teprve to začne být správný masakr. Počítejte s tím, že postavy mluví jako obecní dlaždič a gore scén je tam nad utřzenou hlavu. Každopádně malé upozornění na konec, tento film není vhodný pro děti a mladistvé.

Zubatí zas jednou zahltili vesmír a je potřeba hrdinů pro boj s nimi. Režisér filmu **Bloodsuckers** (2005) Matthew Hastings byl v zárodku myšlenky o natočení tohoto filmu inspirován kultáky jakými jsou Alien, Blade, Pitch Black, Serenity či Starship Troopers. Lidstvo má technologii pro cestování vesmírem zahlceným upíry nejrůznějších druhů, kteří mají lidskou rasu na předním místě ve svém labužnickém žebříčku. Hlavními hrdiny filmu jsou členové jednotky V-San (Vampire Sanitation), kteří provádí vesmírné upířské čistky. Úkol těchto jednotek je už z povahy akce mimořádně důležitý a pomáhá lidstvu přežít. Film má zajímavý rozjezd, po kterém se chce první důstojník Underwood (Dominic Zamprogna), který byl převelen na loď kapitána Churchilla (Joe Lando), nechat převelet jinam. Důvodem je částečně odpor k poslání jednotky a pravděpodobně

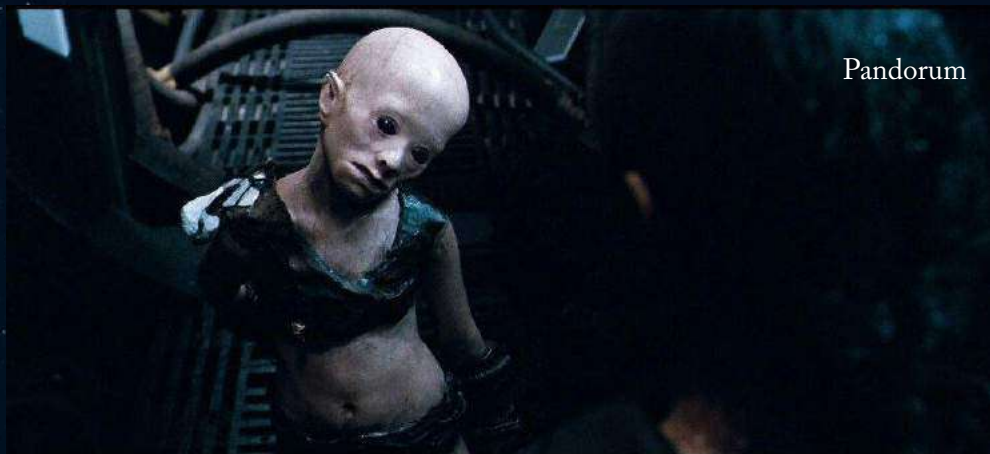
i dojem, že není plně kompetentní pro post na takto zaměřené lodi. Kapitán Churchill ho odmítá a hned na to se posádka vrhá do záchranné akce. Jak už to tak bývá, něco se zvrto a dosavadní kapitán se ztrácí pod náporem upírů. Velení tedy připadá na Underwooda, který misi ukončí a utíká se zbytkem posádky v boji o holý život. Posádka složená z dalších dvou lidí Rose (Leanne Adachi), Roman (Aaron Pearl) a sexy upírky Quintany (Natassia Malthe) je frustrovaná, a tak dává vypít kalich hořkosti Underwoodovi až do dna, k tomu ho označí za neschopného a zbabělého, což mu příliš nepřidá. Jako nový kapitán si musí vydobýt důvěru a respekt svých lidí. Jak se mu to daří, to už posuďte sami... K opětovnému zhlédnutí filmu jsem se dostala po

čtrnácti letech a pořád mě baví. Faktem je, že počáteční scéna je asi nejlepší část celého filmu, ale komu by to vadilo, že? Ona možnost sledovat vlnadnou krásku Natassiu Malthe, případně hodnotit, jak moc režisér Matthew Hastings při tvorbě masky upíra Phlega kopíroval Lucifera z české pohádky Čert ví proč (2003), je taky zábava. Postavy velmi zřídka vybočí ze stereotypu. Adachi je sice tvrdačka, která má spoustu keců na upírskou kolegyni, ale i tak ji v poslední scéně poněkud submisivně žádá o upírský tantrický sex. Trochu gore scén se tu taky najde, ale vzhledem k rozpočtu toho moc nečekejte, zábavných sekvencí tu bude pro současného diváka rozhodně víc.

Jak už to u sci-fi horrorů bývá, vždycky vás sežere nějaké ohyzdné monstrum z mlhoviny Koňská hlava, protože vyhodíte pytlík od svačiny v jeho skrovném biotopu, nebo se stanete obětí vlastní schízny, neboť ve vesmíru vždycky číhá cosi, co takříkajíc leze každému na palici. Aby se v tom Gagarin vyznal, že? **Pandorum** (2009) má však od všeho trochu. Pracuje se zde se strachem na několika frontách. Začínáme obavami ze ztráty paměti přeživších astronautů – ve finále pak sledujeme dobrodružství osiřelého člena posádky kosmické generační lodi, seržanta Bowera, jehož pronásledují... no, něco jako lidožraví démoni, a klidně bych se nebál říct, že se jedná o jakési kosmoupíry. Jeho postup lodí (s pomocí trosečnice jménem Nadia) pak probíhá v neskutečném tempu,

Bloodsuckers

Pandorum

člověk ani nedýchá, načež přichází celý point příběhu, který pak pasuje Pandorum mezi TOP filmy tohoto, řekněme, okrajového žánru. Celý snímek tak stojí nejen na děsivé atmosféře a parádní, až téměř Gigerovské výpravě, ale i na výkonu mladého Bena Fostera a ostříleného Denise Quaida a vlastně i té sexy Němky Traueové Antjei.

Pojď se podívat na horror o hledání života na Marsu, říkali. Bude to super, říkali. A tak jsem si pustila **The Last Days on Mars** (2013), a moc super to nebylo. Originalita z filmu zrovna nečíší, jede se dle klasického narativu vesmírných hororových sci-fi filmů – náhodný nález, který by mohl být hledaným důkazem života na Marsu a buum, najednou je tu průšvih. V tomto případě je oním průšvihem jakýsi virus, který napadne lidskou schránku a udělá z ní zombie. Poměrně nesympatické postavy a jejich rádoby hluboké debaty příliš kladných

bodů filmu nepřidají. Naopak docela fajn je vzhled záporáků, který si ale z důvodu všudypřítomných písečných bouří či tmy narušované světelnými sirénami moc neužijeme, ale na jedno shlédnutí to vlastně není až tak špatné a navíc... Zombies na Marsu, to chce přeci vidět každý!

- Andrea Parezová
- Lucie Matoušková
- Michal Březina
- Honza Votíšek

The Last Days on Mars

LINNEA QUIGLEY

ROZHOVOR

Punkerka, která náruživě a bez stopy studu tancuje na hrobech. Odhodlaná členka tajemného kultu vyznávajícího motorové pily. Dáblem posedlá účastnice halloween-ského večírku, ale i roztomilá němá oběť násilníků či odhodlaná policistka. Tím vším byla ve filmech jedna ze stálic královen hororového vrískotu, stále aktivní herečka i neúnavná návštěvnicka žánrových conů a jak ukazuje následující rozhovor, velmi sympatická Linnea Quigley.

Jak jste se dostala k filmu? Byla to cíle-ná cesta nebo shoda náhod?

Vůbec jsem neplánovala, že bych pracovala ve filmovém průmyslu. Nemyslela jsem si, že mám talent. Nedostala jsem se ani k roztleskávačkám. Neuměla jsem vlastně nic, takže když jsem se s rodiči přestěhovala do LA, začala jsem pracovat v lázních Jacka LaLanneho a holky, co tam dělaly, mě tak nějak vzaly pod svá ochranná křídla a já se s nimi svezla. Začala jsem jako záskok a pak přešla ke komparsu, a tak nějak se mi to zalíbilo, hlavně když jsem začínala mít pocit, že v tom nejsem až tak špatná.

Začínala jste u producenta a režiséra Rogera Cormana, který se, mimo jiné, proslavil krátkou natáčecí dobou svých filmů. Jaký byl Corman na place a jak se s ním pracovalo?

Ve skutečnosti jsem s Cormanem nikdy nepracovala. Natáčela jsem film **Burial of the Rats** s Danem Goldenem v Ro-

gerových studiích, ale Roger mě nikdy nerežiroval.

Podle mnohých vašich filmů se zdá, že jste nikdy s nahotou před kamerou problém neměla a nikdy vás nemuseli přemlouvat. Stalo se naopak někdy, že se vám samotné zdálo, ba jste přímo navrhla, že by někde bylo fajn něco ukázat? Nebo jste vždy jen dělala, co po vás žádal scénář a režie?

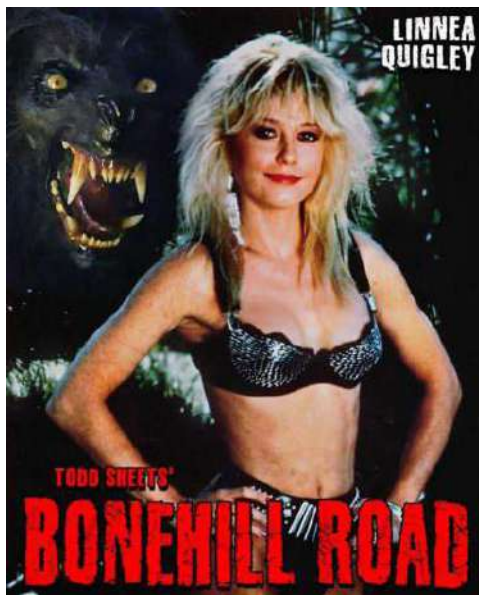
Já si myslím, že to je prostě součást práce, která je někdy vyžadovaná, hlavně pak v 80. a 90. letech. Existoval tu určitý vzorec, se kterým se holka musela smířit. Nebylo to o tom, že bych se vyloženě chtěla víc a víc odhalovat. Vlastně to tenkrát nebylo nijak populární. Všechny velké herečky nahotu odmítaly, naopak teď je doba jiná a všechny do ní jdou.

Ehm... Vedete si statistiku nebo dokážete spočítat, kolikrát jste se ve filmech sprchovala?

(smích) Kruci, ani omylem si nevedu počet scén ve sprše. Nemám nejmenší páru, ale jsem čistotná osoba. Vždycky jsem je jenom požádala, ať je voda teplá.

Vaše filmografie čítá desítky hororových rolí. Máte nějakou oblíbenou scénu, například vašeho skonu? Oblíbená záporná postava?

Slaherů jsem ve skutečnosti udělala jen pár. Většina z nich jsou hororové komedie. Hádám, že můj nejoblíbenější je **Silent Night, Deadly Night**, ale fakt mi bylo líto toho jelena.

Velkou pozornost a až kultovní status vám přinesla role Trash v The Return of the Living Dead (1985), respektive striptýzová scéna na hřbitově. Vybavíte si ještě, jak dlouho se ta scéna natáčela a co na ní bylo nejtěžší?

Moc dlouho jsme ji netočili, bylo to docela rychlé. Vlastně jen pár hodin, což je fakt dost málo na danou scénu, kterou musíte sestříhat a dokončit. Byl to jeden z těch dnů, kdy bylo krásně a teplo, místo abychom se klepali zimou v dešti. Nejtěžší část asi byla celá nahá tancovat, ale když chcete být Herečka, musíte se na to naladit.

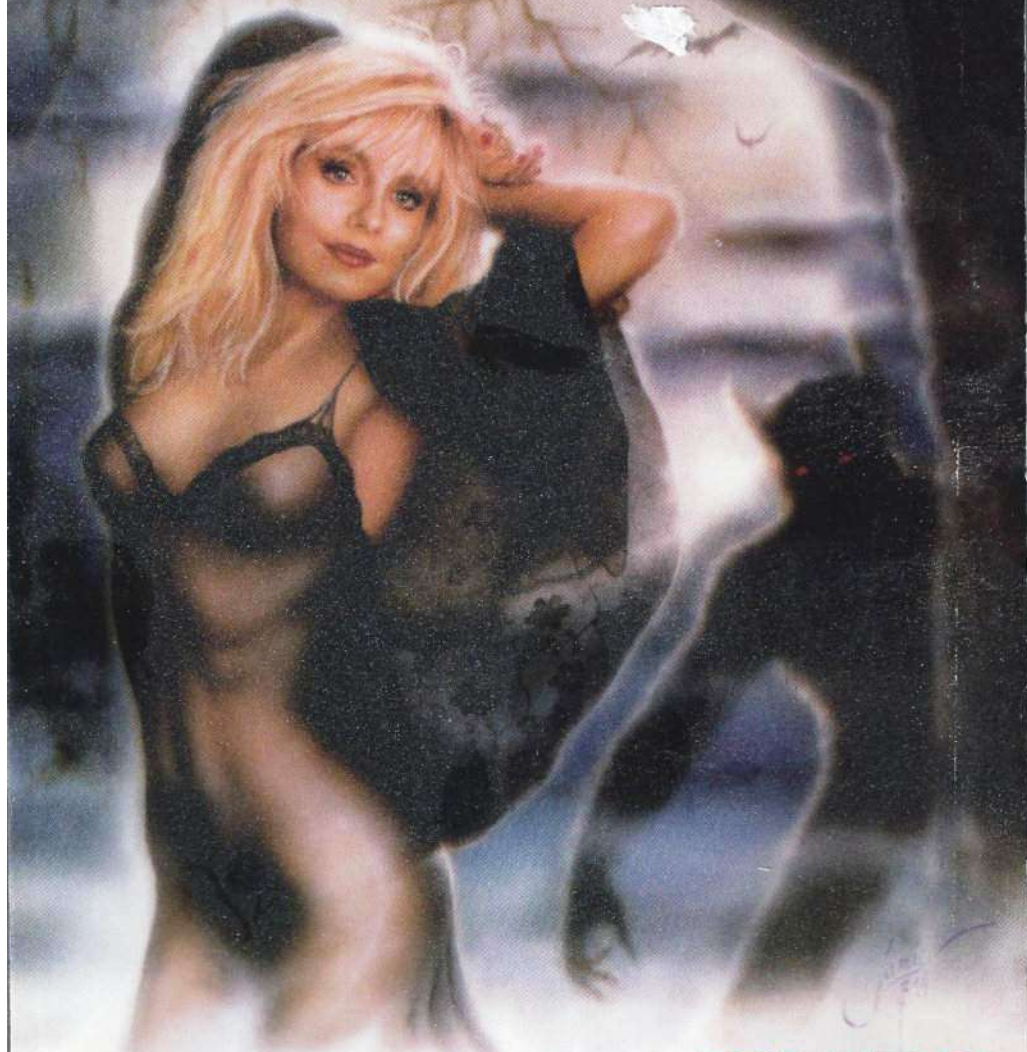
O svém herecké kariéře jste napsala dvě knihy. Mohla byste našim čtenářům trochu přiblížit, o čem přesně pojednávají? Co v nich můžeme objevit?

První se jmenuje **Linnea Quigley Bio**

I'M SCREAMING AS FAST AS I CAN

Linnea Quigley

as told to
Craig Tomashoff

MY LIFE IN B-MOVIES

Night of the Demons

& Chainsaw Book a vypráví především o mé práci se zvířaty. O tom, jak jsem brala fanoušky do útluků, které připomínaly spíš jatka, o mně a Stevovi Johnsonovi, o mých rodičích, o zkušenostech a zážitcích z natáčení, které znáte a možná i neznáte. Druhá je **I'm Screaming As Fast As I Can** a ta obsahuje ještě více historek z natáčení. A pak je tu ještě jedna, na kterou jste zapomněl. Jmenuje se **Skin** a byla to hororová parodie Madonniny knihy **Sex**. Mám ještě čtvrtou, na které začínám pracovat, a tam se chystám říct opravdu všechno.

Po vašich rolích v policejních komediích Vice Academy (1989) a Vice Academy II (1990) jste se údajně rozhodla přihlásit k policii a úspěšně jste absolvovala vstupní testy. Co je na tom pravdy a proč jste nakonec u policie nezůstala?

Vždycky mě bavila policejní práce a mám pocit, že filmy **Vice Academy** mi vnukly myšlenku, že dokážu cokoli, co chci. Bavilo mě vymáhání práva, a tak jsem zkusila a úspěšně splnila všechny testy, což mi zabralo asi rok. Ale na konci jsem vycouvala, protože se mi nechtělo vstávat brzy na policejní akademii, což je prostě hloupé, protože bych ji ráda dokončila. Navíc museli vidět všechny moje filmy a fotky, než mě přijali, takže mě tam fakt asi chtěli.

Hrajete v horrorech již 40 let. Filmový horor se za tu dobu jistě změnil. Změnil se podle vás nějak výrazně? Existují nějaké změny, které vnímáte pozitivně a které naopak negativně?

Přijde mi, že se horrory ještě více proměnily ve filmy o krásných ženách a módě. Když na dnešní filmy koukáte, dojde vám, že ženy mají mejkap, i když jsou ve

vesmíru. Je to méně a méně realistické a už to nemá ten osmdesátkový a devadesátkový feeling.

Hrála jste v mnoha horrorech i komediích, často dokonce ve filmech, kde se horror mísí s komedií. Jak na vás působí míchání těchto dvou poměrně odlišných žánrů?

Když se nad tím zamyslíte, být vystrašený je vlastně docela k popukání. Je spousta filmů a pořadů, které ukazují, jak nějací lidé vystraší jiné lidi a ve skutečnosti je vtipné, jak reagují, když jsou vyděšení. Mnohdy reagují naprosto šíleně a divně. A když to dělají, je to k smíchu. Vyskočí na stůl, utíkají. Horror a komedie jsou propojené, protože být vystrašený je takové zvláštní. Děláte divné věci, a přitom je to strašně realistické.

Nezávisle na vašich rolích, co vás osobně děsí více – zabití sprchovou trubicí nebo zmutovanou plyšovou krysou?

Moje matka přišla na natáčení a začala vyšilovat, protože ona i já máme hrůzu z mrtvých krys. Stačilo, aby viděla, jak pode mnou mizí krysí ocas, ale tohle nebylo skutečně strašidelné. To jsem prostě jen víc hrála. Myslím, že hlava ve sprše byla děsivější. Fakt to bolelo! Tohle by byla hodně hnusná smrt.

Ve filmech jste se často setkávala s herečkami Brinke Stevens a Michelle Bauer. Šlo jen o pracovní styky nebo se stýkáte i mimo natáčení?

Každá z nás je dost zaměstnaná. Michelle má rodinu a Brinke svoje vlastní záležitosti. Já se snažím angažovat v ochraně zvířat. Je pro nás docela těžké se sejít, ale

Screaming in High Heels

když už se nám to povede, fakt si to užijeme. Díky tomu jsme si hodně blízké. Jsme každá jiná, ale protože jsme spolu dělali spoustu filmů, vždycky spolu máme o čem mluvit.

Dodnes patříte mezi královny hororového řevu a jako taková objíždíte různé cony a setkání s fanoušky. Cítíte po těch letech nějak věkově vymezenou hranici vašich fanoušků anebo vaši práci znají i mladí fanoušci?

Myslím, že z hlediska věku nejsou hranice. Mladí si strašně přejí, aby vyrůstali v 80. letech. Doslova milují osmdesátkové filmy, takže tu věkovou hranici prostě nevidím. Tři mí blízcí přátelé jsou mladší věková generace. Bývali to mí fanoušci a teď jsou to mí nejlepší přátelé.

Umíte pořád ještě ten trik se rtěnkou z Night of the Demons?

No jasně! Steve Johnson mě to naučil dobře a já mu za to musím poděkovat. Je to skvělý způsob, jak si s sebou nosit rtěnku, ale ne každá žena to zvládne. Měla bych mít seminář o tom, jak si strčit rtěnku do bradavky. Myslím, že by

si ten trik na seminář spousta lidí přišla vyzkoušet.

Na co zajímavého se od vás můžeme těšit v budoucnu?

V létě natáčím **Barn 2** s Justinem Seamanem a poté **Killer Babes and the Frightening Film Fiasco** s Brettem

Mullinsem. Pracuji na další knize. Jsem i na Cameo, pokud byste měli zájem o osobní video. Můžete mě sledovat na Instagramu a Twitteru jako @LinneaQuigley nebo na Facebooku pod TheOfficialLinneaQuigley. Docela ráda bych se k vám podívala a natočila něco ve stylu „Atomic Blonde“. Byla by to zábava, máte tolik filmařů a tohle bych natočila docela ráda.

Děkujeme za rozhovor

Otázky

• Honza Vojtíšek

Překlad

• Martin Štefko,
• Lucie Matoušková

LINNEA QUIGLEY'S HORROR WORKOUT

RECENZE

Když už v tomto Howardu intenzivně slintáme nad Linneou Quigley, nemohl jsem vynechat jediný snímek, který má její jméno přímo ve svém názvu. A hned v úvodu musím předeslat, že málokdy název filmu tak přesně vystihuje jeho obsah. Protože tohle je opravdu, víc než cokoli jiného, pouhé hrůzostrašné cvičení s Linneou Quigley. Prostě Cvičme v rytme s béčkovou scream queen, proložené několika záběry z jejích slavných filmů.

Režie: Kenneth J. Hall

Scénář: Kenneth J. Hall

Délka: 60 min

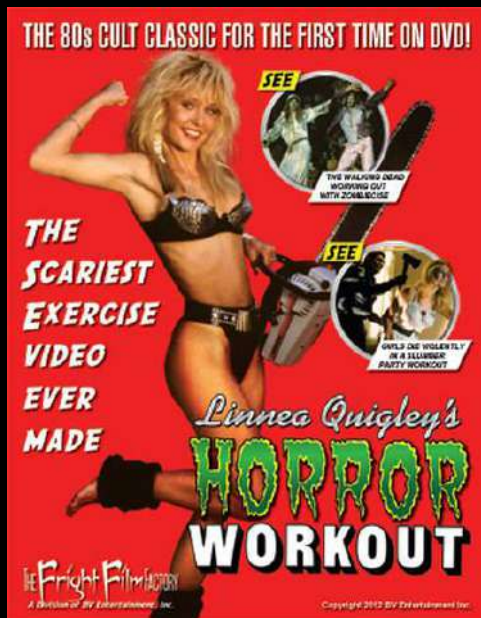
Původ: USA

Rok: 1990

Hrají: Linnea Quigley, Cleve Hall, Cynthia Garris

Poslední věta prvního odstavce tak nějak vystihuje celý hodinový snímek a pokud vás něco takového zajímá, určitě utíkejte do nejbližší videopůjčovny. Že už žádné nejsou? To je v pohodě, nemyslím, že by v České republice byl reálně někdo, koho tenhle film přitáhne. Je totiž zcela pevně ukotven ve své době a dnes nemá diváko-

vi co říct. Ale vezmeme to postupně. Jelikož komentáře k filmu čtu vždy až po jeho zhlédnutí, nebyl jsem na obsah připraven a čekal jsem nějaký rozjuchanější dokument, ve kterém si vychutnám průřez první třetinou hereččiny kariéry s vypíchnutím těch neznámých i těch nejznámějších snímků. Bohužel režisér Kenneth J. Hall, mimochodem odpovědný za kultovní **Dr. Alien**, nezískal práva na ukázky z mnoha filmů. Ty nej-

slavnější jsou odbyty fotkou, nebo nejsou zmíněny vůbec, a tak tu s rozsáhlým komentářem hlavní hrdinky vidíme ukázky z pouhých pěti kousků: **Vice Academy**, **Creepozoids**, **Assault of the Party Nerds**, **Sorority Babes in the Slimeball Bowl-O-Rama** a **Night of Demons**. Ty jsou navíc poměrně nesmyslně nahuštěné v prvních patnácti minutách filmu. Celkem si tak užijeme asi deset minut záběrů z jiných filmů.

Hm a co tvoří těch zbývajících padesát minu, Obitusi? No, to raději ani nechtějte vědět. Drtivou většinu **Linnea Quigley's Horror Workout** zabírá cvičení. Doslova. Sestává ze tří bloků, kdy v tom prvním cvičí Linnea sama, v druhém s partou zombie u bazénu a ve třetím s kamarádkami během slumber party. Bohužel to zní lépe, než to nakonec vypadá. Cvičící scény nejsou nějaká intermezza, ale tvoří hlavní náplň téhle podívané. Jsou neskutečně dlouhé a nudné a doplňuje je tragicky fádňácký diskokvies. Ještě, že to má „pointu“ s mačetou, sekerou a vrtačkou, po které každý přičetný divák touží asi od patnácté minuty.

Abych jen nehanil. Pokud toužíte po ryzi osmdesátkové běčkové atmosféře s kozičkami a šílenými účesy a zároveň nemáte prostor pro sledování nějakého příběhu, je **Linnea Quigley's Horror Workout** celkem ok podkres pro nějakou smysluplnější aktivitu. Pokud se rádi díváte na nahou Linneu, pak vám zcela jistě stačí vidět pouze titulky, během kterých se sprchuje a kamera po ní voyeristicky klouže dlouhé minuty nahoru a dolů. Ve zbytku filmu je, až na vypadlé ňadro při cvičení u bazénu, oblečená až hanba.

Jo, a občas je to i vtípné: „Já dobře vím, co děláte při sledování mých filmů. Myslíte, že tím spálíte dost kalorií?“. Asi ne, Linneo, ale nám to stačí. Cvičit s tebou nebudeme...

• Roman Kroufek

NEKROSARIUM

Třetí povídková kniha autorské dvojice
BOČEK-ZUBÍK.

Přes 70 kvalitních hororových povídek.

Na 300 stran hrůzy, napětí a černého humoru.

Ilustrovaly Daniela a Denisa Ponomarevovy.

Petr Boček - Miloslav Zubík

NEKROSARIUM

Co vás na stránkách této knihy
hororových povídek čeká?

Ironický, černý humor na hranici
škodolibosti. Realistická lidská hrůza
a zrůdnost, bez nadpřirozena
a magie, strach, zlo a děs v nejryzejší
lidské podobě. Pohled na člověka
z nezvyklých úhlů, ovšem zcela
v intencích horroru a thrilleru
a brodění v hlubinách lidského
hnusu a ohavnosti. Nadpřirozené
atmosférické příběhy z lesů, vod
a strání, kde strach může přijít odkud-
koliv. Texty kratičké i delší, vážné, až
smutně chmurné i poeovsly atmosfé-
rické a mrazivé. A nechybí, samo-
zřejmě, specialita obou autorů: Síla
pointy, posledního slova či věty.
Shrnuto, čeká vás již třetí hororová
kniha jedněch z nejzajímavějších,
nejdůkladnějších a nejpůsobivějších
českých hororových autorů.

(Z předmluvy Honzy Vojtíška)

NAKLADATELSTVÍ
NETOPEJŘ

HŘBITOVNÍ TANEČNICE S MOTOROVÝMI PILAMI

PORTRÉT

Většinu podstatných informací o herečce Linnee Quigley odhaluje již předchozí rozhovor, zbývá tedy jen doplnit pár dalších a zmínit několik zásadnějších a zajímavějších rolí.

Barbara Linnea Quigley se narodila 27. května 1958 ve městě Davenport v Iowě jako jedináček Dorothy a Williamu Heath Quigleyovým. Její matka byla v domácnosti, otec chiropraktik a psycholog, působil jako výkonný viceprezident Palmer College of Chiropractic. Po základní škole v rodném Davenportu Linnea absolvovala střední školu v Bettendorfu. Na svá studentská léta později zavzpomínala: „Byla jsem tak plachá. Nepohnula jsem ústy, nezpívala v glee klubu nebo něco podobného, nebrála žádné hry. Byla jsem strašně, strašně plachá.“

Po maturitě se společně s rodiči v roce 1976 přestěhovala do Los Angeles a nastoupila do lázní Jacka LaLannea. Zde se setkávala s mnohými modelkami a herečkami, vystupujícími jako komparzistky v různých filmech. Na jejich

popud a popud přátel začala Linnea brát hodiny herectví a hry na kytaru. Jednou z jejích prvních rolí byla televizní reklama na zubní pastu Close-Up.

Pro její obecné herectví byla ikonickou a snad i věšteckou hned její první filmová role. V roce 1975 se totiž objevila v grindhouse horroru **Wheeler** (1975) jako mladička barmanka, která je nahá přinucena tančit psychopatovi, jenž ji polévá pivem, aby posléze byla nucena předstírat sex s mrtvolou. Další zářez do hereckého pásku si udělala o tři roky později v Charlesem Bandem produkováném ulítlém erotickém komediálním muzikálu **Fairy Tales** (1975) o princí, který musí do určité doby oplodnit jakoukoliv ženu, aby mu bylo zachováno celé království. Jenže jeho erekce si postaví (tedy nepostaví) hlavu a princí nezbyvá než najít jednu jedinou, která jej vzruší, dívku z podobizny, která mu visí v pokoji. O vybíjecím slasheru z muzea realisticky vypadajících figurín **Tourist Trap** (1979) jsme krátce psali v jednom ze starších čísel Howarda. Až do céckových vod se noří **Don't Go Near the**

Park (1979) se slibným, leč nevyužitým námětem dvanáct tisíc let starého tajemství nesmrtnosti spojeného s kani-balským rituálem. V tromáckém horrorovém thrilleru **Graduation Day** (1981) nahradila herečku, která se odmítla před kamerou svléknout.

Kromě hororů sbírala Linnea Quigley zkušenosti v komediích (**Summer Camp** (1979), **Nice Dreams** (1981)), akčních filmech (**Deathsport** (1978)) a thrillerech (**Stone Cold Dead** (1979)), ale také v erotických záležitostech (jen roku 1983 **Playboy Video Magazine vol. 4**, **Nudes in Limbo** nebo **Kidnapped Girls Agency**).

Výrazněji na sebe upozornila v následujících dvou letech. Parohy se nechala probodnout ve vánočním krváku **Silent Night, Deadly Night** (1984), neskutečně milou a sympatickou němou obětí si po boku Lindy Blair stříhla v zajímavě pojatém studentském rape & revenge hororovém thrilleru **Savage Street** (1984) a svůj dokonalý zadeček proslavila a svou postavu proměnila v ikonu během hřbitovního tanečku v komediální odpovědi na klasiku George A. Romera **The Return of the Living Dead** (1985). Kromě toho stihla i vražednou slasher olympiádu **Fatal Games** (1984) a širší komentář nepotřebující **Party Games for Adults Only** (1984).

V roce 1986 se objevila ve filmu společně se Samathou Fox. Moc informací o něm tedy nalézt nelze, jen, že se jmenoval **Sweethearts**. Se svou kamarádkou Michelle Bauer rozechvěla

spodní prádlo a zvýšila prodejnost gelu a kapesníků v **Beverly Hills Girls** (1986) a o rok později k sobě přibraly ještě Brinke Stevens v hororovém béčku Davida DeCoteaua **Nightmare Sisters** (1987) o třech pipinách, které si na kolej pozvou tři dementy a začnou blbnout s věšteckou koulí. DeCoteau jí pak nabídl „klasickou“ sprchovou scénu ve vetřelcoidním sci-fi horroru **Creepozoids** (1987).

Během natáčení dnes již klasického osmdesátkového horroru **Night of the Demons** (1988) o jednom neplánovaném průběhu halloweenské pařby ve starém domě, se Linnea Quigley seznámila s maskérem a tvůrcem speciálních efektů Stevem Johnsonem. Ten jí pak dohodil miniroličku jedné z duší

z Freddyho hrudníku, když pracoval na **A Nightmare on Elm Street 4: The Dream Master** (1988).

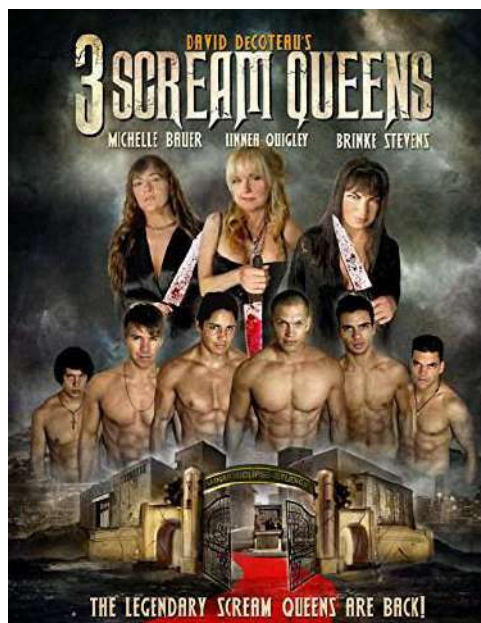
Nejen horrorů však byla Linnea živa. Svůj komediální talent a rošťácké kšichtění uplatnila např. v policejní sérii **Vice Academy** (1989 a 1990) nebo **Virgin High** (1991) a **Assault of the Party Nerds 2: The Heavy Petting Detective** (1995). Strihla si i sci-fi **Robot Ninja** (1989) a **Dr. Alien** (1989), sportovní drama s Antonio Banderasem, Woody Harrelsonem, Lucy Liu nebo Wesley Snipesem **Play It to the Bone** (1999), krimi thriller **Charlie and Sadie** (2003) nebo akční film **Super Hero Central** (2004). Nevynechávala ani erotiku, např. Ronem Jeremym režírovaný kousek **Curse of the Lesbian Love Goddess** (1998) nebo názvem všeříkající **Sex Files: Pleasureville** (1999).

Linnea se však proslavila hlavně jako jedna z *queens of scream* a horrorů tvoří značnou část její filmografie. Zůstala jim také věrná dodnes. Z těch známějších či pozornost zasluhujících zmiňme například upířskou romantiku **Innocent Blood** (1992), pokračování démona pomsty s obličejem ranní kocoviny **Pumpkinhead II: Blood Wings** (1994) nebo halloweenskou bubárnu s krásnými nadry a sympatickým titulním bubákem jménem **Jack-O** (1995). Objevila se i v adaptaci románu Deana R. Koontze **Phantoms** (1998), ukázce, jak natočit velmi špatný horror **Kolobos** (1999), třetí části prorocké série **The Prophecy 3: The Ascent** (2000) a po boku Toma

Savinioho, Lloyda Kaufmana, Uwe Bolla (budete překvapeni, ale patrně mu alespoň jednou dáte za pravdu) a Brinke Stevens v **Zombiegeddon** (2003).

Z hororové záplavy posledních dvou dekád zmiňme jen pár názvů. S Brinke Stevens se přesvědčily, že **Corpses Are Forever** (2003), s Lloydem Kaufmanem si zakouznila v **Hoodoo for Voodoo** (2006), s Reggie Bannisterem si strihla cameo ve vyražďováku duchaprostých slečen ve **Spring Break Massacre** (2008) a s Edwardem Furlongem a Shannon Elizabeth se vrátila do prokletého domu v remaku **Night of the Demons** (2009).

Aktuální desetiletí jí pak před kameru postavilo v hororových komediích **Stripperland** (2011) a **Girls Gone Dead** (2012), satanském **Disciples** (2014) v němž se po 75 letech setkávají kani-

Silent Night, Deadly Night

balističtí vyznaváci Lucifera, společně s Michelle Bauer a Brinke Stevens coby legendární trio královen hororového řevu, které pozve ředitel jistého filmového studia na zvláštní projekci v **3 Screaming Queens** (2014). Účast na projekci je zárukou získání hlavní role v připravovaném horroru, což v trojici žen vyvolá vzájemné podezření, čemuž dopomůže i fakt, že jim dojde, že promítaný záznam je reálný. A vrah je blízko. Jelikož film režíroval David DeCoteau, již z plakátu filmu je jasné, že hrudníky zde bude odhalovat spíše mužská část hereckého ansáblu. Svůj hlas pak propůjčila i hororovému animáku **Where the Dead Go to Die** (2012).

V roce 2012 se objevila v opravdu výživném videoklipu **Trucker Bombed** massachusettské death metalové kapely Sexcrement. Ve stejném roce vydala al-

bum nazvané **TERROR 404** elektronická kapela Pertubator. Osmá skladba alba se jmenuje **Linnea Quigley Horror Workout** a je to cover verze závěrečné písně ze stejnojmenného filmu.

Na svém kontě má Linnea Quigley přes 160 hereckých rolí. Některé věci aktuálně natáčí, např. komedii **Cool As Hell 2** nebo horror **The Good Things Devils Do**, jiné jsou v postprodukci (horror **Clownado** a **Camp Twilight**) a pár jich je oznámeno (seriál **86 Zombies** a horror **Blood Wings**).

Kromě herectví se Linnea Quigley věnovala i hudbě. S ní začala prakticky ve stejné době jako s herectvím. Kromě konkurzů na filmy totiž Linnea obcházela i kapelní konkurzy a hledala někoho k sobě do kapely. Nejprve hrála na kytaru v čisté ženské kapele zpěvačky a skladatelky Lucrecie Sarity Russo

jménem Mad Whistle. Tehdejší manžel Russo Jeffrey Spry se se svou kapelou Felony a Linneou objevil ve filmu **Graduation Day**. Linnea později založila vlastní kapelu The Skirts, která zkoušela v suterénu punk rockového klubu The Masque. Skladby The Skirts zazněly v několika pozdějších Linneiných filmech. Se skladbou Santa Monica Blvd. Boy se kapela v roce 1983 objevila na kompilaci The Sound of Hollywood Girls u Mystic Records.

Ač se to z některých jejích rolí nezdá, Linnea Quigley měří pouhých 157 cm. Za trikaře a maskéra Steve Johnsona, s nímž začala chodit během natáčení Night of the Demons, se provdala v lednu 1990. Jejich manželství však vydrželo pouhé dva roky. Podle veřejných záznamů se podruhé provdala v březnu 2004, rozvedla se však ještě ten samý rok. Je aktivní v hnutí za práva zvířat a člen-

kou organizace PETA. Koncem 70. let minulého století se stala vegetariánkou a později přešla na veganství. V říjnu 1990 se objevila na obálce časopisu Vegetarian Times. Obálka však vyvolala kritiku, kdy někteří čtenáři Linnee vyčítili, že se objevuje ve filmech zobrazujících násilí na ženách.

Linnea Quigley je stále aktivní v hororovém žánru, ať již herecky nebo objížděním žánrových conů. Je skutečnou scream queens, která si své fanoušky hýčká, o čemž svědčí i rozhovor pro náš časopis. Komunikace s její agentkou byla jednou z nejpříjemnějších a nejuvážlivějších komunikací, které jsme kdy ohledně rozhovoru vedli.

• Honza Vojtíšek

Savage Street

H. P. LOVECRAFT, ZEALIA BISHOP

KOPIEC

RECENZE

Je všeobecně známo, že Howard Phillips Lovecraft nepsal jen samostatnou tvorbu. Na několika příbězích pracoval společně s jinými autory a autorkami. Je škoda, že do češtiny byl přeložen jen zlomek z tohoto díla.

Kopiec

Překlad: Katarzyna Bogiel

Vydavatel: C&T, 2013

Počet stran: 154

Tři příběhy napsal H. P. Lovecraft společně s americkou povídkářkou Zealií Bishop (celým jménem Zealia Brown-Reed Bishop) (1897-1968). Ta tvořila převážně v žánru romantické beletrie, je autorkou historického seriálu o Clay County v Missouri, přesto se do širšího povědomí dostala díky povídkám vytvořeným společně s Lovecraftem. Bishop žila v Kansas City, aktivně působila v National Federation of Press Women a Missouri Women's Press Club. O jejím spojení s Lovecraftem a jejich společné tvorbě lehce napoví i její členství v New England Historic Genealogical Society. Arkham House v roce 1953 vydal její

sbírku **The Course of Yig** obsahující tři společné příběhy Bishop a Lovecrafta a její profily H. P. Lovecrafta a Augusta Derletha.

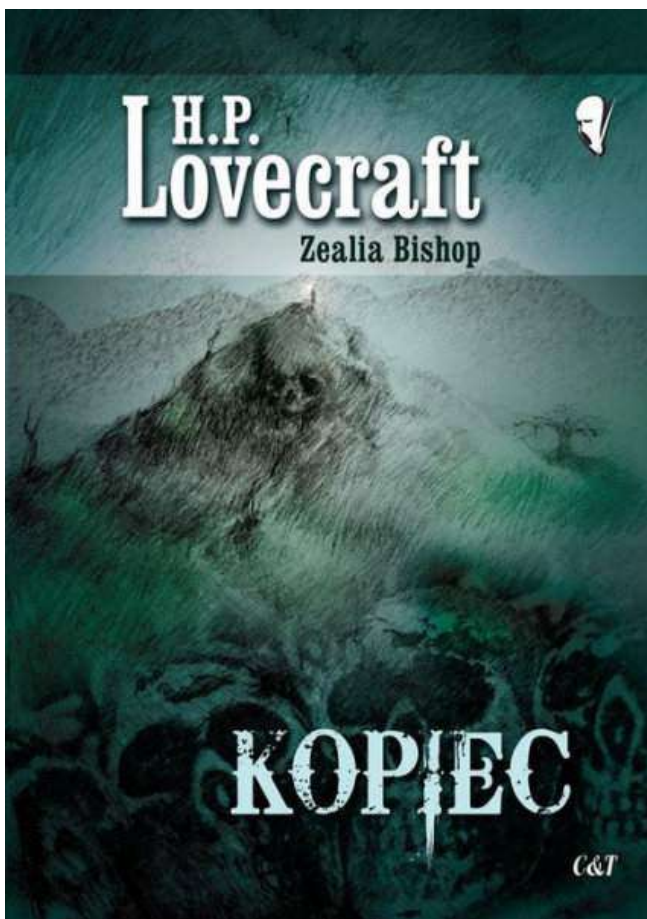
V roce 2013 vydalo tyto tři společné příběhy jako **Kopiec** polské nakladatelství C&T.

Zealia Bishop začala s H. P. Lovecraftem spolupracovat v roce 1927. V roce 1928 dokončili příběh **Klątwa Yiga** (The Curse of Yig), vycházející z nápadu Zealie Bishop. Většinu autorství si však připisuje Lovecraft. Jde o krátký, leč syrový a úderný příběh o amerických pionýrských osadnících, kteří propadnou strachu z legendárního hadího boha jménem Yig. Formou a stylem dnes již trochu klasický a všední příběh své doby, jehož kostra byla do dnešních dnů využita hned několikrát, včetně úderného závěru, ale přesto stále ukázka, že to funguje. Houstnouce atmosféra a vyvrcholení, které i po těch desetiletích dokáže překvapit a zachvát vnitřnostmi.

Dějový náčrt titulní povídky **Kopiec** (The Mound) Zealie Bishop Lovecraftovi poskytla koncem roku 1929. Lovecraft ho považoval za „plytký a banální“, na-

konec z něj vykřesal jednu ze svých nejdelších povídek mýtu Cthulhu. Jde snad dokonce i o příběh, v němž je tento kult a náhled prastaré civilizace popsán nejpodrobněji a nejuceleněji v rámci jednoho díla. Tento styl však nakonec může být vnímán i negativně. The Mound totiž jako by absorboval a exponoval právě negativní stránku (samozřejmě v závislosti na subjektivním vkusu) Lovecraftovy tvorby, tedy dlouhé a rozsáhlé opisy a popisy, několikeré opakování již řečeného a neustálé se vracení k určitým věcem a obrátům. Příběh i tentokrát operuje se starými legendami původních obyvatel amerického kontinentu, dokonce několikrát odkazuje k předchozí povídce a okrajově se v ní objevují

i postavy z ní. Točí se kolem zvláštního kopce, podle všeho uměle vytvořeného, na němž po desetiletí mizí lidé. Chodí po něm také postava starého indiánského muže a ženy. Legendy tvrdí, že muž ženu zabil. Ti, kteří výstup na kopec přežili a vrátili se, zmateně vykřikovali cosi o prastarých entitách žijících v zemi pod kopcem, o podivném Tulu s chapadlovitou hlavou... A modří už vědí. Dočkáme se tedy klasického rozmáchlého příběhu

v několika částech i časových obdobích propojujících historii dobývání amerického kontinentu, legendy původních amerických obyvatel a Lovecraftova mýtického universa. Povídce však škodí již výše zmíněná popisnost, v níž se jde až ztratit, počáteční temná a mrazivá atmosféra brzy vyprchá v až biblické opisy a z Kopce se stane něco, co by snad obstálo jako další z Gulliverových výletů. Tentokrát do zaniklé země prastaré před-

lidské civilizace. Zde Lovecraft to, co ve svých příbězích nejednou jen naznačoval nebo nerozváděl až do krajnosti, odhalí až na samotnou kost. A neustále se opakující zmínky o Tulu s chobotničí hlavou a Yigovi začnou být až protivné. Pokud zrovna nepropadáte tomuto Lovecraftovu spíše fantasy stylu, povídka vás prostě uondá. Což je poměrně škoda, protože v závěru se opět vrátí k temné, mrazivé a nepopsatelně děsivé horrorové atmosféře. Jenže to už na zakřesnutí potřebné jiskry, uhašené a zašlapané do prachu nudných prastarých svatyní a ulic starobylých podzemních měst, nemusí stačit.

Oproti tomu zajímavou a v jisté míře i překvapivou je povídka **Sploty Meduzy** (Medusa's Coil), která vznikla v roce 1930. Objevují se v ní totiž jistá překvapení netypická pro Lovecraftovu tvorbu. Již v první povídce např. poměrně hodně prostoru dostaly ženské postavy. Tady mají zastoupení ještě výraznější, až by se dalo říci, že jsou hlavním hybatelem nejen zápletky, ale i děje. Jak již název napovídá, Bishop s Lovecraftem se pokusili po svém odvyprávět starobylou legendu o jedné z Gorgon, Medúze. Příběh vypráví o jistém starém muži, jehož syn si z Evropy přivedl mladou a krásnou ženu, která byla vůdkyní tajného spiritistického a mystického kultu. Jak se nakonec ukáže, žena je ještě nebezpečnější a nevyzpytatelnější, než jak odhalovaly různé povídačky. Svým způsobem nezvykle civilní příběh tajemstvím a temnotou opředěného milostného trojúhelníku vygraduje v syrový temný

horror propojující okultní prostředí se starými mýty a legendami a lovecraftovým kosmickým universem. Nechybí ani jakýsi společný prvek všech tří povídek, zde nejvíce exponovaný, kde se čtenář dostane do bodu, ve kterém mu vypravěč vypráví, jak mu někdo vypráví něco, co mu vyprávěl někdo jiný. Zmatečné? Ono to příběh odvypráví, jen se o tom nesmí začít přemýšlet.

Povídky vzniklé společným úsilím Zealie Bishop a H. P. Lovecrafta (ať už na nich má kdokoliv z nich jakkoliv velký či převažující podíl), jsou zajímavé minimálně již z hlediska lehké odlišnosti od nám známé Lovecraftovy tvorby. Všechny tři příběhy, první a třetí výrazněji, obsahují prvky, které v samostatné Lovecraftově tvorbě nejsou běžné a patrné. Obzvláště výrazné zapojení mytologie původních amerických obyvatel je přínosným krokem. Vlastní pohled na starou evropskou mytologii pak přinese velmi zajímavý a temný horrorový příběh, poměrně drsný.

Je škoda, že titulní povídka svou nezábavnou rozmáchlostí celek strhuje k lehkému nadprůměru, ale první a třetí povídka mnohé vynahrazují. Stejně tak je, jak se ukazuje, škoda, že se z Lovecraftových kooperací a autorských spoluprací našim čtenářům a čtenářkám toho dostalo stále žalostně málo. Je ještě co napravovat. Společná tvorba Zealie Bishop a H. P. Lovecrafta je toho zářnou ukázkou.

• Honza Vojtíšek

Pro většinu mainstreamových publicistů i diváků byl před dvěma lety zjevením nenápadný horor **Get Out** (2017). Vydělal navíc hromadu peněz a jeho režisér, debutující Jordan Peele se tak přes noc stal hvězdou. Podle mě však šlo o přehypovaný kousek s opravdu hloupou pointou a povedenými trailery. No a teď tu máme Peeleho podruhé, prachy opět tečou, kritika i diváci jsou spokojení a opět přitom jde o přehypovaný kousek s opravdu hloupou pointou a povedenými trailery.

Režie: Jordan Peele

Scénář: Jordan Peele

Délka: 121 min

Původ: USA

Rok: 2019

Hrají: Lupita Nyong'o, Winston Duke, Shahadi Wright Joseph, Evan Alex, Elisabeth Moss, Tim Heidecker

Samozřejmě nezůstanu o tohoto suchého, byť vtipného konstatování a pokusím se své hodnocení trochu rozepsat. Předně tu máme trailery. Málokdy se stává, aby se divák bál už při upoutávkách, ale Peele-mu se podařilo u mě tuto emoci vyvolat. Příběh rodiny, za kterou v noci přijde její zvrácenější a krvežíznivější kopie vypadal

zatraceně strašidelně a režisérův cit pro budování atmosféry jel na plné obrátky. Alespoň tedy v těch trailerech.

Bohužel první chybu udělal režisér a scénárista v jedné osobě poměrně brzo po začátku. Místo aby v náznacích seznamoval s démonickými kopiemi pohodové černošské rodiny, napálí je za pár minut všechny do jednoho obýváku, kde si začnou povídat. Tajemno tedy poměrně

rychle vezme za své, všechny si je můžeme v klidu prohlédnout a může začít přesdržková. Na tu se hrdinové rozdělí hezky do dvojic a rozeběhnou se po baráku i mimo něj.

Namísto strašidelného snímku, který slibovali trailery, tak dostáváme spíš akční napínák, ve kterém se nahusto zabíjí, ale nikdo se nebojí. Výhodou jsou herecké výkony prakticky všech zúčastněných, kteří hrají přesvědčivě a ždímají ze sebe emoce, jak to jen jde. Možná jen tatík na mě mnohem lépe působil v bubu verzi než v té rádoby pohodové. Na druhou stranu je právě on nositelem většiny humorných situací, jako je hádka o řízení auta. Řídit bude ten, kdo zabil nejvíc lidí: „Já mám dva, zabil jsem sebe a Joshe.“

Bohužel, jak snímek poměrně hezky odsýpá, směřuje k něčemu, co může být ozdobou i prokletím každého filmu. K pointě. Ta tu má především podobu naprosto nesmyslného vysvětlení, které

je přitaženější za vlasy víc než drdol dcery hlavní hrdinky. Peele už podruhé vysvětluje hodně hloupě a zcela nefunkčně a zcela zabíjí pocit ze zbytku filmu.

Někde jsem četl názor, že by **Us** dobře fungovalo jako půlhodinová epizoda nějakého nadpřirozeného seriálu a nezbyvá než s tím souhlasit. Dokonce myslím, že by se z filmu snadno užívaly epizody dvě. Jedna o vpádu podivných kopií lidí do našeho pohodového světa a druhá postavená na pointách a vysvětlení v poslední třetině snímku.

Bohužel, Peele to spatlal dohromady a podobě jako u **Get Out** zabíjí dobře budované tajemno i netradiční atmosféru, kterou buduje díky kvalitním herecům a uvědomělé režii. Možná by měl Jordan Peele pro příště pouze režírovat a psaní příběhu nechat na někom, kdo nechce za každou cenu šokovat.

• Roman Kroufek

TOTO JE MÉ TĚLO

KRZYSZTOF T. DANBROWSKI

Rodiče, bratry, sestry i přátele...
Všechny potkal stejný osud.

Otce odvedli včera.
Vycítil, o co jde, vyškubl se tyranům a začal utíkat.

Pustili se za ním tři.
První úder inkasoval do žeber. Odhodilo jej to na bok, až se takřka převrátil, ale nějak se sebral a vstal. Po úderu už ale nebyl tak rychlý, jako předtím.

Další údery.
Slyšel jsem praskot lámaných kostí. A v souvislosti s dalšími údery takřka jistě drcených. To, co se s ním dělo dále, jsem neviděl – slyšel jsem pouze zvuky. Tichá pošta – takto se šířily všechny zvěsti.

Zlé zvěsti – protože pouze takové jsme tam znali.

Oddělení od sebe, uvěznění v těsných celách. Celou dobu jsme museli stát.

Den nebo noc, to nebylo podstatné, stáli jsme – tyrani neznali lítost.

Říkali mi, že otce mlátili tak zarputile, že ještě dlouho poté, co se přestal hýbat, na něj dopadaly údery. Jako by jim to způsobovalo jakousi nevyslovitelnou satisfakci, jako by si na bezbranném odreagovávali své životní frustrace.

Umlátili ho k smrti.
Možná měl ale otec štěstí?
Třeba to tak bylo lepší?
Méně utrpení...

Všechno to začalo před dvěma dny.
Odvezli nás z tiché, poklidné vsi.
Nahnali nás do vagónů. Nacpali nás do každého více, než se mohlo vejít – až tak, že se tu a tam někteří udusili. A mnozí skončili s polámanými kostmi.

Přesto se někteří pokusili utéct, klást odpor.

Mučitelé je rychle sráželi k zemi a bolestivým bodáním ostří je nutili natlačit se zpátky do namačkané masy těl. Ječících. Kvílejících. Vyděšených těl.

Tehdy jsem viděl jejich oči. Těšilo je to. Nacházeli v tom jistý druh zábavy.

Byli však i někteří se znuřeným pohledem. Ti si jistě již „vyhráli“ dosyta...

Sám jsem se neodvažoval bránit se – ještě mlád neměl jsem tolik sil jako starší. Ostatně, kdesi hluboko v mysli jsem živil naději, že se mi to jenom zdá.

Později bylo hůře. Čím dál více pochyb.
To je jen sen, strašlivý, ale jen sen – říkal jsem si, ale strach, bolest a fakt, že to

všechno trvalo tak dlouho... mi postupně odhalili, že je to krutá skutečnost.

Když nás vyložili, sotva jsem žil.
Hnali všechno do velké staré budovy.
Někteří se snažili utéct, bránit se.
Tyrani je tloukli palicemi, kopali botama.
Neužívali si to však tak, jak později utoce – příliš velká „masa“ na uhlídání, až moc pozornosti.

Věděl jsem, že je to místo, z něhož se neodchází – bylo to cítit již zdaleka.

Okolo ozbrojení mučitelé, ploty, zabezpečená místa – žádná šance na útěk.

I ostatní to snad vycítili. Roztřesení strachem, poháněni náhodnými ranami tyranů – pohroužení v beznaději mířili vstříc osudu.

Byl cítit ve vzduchu se vznášející specifický zápach – strachu, smutku a smrti.

Smrti především.

A to zoufalé kvílení...

Našlo se několik opravdu odhodlaných – přesvědčených, že Bůh je neopustil a nedopustí, aby se jim něco stalo. Jak by to bylo možné? Vždyť jsou přeci zázrakem stvoření. Jak by tedy bylo možné znetvořit „dílo“ Stvořitele? Vždyť ON to nedopustí! A pokud je víra silná, musí se to podařit.

A tak, přesvědčení o síle svých andělů strážných, stavěli se na neobyčejný odpor.

U nich to bylo nejhorší...

Byli bodáni hroty, neustále kopáni, až se vysílili a takřka se přestali hýbat...

Mučitelé přijížděli a přivazovali krvácející „vyvolené“ k autům.

Táhli je po betonu, do krve jim sdírali kůži – utrpením je přiváděli až na pokraj šílenství.

„Vyvolení“ ležící na podlaze po mnoho hodin, a občas dokonce dní, umírali v mukách.

Viděl jsem v jejich očích prosbu – už ne o život a záchranu, ale o rychlou smrt.

Čím rychlejší, tím lepší.

Nikdo jim nemohl pomoci.

Odkud se bere v mučitelích tolik nenávisť, krutosti?

Nejednou, chechtající se jako nejlepšímu vtipu, nám lámali nohy. Někdy páteře. Smáli se, když sledovali, jak se oběť pokouší odplazit, aby byla od nich co nejdále.

Opravdu dobrá zábava, no ne?

Když se věnovali „obyčejnému“ zabíjení, takovému jako rychleji a více, jako by propadali transu. Na jejich tvářích se zračila nuda. Občas působili dojmem, že jsou myšlenkami daleko odtud. Pohybovali se tehdy takřka mechanicky.

Brali nás utahané ke stěně a omračovali, aby nás po chvíli zavěšovali vzhůru nohama.

Pak nůž.

Krk.

Tekoucí krev.

Krev zalévající oči a ústa otevřená ve výkřiku.

A umírající ji musel pít, dávat se...

Tak to probíhalo nejčastěji.

Občas však, namísto podříznutí hrdla, dokázali pro zpestření vyloupnout oko a pozorovat tvé utrpení, tvůj strach.

Někdy nám usekávali palce...

A my ve své bezbrannosti jsme na to hleděli a věděli, že se nedá odhadnout, kdy si vezmou i nás. A co je horší, zda si nebudou i na nás užívat pro zábavu... pro zpestření.

Vražděníčko, hra na vražděníčko.

Tělo nasáklé strachem. Svaly takřka zdřevěněle nehybným napětím, paralyzou strachu. Hodinu za hodinou, den za dnem. Otráven adrenalinem v bezmocném očekávání. Očekávání až na nás přijde řada... Na koho to padne, ten musí z kola ven!

Dělám pod sebe strachem. Opět.

Kovový zápach krve. Smrad vnitřností. A do toho všeho – jako skromný přírůstek – pod nohama břecha z vlastních hoven. Jednoho z nás hodili zaživa do nádoby

s vroucí vodou – představivost tyranů překračovala veškeré myslitelné hranice.

Chudák se svíjel a v mukách kvílel. Bušil do stěn.

Pozvedal opářenou hlavu a snažil se dostat ven. Nedostal.

Po chvíli se už jen chvěl v křečích.

A když jsem myslel, že to je už konec – otevřel ještě jednou oči. Zvrátil hlavu dozadu a rozlehlo se tak nelidské kvílení, až se to zdálo nemožné, že by živá bytost mohla ze sebe vydat takový zvuk.

A přesto.

Mistrovství hrůzy, umění krutosti.

Kdybych jen znal jejich jazyk, kdybych jim tak mohl naplno spílat – říct jim, co si o tom všem myslím.

Měl bych co ztratit? Nic!

Získal bych jen kouska cti v tomto ha-nebném místě.

Nejhorší je očekávání. Vědomí. Soucit.

Když vidíš mučené blízké, cítíš se tak, jako by to dělali tobě – a uvědomuješ si, že to udělají i tobě.

A bojíš se, bojíš, a ještě jednou bojíš. A tak to jde bez konce.

A kdyby nebylo faktu, že také budeš obětí, možná by tě zachvátila necitelnost – příliš mnoho podnětů. A proto, srdce stále pumpuje krev prosycenou adrenalinem. Svaly ztuhlé, napjaté na samotnou mez únosnosti. Mysl je vědomá beznadějně situace, ale tělo... i když znehybněné, stále připravené v pohotovosti. I když slábne čím dál více, přesto každý sval, každá šlachy, jsou celou dobu napjaté – takové očekávání je neobyčejně vyčerpávající a samo o sobě je již dostatečným mučením.

Bratranec trpěl, a já společně s ním.

Ať už záměrně nebo ne, omráčili jej nedostatečně. Hrdlo podřízli, ale nějak mizerně, jakoby nechtěně.

A možná schválně?

Třesavka – chvěl se jako alkoholik.

Chřel. Stahoval svaly ve snaze se uvolnit, kopal nohama.

Možná to byla pomsta?

Pomsta za prosby o milost?

Ale vždyť, než si ho vzali do parády, se přestal bránit. Padl na kolena a žalostně lkal, vydával ze sebe lítostivé vzlyky.

Možná? Kdo ví?

Pane? Stvořiteli náš? Jsi tam?

Možná nám laskavě udělíš odpovědi, za co to všechno?

Jen tolik, ale ne zas tak moc...

Když už jsi odsoudil své „děti“, přinejmenším měj čest a odpověz, ó Milosrdný!

Ale třeba to není skutečnost? Možná jen šilencův sen?

Bože, jsi snad šilenc?

Matka v očekávání.

Bratříček nebo sestřička?

Nevěděl jsem a nikdy se nedozvím.

Máma byla těhotná.

Máma vůbec byla...

Minulost se mi promíchala se současností, současnost s imaginární budoucností.

Chvílemi jsem už snil v bdělém stavu, to je jisté – sám už nevím, co se událo a co ne.

Jedno se událo určitě. Zabili mámu.

Tichá pošta? Tentokrát ne.

Stačilo se zeptat souseda. Viděl to, co já.

Zabili mi mámu...

Když se to dělo, cosi uvnitř mě se přepnul, tak jako uvnitř. Jako by někdo vypnul všechny vjemy, pocity, jako by odreálnil realitu, způsobil, že jsem se cítil jako divák v kině.

A byl to děsivý „film“ – projevení vnitřní ohavnosti naší tělesnosti.

Vypnul jsem se.

Byl jsem ve stavu, kdy jsem mohl pouze sledovat a jako kamera, pouze zaznamenávat... zaznamenávat... zaznamenávat...

Mámu pověsili vzhůru nohama a otevřeli hrdlo přířiznutím arterií, které v rytmu

srdčních úderů začaly plivat jasně rudou krev.

Ještě pořád žila, trpěla, když sebou bezmocně škubala a kvílela.

Mučitel naučeným pohybem vrazil ostří poblíž dělohy. Musel při tom přetnout střeva, protože skrze narušenou tkáň s pronikavým syčením unikaly plyny.

Aniž by tomu věnoval pozornost, kat řezal dál, až se kůže rozvírala jako světle růžový skafandr, pod nímž se ukrývalo spodní prádlo z nažloutlého tuku. I on se rozestupoval, i když trochu pomaleji, škvíra se vyplňovala temně rudou krví.

Z řezu pomalu vyplula blankytná, trochu zkrvavená střeva.

Vrah je chytil a zatáhl. Se zvukem, podobným tomu, jaký vydává praskající gumička, ale mnohem hlasitějším, se odtrhla od pojivové tkáně. Po chvíli s hlasitým vlhkým plácnutím dopadla na podlahu.

Stále se z nich kouřilo...

Po nich se z břicha vysunul šedostříbrný pytel, v němž se něco hýbalo.

Pak, společně se slizským tukem, vyklouzl děsivý průvod barevných vnitřností. To svědčilo o neslýchané fantazii Tvůrce – obzvláště, jestli jde o tvorbu bohatého nitra svých oveček:

Slizké, bílo-červené trubičky, rytmicky plivající krev. Průsvitné, rosolovité tkáně a s nimi se přetlačující, skoro jako by šli na námluvy, ostatní vnitřnosti. Fialová játra padající na ochablé a kouřící balóny plic. A srdce, s obtížemi stále slaběji pumpující krev – protože už takřka nebylo co pumpovat. Pouze ledviny stále zůstávaly v měkkých pelíšcích pojivové tkáně, která

je chrání. Hle, vzpoura na palubě.

Jaký to byl pohled – opravdový svátek ba-rev – tvůrčí šílenství Matky přírody!

Zázrak! Ach! Zázrak!

Pozornost poutalo brutálně vytržené lůžko, v němž se stále cosi líně pohybovalo. Dokonce i tehdy, kdy matčino srdce již znehybnělo – jakoby zděšené, ale již mrtvé. Jakoby v očekávání toho, co se za okamžik stane. Jakoby...

Na pokraji reality a snu. Jen krůček od šílenství. A na druhou stranu vnitřně omráčený, jako by mi někdo obuškem mlátil po duši.

Do gumovek obutá noha učitele drtící ten stále doutnající život.

Bratříček nebo sestřička?

A pukající tkáň. A hlava. Ničený plod. Sourozenec.

Oči poprvé vidící svět a již hasnoucí nepopsatelným utrpením.

A smrt.

Co se dělo dále? Stále jsem viděl, ale můj mozek již evidentně nebyl schopen dále přijímat to, čeho byly oči svědkem. Zablokoval k sobě přístup, zabalil roztrěsenou mysl neprostupným kokonem bezpečí.

Příliš velký šok? Trauma?

Tak se to prý profesně pojmenovává.

Minulost s budoucností a současností, skutečnost se snem – ztracení, odtržení od reality. Absurdita. Abstrakce. Groteska. Umírání od základu.

Stále se vracím k těm okamžikům, kdy

jsem viděl smrt matky a nenarozeného. Ale to bylo takové odreálněné – absurdní spektakl krutosti.

Šok, zmatek, počátek šílenství? Nebo snad...

Zamyslel jsem se, jaké by to bylo, kdybych byl kočkou anebo psem.

Čekal by mě jiný osud?

Nic by mi nehrozilo?

Byl bych šťastný?

Hladili by mě jemně, tou samou rukou, která před pár okamžiky usmrtila mamku?

Ale nebude mi dáno poznat odpověď.

Jsem pouze prasetem.

Od narození odsouzený k smrti.

Člověk se otočil.

Jeho pohled se zastavil na mně.

Ztuhl jsem nehybně, strnulý zděšením.

Vrahovy oči mi daly jasně a výrazně na srozuměnou:

Teď je řada na mně...

KRZYSZTOF. T. DĄBROWSKI (*1978)

Patří k nejhravějším, nejpracovitějším a nejodhodlanějším polským nejen hororovým autorům. Jeho povídky vyšly hned v několika zemích (Česko, USA, Maďarsko, Rusko, Německo, Itálie, Španělsko, Izrael, Brazílie, Mexiko, Argentina a publikovali je i ve slovenské mutaci Playboye). Kromě toho má na kontě několik románových (**Orgazmokalipsa**) a povídkových (**Z życia dr Abble**, **Anima vilis**, **Grobbing**) knih, z nichž román **Anomalia** vyšel i ve Španělsku a román **Ucieczka** v USA. Objevil se také v několika desítkách antologií (**Bizarro Bazar**, **31. 10 Halloween po polsku**, **Dziedzictwo Manitou**, **Gorefikacje**, **Kochankowie niedoskonali**, **Oblicza grozy** atd.). Kromě (drabble) povídek a románů pracuje i s komiksem a pokud svou tvorbou vyloženě neděsí, baví jí svérázným smyslem pro humor. Dąbrowski je jedním z pionýrů polského bizarro fiction, spoluzařkládal kabaret **Bojowe Chomiki** z Saturna (Bojoví křečci ze Saturnu). Podle jeho drabble povídky vznikl krátkometrážní film **Anioł** s Annou Muchou v hlavní roli.

DEADITE PRESS, USA

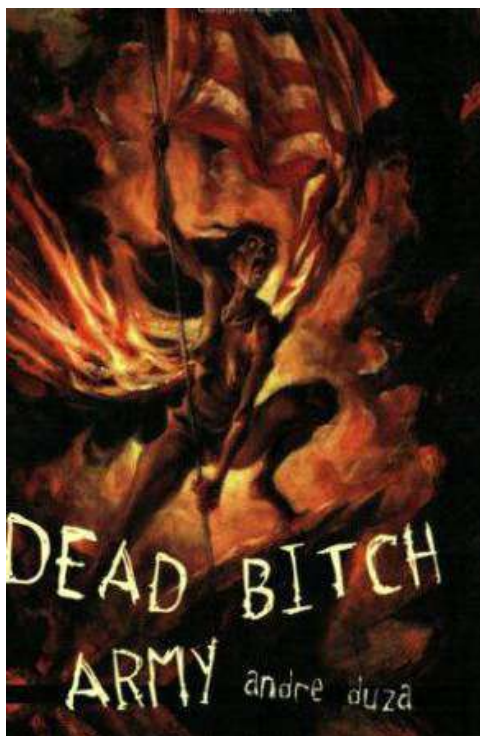
HORROROVÁ NAKLADATELSTVÍ VE SVĚTĚ

Cestu literárnímu horroru razí leccos: slavní autoři, oddaní editoři, věrní čtenáři a v neposlední řadě vizionářská nakladatelství, která se odhodlají pustit do rizika a nabídnout něco specifického. Těm nejdůležitějším, klíčovým nebo nějakým způsobem výrazným bych se chtěl na stránkách Howarda věnovat... dnes tedy americký Deadite Press.

Deadite Press je výlučně hororová odnož oregonského bizarro nakladatelství **Eraserhead Press**, které existuje od roku 1999 a po různých pokusech najít si místo na slunci v současnosti funguje jako profesionální nakladatelství pod vedením Rose O'Keefe s velkou podporou Carltona Mellicka III. **Deadite Press** vznikl o pět let později, když se vymezil vůči bezbřehé bizarro fiction soustředěním na horror, a to ne horror ledajaký, ale především hardcore, extreme, splatterpunk, body horror, samozřejmě s velkou příměsí ujetostí a bizarra, protože výchozí krevní skupina se v něm dodnes nezapře.

Na úvod, v letech 2004-8, vydal trojici poměrně obsáhlých románů černošského autora Andreho Duzy, jejichž barvitě názvy prozrazují, co všechno se v nich kombinuje: **Dead Bitch Army**, **Jesus Freaks**, **Necro Sex Machine**...

S léty 2009-10 přichází posun a expanze. V New Yorku v roce 2010 končí slavné paperbackové nakladatelství **Dorchester** se silnou hororovou řadou **Leisure Horror** a jeho autoři hledají místa, kde se prosadit. Mění se celý trh, roli klasických kapesních paperbacků (*mass market paperbacks*) přejímají e-knihy a tištěná hororová literatura, odhlédneme-li od těch

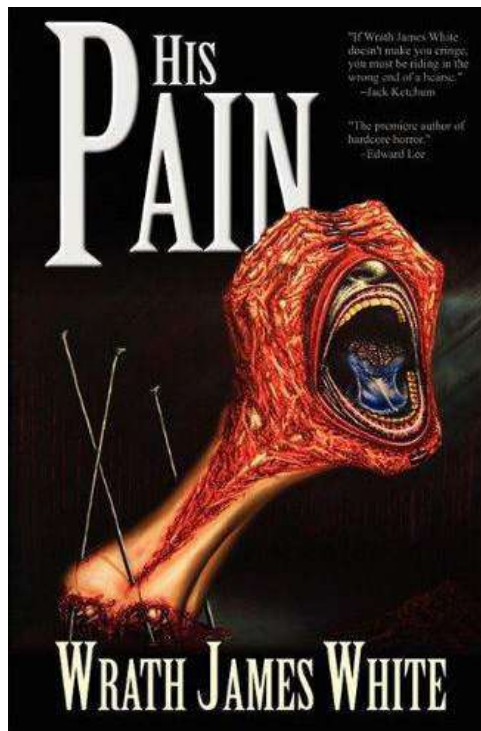
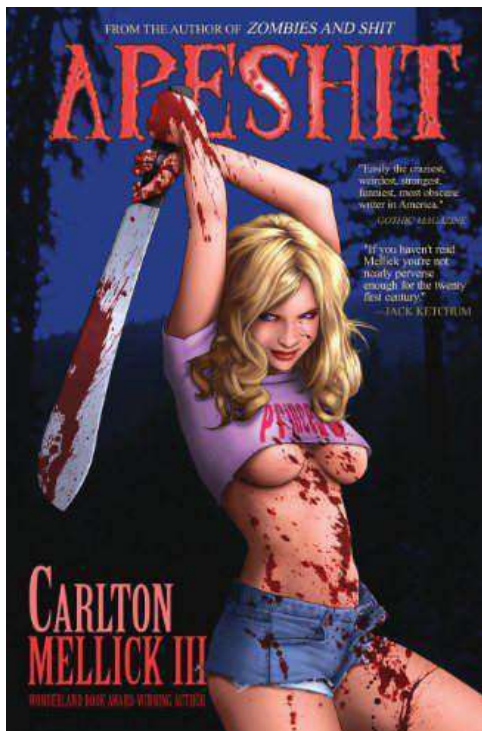

největších jmen a bestsellerů, se u specializovaných nakladatelů víceméně vydává dvěma směry: k limitovaným vázaným vydáním a tzv. tisku na požádání (*print-on-demand*), což je doménou i Eraserhead Press včetně DP. Od roku 2010 dochází tedy k odlivu a přílivu známých jmen a od Dorchesteru k DP přecházejí hardcoristé Edward Lee, Bryan Smith nebo Wrath James White (s tím, že limitovaná vydání jim vycházejí jinde). V témže roce si k DP odskočí i Carlton Mellick III s teenager-ským slasherem **Apeshit**, o rok později přichází s téměř celým svým portfoliem Brian Keene, a silná řada je na světě.

DP od začátku staví na horroru smělém, nespoutaném, prudce originálním a pro-

vokativním, k čemuž napomáhají jasně rozpoznatelné obálky mj. i od slavných ilustrátorů, jako je Alan M. Clark (v roce 1994 vyhrál World Fantasy Award), Glenn Chadbourne (spolupráce se Stephenem Kingem) nebo Ed Mironiuk, proslulý spoluprací s Carltonem Mellickem III. Velice výraznou autorkou ilustrací, z nichž přímo číší bolest, je Suzzan Blac – stačí se podívat, jak ztvárnila obálky k **His Pain** Wrathe James Whitea, **Mangled Meat** Edwarda Lee nebo **Genital Grinder** Ryana Hardinga.

Do dnešního dne v DP vyšlo 108 titulů a celý jejich číslovaný seznam je uveden na stránce deaditepress.com/books/. S ohledem na svéráznou, extrémní podo-

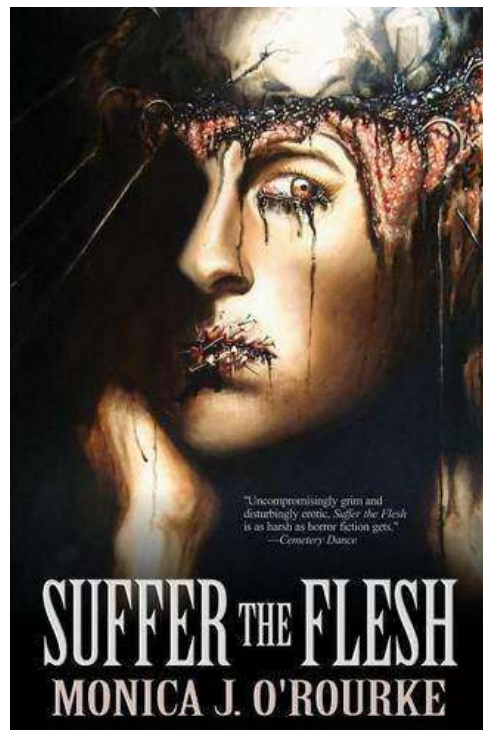
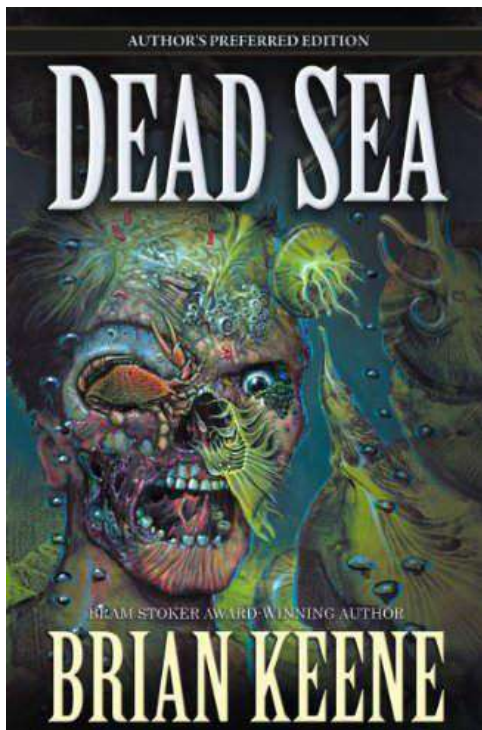
bu horroru, na niž se DP zaměřuje, by si každý, kdo přečte *kompletní* produkci DP, zasloužil medaili, nebo obklad na čelo.

Knihy, jak již bylo řečeno, jsou tištěny na požádání, tzn. fyzická, papírová kopie vznikne až po zakoupení, nejčastěji přes Amazon nebo jinou velkou celosvětovou platformu, druhým silným odbytovým kanálem jsou e-knihy. V běžných knihkupectvích lze naopak na produkci DP narazit jen stěží.

Pokud se podíváme, co z těchto knih vyšlo česky, odpověď je jednoduchá: nic. Žádný samostatný titul. Dokonce i v povídkových sbírkách, kterých lze v seznamu napočítat poměrně hodně, se objevuje pouze

jeden jediný text, jenž se dočkal českého překladu, a to **Stůl** Edwarda Lee ze sbírky **Carnal Surgery** (Howard č. 2, březen 2012 + antologie **Za tebou**, Golden Dog, 2016). Nicméně se blýská na lepší časy. Ještě letos by Carcosa měla vydat 12. svazek ze seznamu produkce Deadite Press – lovecraftovsky chapadlovitou erotickou novelu **Trolley no. 1852** (Tramvaj č. 1852) Edwarda Lee, ve středním horizontu by to měly být i tituly č. 4 (**Apeshit**) a č. 13 (**Zombies and Shit**) Carltona Mellicka III a snad i další; pozornost by například zasloužila i některá z ženských autorek, které píšou drsný hardcore, např. Monica O'Rourke.

• Milan Žáček

DYCHTÍ PO POZORNOSTI, PROTOŽE SE JÍ ŽIVÍ
DODÁVÁ MU SÍLU A POZVEDÁ K VÝŠINÁM
VYJDETE MU VSTRÍC, ANEBO S NÍM BUDETE BOJOVAT?
NEZÁLEŽÍ MU NA TOM

OVLÁDNE VÁS A SVOJI POZORNOST SI ZÍSKÁ

KAZATEL

GOLDEN DOG
NAKLADATELSTVÍ ČESKÉHO HORORU

NOVÝ ROMÁN HONZY VOJTÍŠKA

DÉMONICKÁ VALERIE KAPLANOVÁ

PORTRÉT

V době mého dětství nebylo české herečky, která by ve mně vyvolávala takovou hrůzu jako Valerie Kaplanová. A to jsem ještě netušil, že bydlí v nedalekých Pardubicích, kam jsme jezdívali nakupovat. A že občas zajede i do mé rodné Chrudimi! Kdybych ji tam snad tehdy potkal, tak by mně asi předčasně zeseďivěly vlasy!

Ale teď vážně. Letos v květnu uplynulo dvacet let od úmrtí téhle bezesporu charismatické divadelní, filmové a televizní herečky. V pardubickém okresním archivu je uložen její fond, který jsem měl možnost prostudovat. Obsahuje osobní i rodinné dokumenty, diáře a deníky, pracovní smlouvy, korespondenci, části scénářů a množství fotografií, takže podkladů pro tenhle článek jsem měl víc než dost. Nicméně i tak se vyrojilo množství otázek, na něž se mi nepodařilo nalézt zcela uspokojivou odpověď, například sestavit její úplnou filmografii včetně „štěků“ v cizích produkcích se ukázalo být tvrdým oříškem.

Možná, že už leckdo zapomněl, kdo že to ta Kaplanová vůbec je. Nejspíš stačí říct „bába Tutovka“ a bude okamžitě jas-

no. Mnozí lidé ji asi budou mít spojenou právě s tímhle maskotem televizní loterie, nebo aspoň s její babičkou v Troškových bláznivých komediích. Byla v devadesátých letech nesmírně populární, běžně rozdala až šedesát autogramů denně. Ale já ji budu mít vždycky zafixovanou spíš s děsivými postavami, které opravdu uměla. A na ně bych se teď zaměřil, byť řada z nich přímo do hororů nepatřila, ale hororovým nádechem poznamenala filmy jiných žánrů.

Měla k tomu takřka ideální fyziognomii. Nezdravě vyzáblá postava, vrásčitý obličej, uhrančivý pohled a výrazný hlas ji přímo předurčovaly pro role démonických žen: dozorkyně v nacistickém kriminálu ve filmu **...a pozdravuji vlastovky** (1972), kořenářky zvané „bohyne“ ve **Škaredé dědině** (1975), zaříkávačky v **Oldřichovi a Boženě** (1985) či tetinky Karolíny v **Prokletí domu Hajnů** (1988). Hrála čarodějnice (**Kočí princ**, 1979) a smrtky (**Honza málem králem**, 1977, **Perinbaba**, 1986). Teprve později se objevily postavy dobráckých či roztržitých babiček (**Artuš, Merlin a Prchlíci**, 1995), často pojatých s notnou nadsáz-

Greta Garbo? Kdepak, devatenáctiletá Valerie Kaplanová v roli královny Kristiny.

kou (**Slunce, seno a pár facek**, 1989, **Slunce, seno, erotika**, 1991). Několikrát hrála mužské postavy: ve filmu **Jára Cimrman, ležící, spící** (1983) ztvárnila titulní roli zneuznaného českého génia, v Divadle Na Zábřadlí zase postavu dědečka Dubského ve Stroupežnického **Našich furiantech** (1994).

Z pochopitelných důvodů mnohokrát přišla v médiích na přetřes hereččina strava. Podle fotografií jako dítě nijak vyžláblá nebyla. Po válce už prý vážila při 170 centimetrech výšky jen 34 kilogramů, lístky na maso měnila za marmeládu a mrkev s jablkem. Ovoce bylo jejím nejoblíbenějším jídlem i ve vyšším věku, stejně tak zelenina, a k tomu všechny perlivé nápoje: sodovka i šampus. „Osob-

ně mám nejradši staročeská tradiční jídla,“ říkávala, „jako cmundu, škvábky, couračku, kubu, bramborové šišky na sladko či na slano.“ Přiznávala, že miluje i tučné maso, při jednom natáčení spořádala čtyři porce hovězího žebra, až se z toho kolegům zvedal kufř. Režisér Zdeněk Troška o ní vyprávěl: „Valerie byla úžasná baba. (...) Byla s ní ohromná psina. Nezkazila žádnou legraci a byla k neutahání! My už padali na hubu a ona měla obrovskou výdrž. Od rána do rána jela v jednom kuse a byla velice společenská. Při životě ji držel jen rum a cigareta. A když už opravdu musela jíst, tak si v kuchyni nebo v restauraci poprosila o to nejtlustší maso, co tam měli.“ V době natáčení komedie **Slunce, seno a pár facek** v roce 1989 přiznala váhu 39 kilogramů.

Díky předčasně zestárlé tváři hrála poměrně brzy stařeny. V září 1967 si její matka překvapeně poznamenala do diáře, že její sotva padesátiletá Valerie ztvárňuje babičku v Lucerně. Když hrála smrt v pohádce **Honza málem králem**, bylo jí jen devětapadesát, Járu Cimrmana ztvárnila ve věku 66 let, nemohoucí babičku ve snímku **Slunce, seno a pár facek** jako dvaasedmdesátiletá. Klamala obličejem. Roku 1992 dostala od jednoho redaktora otázku: „Zajímá mě, kolik je vám vlastně let, protože se hovoří o astronomických číslech.“ Odpověděla: „Chachá, není to tak hrozná. Od září za čtvrt století mi bude rovná stovka.“ Sama na adresu svých vrásek napsala: „Teď už jsem babi nehezka a scvrklá, mně to v civilu nevadí, a pro film to je dobře, jak mně posledně řekl při natá-

čení pan produkční: *Budete brát indiánskou babičku a víte proč? My jsme totiž v Praze žádnou jinou tak vrásčitou herečku nesehnali.*“ Tehdy se jednalo o televizní film **Honorární konzul**, adaptaci románu Grahama Greena.

A teď kratičké curriculum vitae. **Valerie Kaplanová** se narodila v Hlinsku v okrese Chrudim 12. září 1917. Její otec, pocházející ze Skutče, byl obchodním zástupcem, zaměřeným na prodej obuvi. Matka se narodila v Kolíně. Valerie se s rodiči brzy odstěhovala do Vídně, kde žila až do svých jedenácti let. Na toto období vzpomínala: *„Naučila jsem se díky tomu dobře německy, ale na češtinu jsem byla pěkný hajzlík.“* Rodiče totiž doma mluvili česky, Valerie jim sice rozuměla, ale dlouho tvrdšíjné odpovídala jen v němčině. Ve druhé polovině dvacátých let se rodina vrátila do Čech a záhy zakotvila v Praze. Tam začala Valerie chodit na měšťanskou školu. Z té doby se zachoval její deník, který svědčí o tom, že už češtinu dokonale ovládla. Zápisky působí svěžím dojmem, ani se nechce věřit, že vznikaly před tak dávnou dobou. Převažují samozřejmě stesky na školu: *„Budeme asi psát písemku. Ta bude vypadat! „Pomoz Pán Bůh!“ Potom zas votrava, a to hodinu na piano. Jestli budu mít tu protivnou fraili, tak se zježím. Píšeme zas novou měsíční písemku početní. Ach jo! Ta nás s těma písemkama umorduje. Jsem zvědavá, jak dopadne, když si na ni vzpomenu, de mně mráz po těle.“* Protože ráda recitovala, byla v roce 1930 jako třináctiletá vybrána, aby na scéně Vinohradského divadla účinkovala v pořadu

V dobách, kdy za války vystupovala v recitačních pásmech. Seklo jí to.

k 80. narozeninám T. G. Masaryka. Při té příležitosti se s ním i setkala. Pravda, celá ubrečená, protože nemohla na natklou nohu narvat holínku, kterou v roli nosila. Po měšťance studovala rodinnou školu, pak Anglický institut a soukromou jazykovou školu Lingua. Uměla tedy anglicky a německy, zvládala psaní na stroji i těsnopis. Pracovala jako úřednice, divadlu se věnovala amatérsky, spolu s dalšími budoucími herci, třeba s Jiřím Sovákem, Martinem Růžkem nebo Jaroslavem Šterclem. Aby se i v tomto oboru vzdělala, navštěvovala soukromou dramatickou školu. V té době se vdala, v roce 1941 si vzala Vladimíra Tláškala, o devět let staršího úředníka Národní banky. Už za dva roky došlo k rozvodu. O svém manželství

Valerie Kaplanová předčítá dětem (1968). Ani se jí nebojí, to ještě nehrála smrtky.

se později Valerie Kaplanová vyjádřila takto: „Můj manžel byl fouňa. To mi v té době imponovalo. Nosila jsem mu snídaně do postele a kvůli němu jsem přestala i s divadlem. Byla jsem hloupá, projedl všechny naše peníze.“ V manželství se narodil syn, který jako čtrnáctidenní miminko zemřel na zápal mozkových blan, zatímco lékaři ho léčili na chřipku. Je zajímavé, že o této smutné události není v pozůstalosti Kaplanové žádný doklad. Její deníky z let 1942-1943 jsou vedeny pečlivě, zaznamenány jsou i kontroverze s manželem, ale zmínka o porodu a dítěti chybí. Jen na jedné stránce v prosinci 1942 se nachází bez jakýchkoli dalších poznámek výrazný kříž. Znovu se už neprovdala, ale příjmení Tláskalová nesla až do konce

života, dokonce si ho za to rodné připsovala v soukromých diářích. Ve filmech ale účinkovala výhradně jako Kaplanová.

Po válce se zúčastnila konkurzu a stala se profesionální divadelní herečkou. Hrála v oblastních divadlech: v Liberci, v Karlových Varech, v Brně, v tehdejšímu Gottwaldově (dnes Zlín) a od roku 1961 až do konce života v Pardubicích, kde také bydlela. Hostovala též v pražském divadle Na Zábradlí.

Na začátku padesátých let vystoupila ve dvou osvětových filmech, ale teprve v padesáti letech, roku 1967 získala skutečnou roli ve snímku Karla Kachyni **Noc nevěsty** (1967). Aby realisticky ztvárnila umírající tuberkulózní ženu, nechala se dokonce hospitalizovat na příslušném nemocničním oddělení. Ostatně umírající postavy hrála velmi často. Říkala: „Už jsem si zvykla, že skoro v každém filmu umřu.“

V kolika filmech a televizních pořadech skutečně účinkovala, se neodvažuji říct. Napočítal jsem jich přes osmdesát. Sama Valerie Kaplanová v jednom rozhovoru přiznala, že „díky své nepořádnosti“ žádný vlastní seznam nemá. Není to tak úplně pravda, ke konci života se pokusila své filmové a televizní role sepsat. V pozůstalosti se navíc zachovaly i části scénářů, některé smlouvy a řada fotografií. Ale mnohdy sama uvádí třeba jen nepřesný nebo pracovní název, který znemožňuje jednoznačné přiřazení titulu, zejména u cizích produkcí. Tak se třeba v pozůstalosti nachází snímek z polaroidu, který ji zachycuje jako

jeptišku s nápisem „*Točná IV/1994*“, a takřka nečitelným textem „*Indiana Mr. John*“. Časově by se to shodovalo s natáčením **The Young Indiana Jones Chronicle** (1992), který se částečně v Čechách skutečně realizoval a vystupovali v něm i někteří čeští herci. Jiný doklad k dispozici nemám. A detailně kvůli tomu sledovat všech šestatřicet dílů nehodlám. Podobných případů je víc, takže těch filmů je třeba i stovka, oficiální databáze jich zachycují mnohem méně. A to do nich nepočítám filmové spoty a reklamy.

Teď k těm démonickým postavám. Do širšího diváckého povědomí se herečka poprvé nepochybně zapsala často reprízovanou pohádkou **Honza málem králem** (1977), vznikající pod taktovkou režiséra Bořivoje Zemana. Natáčelo se na hradě Borotín a ve Vysokém Chlumci u Sedlčan. Vlastní pohádka je až selankovitá. S pohodovým dějem ale ostře kontrastují hororové scény se smrtkou, přízračnou kmotrou s kosou, ztvárněnou právě Valerií Kaplanovou. Autor tohoto příspěvku si ještě po letech vzpomíná na děs, který v něm tato postava vyvolávala svými vyzáblými rukama, skřehotavým hlasem a děsivým výrazem ve tváři. Představitel hlavní role Jiří Korn potvrdil stejný dojem ze strany dětských herců: „*Paní Kaplanovou, která hraje smrtku, dokázali maskéři nalíčit tak přesvědčivě, že se jí všechny děti doopravdy bály a utíkaly před ní, nechtěly s ní hrát.*“ Sama herečka vzpomínala na dva úrazy, ke kterým došlo v průběhu natáčení. Jednak jí Jiří Korn zlomil žebro, což mu prý odpustila.

Jako smrtka ve filmu *Honza málem králem* (1977)

Další naopak způsobila sama. Ten souvisí s natáčením patrně nejděsivějších scén filmu, kdy kmotra navštíví hospodu, smrtící kosu zavěsí na lustr a ten rozkymácí. Popisovala to takto: „*Čestmír Řanda (alias hostinský) na mne nezapomněl. Coby smrtka jsem ho nešťastnou náhodou sekla do hlavy a pak ještě nechala zavřeného s produkčním v miniaturním chlívku s malými prasátky. Když jim otevřeli, protože já letěla už na vlak do Pardubic, kde jsem večer hrála, tak byli úplně zmožení. Když mne potkal, tak se mi pěkně poděkoval.*“

V září 1977 poslalo Filmové studio Barrandov Valerii Kaplanové dopis, v němž se uvádí: „*Režisér Sequens pokračuje v natáčení seriálu 30 případů majora Zemana a byl by velmi rád, kdybyste s ním chtěla spo-*

Jako Brúnová v epizodě *Studna* (1978) ze seriálu 30 případů majora Zemana

lupracovat. Zasíláme Vám proto scénář, po jehož přečtení nám laskavě sdělte, zda roli přijímáte.“ Takovýmto způsobem získala Valerie Kaplanová proslulou roli matky Brúnové ve **Studni**, patrně nejpůsobivějším díle celého ideologicky podbarveného seriálu. Na obrazovce se přitom objevila jen velmi kratičce. Pravda také je, že její postava byla poněkud zastíněna výkonem Jaromíra Crhy (1922-1982) v roli starého Brůny. Ono pověstné kývání se sekerou bylo Crhovým spontánním hereckým nápadem, který se režisérovi zalíbil. To dodalo scéně určitou děsivou grotesknost, kterou ještě umocnily chomáče vlasů nalepené na čepel sekery. Některé scény s Kaplanovou byly nakonec pro „*přílišnou krvavost*“ vystřiženy.

Představitel mladého Brůny, Josef Kubíček, kterého pro roli doporučil právě Crha, o tom řekl: „*Když jsem třeba po výkřiku matky vběhl do ložnice, ležela tam s víc než realisticky rozřátou hlavou a kolem bylo moře krve. To šlo pryč.*“ Jednalo se o moment, který mladý Brůna popisuje kriminalistům slovy: „*Maminka ležela přes postel. Měla rozbitou hlavu a chroptěla. Otec stál se sekyrou, divně se kýval. Zdálo se, že se dokonce usmívá.*“ Stříhalo se údajně jen pro naše diváky a evropské televizní společnosti. Japonci prý zakoupili nevystříhanou verzi včetně těch nejkrvavějších záběrů. Působivost **Studny** tkvěla i v tom, že byl založen na skutečném případu, který se udál ve středočeských Vonnoklasech, samotnými kriminalisty zvanými „*české Psycho*“. Já sám, coby jedenáctiletý jinoch, jsem od televizní obrazovky při premiéře hrůzou utekl, což mi ale nebránilo již druhý den spolu s ostatními spolužáky předvádět, jak že se ten starý Brůna se sekyrou děsivě klátil. Často (i mnou) tradovaný výrok, že „*ten večer byl otec podivně neklidný*“, ve **Studni** ve skutečnosti nezazní. Mladý Brůna místo toho vypravuje: „*Otce jsem si neušímal, jen vím, že byl divně tichý. Zádumčivý, uzavřený do sebe. Takový býval po hádkách se strýcem každou neděli.*“

V **Kočícím princích** (1979) režiséra Oty Kovala hrála Valerie Kaplanová čarodějnicí z perníkové chaloupky. „*Měla jsem tam postavenou perníkovou chaloupku ze dvou a půl metráku opravdového perníku,*“ vzpomínala na natáčení. „*Ključina, co hrál Jeníčka, se mě ze začátku brozně bál. Malá*

Mařenka byla statečnější, i když ještě nechočila do školy. Když mě poprvé uviděla, napráhla odhodlaně ruku a vyhrkla: „Nazdar, babi!“ Pro mě tahle její role znamenala v dětském věku další ujištění, že Kaplanová je vždycky jenom za příseru. Ona sama byla později ráda, že aspoň v pokračování **Arabely** (1993) mohla hrát hodnou stařenku a za roli babičky Prchlíkové ve filmu **Artuš, Merlin a Prchlíci** získala dokonce v roce 1995 od dětské poroty na 27. Dětském filmovém a televizním festivalu Oty Hofmana v Ostrově cenu jako nejsympatičtější dospělá herečka. Jinak její účinkování ve filmech muselo děti spíš frustrovat.

V roce 1985 si Valerie Kaplanová zahrála další smrtku, opět děsivou, a to v pohádce **Perinbaba** Juraje Jakubiska. Postava se nazývala přesně Zubatá stará, protože její mladší podobu hrála Eva Horká. Natáčela 2 dny v ateliérech a deset v exteriérech, podle smlouvy měla být od 2. dubna do 2. července k dispozici výhradně výrobě tohoto filmu, na postsynchronech se měla podílet od 2. ledna do 13. února 1985 a od 18. do 29. března 1985. Zvlášť s ní byla uzavřena dohoda o vykonání zvláštních, tj. rizikových výkonů ve čtyřech obrazech, a to lety v balónu ve výšce nad 4 m a potápění se do studené vody ve studni v rozsahu „2 lety a 4x potopení sa“. O tomto dobrodružném natáčení Valerie Kaplanová vyprávěla: „Ještě dnes, když si vzpomenu, jak jsem trčela tři čtvrtě hodiny ve studené vodě a v těžkém kostýmu ve studni anebo musela několikrát zvládnout 290 schodů nahoru a dolů, mi není lehko.“

Jako ježibaba v pohádce *Kočičí princ* (1979)

(...) Největší strach jsem zažila při natáčení scény ve vodopádu (...) Představte si dvoje štafle – na posledních špryčích dva chlapi, ti drželi prkno, na to mne vysadili, strčili mi hlavu pod vodopád a pan režisér povídá: *Prepáčte, otočte sa. Měla jsem za sebou čtyři měsíce rehabilitace po roztržení kyčle – to byla bolest!* (...) *A to ještě nemluví o tom, jak jsem měla za partnery čtrnáct zlých vlčáků. Sice tam byl jejich ošetřovatel, ale to nebylo nic platné, jejich vrčení mi nahánělo husí kůže.* Vzpomínala také na spolupráci s italskou herečkou Giulettou Massinovou v roli Perinbaby, manželkou Federica Felliniho, kvůli níž oprášila své znalosti itaštiny.

Skutečným horrorem byl americký film **Howling II: Your Sister Is a Werewolf**

Jako služebná Alžběta ve filmu Poklad hraběte Chamaré (1985)

(1985), jak žánrem, tak bohužel i kvalitou. Byl natočený podle knihy Garyho Brandnera, režíroval ho Phillippe Mora. Začátek a konec filmu se odehrává v Los Angeles. Jinak se natáčelo v Čechách, které simulovaly Transylvánii, a to včetně staroměstského orloje. Řada záběrů vznikla v Českém Krumlově, kde byla ústřední dvojice (Annie McEnroe a Reb Brown) ubytována ve fiktivním hotelu, před nímž se koná rušný trh doprovázený tancem, zpěvem a loutkovým divadlem. Početnou část komparzu tvořili místní Romové, kteří pomáhali navodit iluzi Balkánu. Jeden z dalších komparzistů si poznamenal, že zdejší exteriéry se točily od 10. do 12. září 1984. Filmování dále probíhalo na zdevastovaném zám-

ku Jezeří u Horního Jiřetína na Mostecku, kde se konaly vlkodlačí magické a sexuální orgie, pro potřeby natáčení byla dokonce příslušně pomalována zeď jedné z místností. Hlavní hrdinka Jenny se ke konci filmu nachází spoutána v kostnici mělnického chrámu sv. Petra a Pavla. Část filmu (koncert) se odehrávala v punkovém klubu Fučíkárna v Praze. Veřejná bezpečnost dostala z vyšších míst příkaz nezasahovat, a tak se pankáči mohli dosyta vyřádit. Ve filmu se také objevuje nádražičko se symbolickým názvem Vlkava. Hlášení nádražního rozhlasu zůstalo i v anglickém originále v češtině, nebylo předabováno. Hlavní hereckou hvězdou filmu byl charismatický Christopher Lee. (Má ho vůbec cenu připomínat jako filmového Drákulu či Sarumana?) Valerie Kaplanová ve filmu hrála jednu z ústředních postav: vlkodlačí vládkyni Stirbu v podobě stařeny, která se po vysátí mladé oběti změní v sexy dračici Sybil Danning. Je to jen cameo role, ale bez ní by se děj nehnul. Je pravda, že si tam není moc podobná, přestože se bezesporu jedná o vrásčitou starou ženu. Dokonce jsem po určité době vážně pochyboval, že jde opravdu o Kaplanovou. Deníky z let 1984-1985 se v její pozůstalosti nedochovaly, ani žádná smlouva. Ale v závěrečných titulcích je její jméno skutečně uvedeno. Navíc má ve svém dodatečně sestaveném přehledu filmografie zapsán titul: *Tam, kde vyjí vlci* realizovaný pod vedením francouzského režiséra, což by odpovídalo. Nicméně na jiném místě téhož seznamu má ke stej-

němu titulku připsáno Giorgino, což je jiný film. Takže: věrme, že stará Stírba je Kaplanová, byť zdařile namaskovaná. Ve filmu hráli i další čeští herci: Ivo Niederle, Jitka Asterová či Petr Skarke. Jan Kraus si stříhl roli nadržného vlkodlaka. Jiří Krytinář hrál neohroženého stopaře vlkodlaků jménem Vasile, kterému bohužel nedopatřením vypadnou z uší ucpávky (!) a on se pak stane jejich snadnou obětí. Právě sled scén, kdy zohavený a transformovaný v démona vyláká lovce těchto příšer Stefana (Lee) a vzápětí nechutně umírá, patří k několika lepším místům jinak hodně slabého filmu, počínaje hloupým scénářem a konče laciným provedením. Sám Lee se v jednom dopise českému fanouškovi vyjádřil v tom smyslu, že se v konečném výsledku jednalo o „*příšerný film*“.

Oblíbeným režisérem Valerie Kaplanové byl bezesporu Zdeněk Troška, zejména díky pozdějšímu natáčení komedií ze série Slunce, seno... Ovšem poprvé hrála v jeho **Pokladu hraběte Chamaré** (1985), vycházejícím z novely Aloise Jiráska, v němž ztvárnila starou služebnou Alžbětu, která v průběhu děje poněkud efektně skoná u jídelního stolu. Zkušenosti z tuberkulózního oddělení nemocnice se, jak vidno, opět hodily. K výrazným scénám filmu patří ty hororově laděné, které se objevují hned na začátku. Jsou to fantaskní vidiny chromé hraběnky (B. Bohdanová), vrcholící Alžbětiným upálením. Na internetu se čas od času objevuje chybné přiřazení snímků téhle sekvence k Vávrovu filmu Kladivo

Jako Zubatá—stará v **Jakubiskově Perinbabě** (1985)

na čarodějnice. V něm ovšem Kaplanová nehrála. Natáčení **Pokladu** pro ni podle smlouvy představovalo 6 dnů, z toho 3 v ateliéru a 3 v exteriérech během první poloviny roku 1984. Filmovalo se v Dolním Jiřetíně, na hradě Valečov, v Jablonném v Podještědí, na zámku Nový Falkenburk a v kostele v Krbicích, který zanedlouho zanikl při těžbě uhlí.

V devadesátých letech slíbil Zdeněk Troška Valerii Kaplanové další děsivou postavu, a to v několikrát jím avizované **Čachtické paní** na motivy slovenské románové klasiky Joža Nižnánskeho. Neměl to být čistý horor, spíš historicko-dobrodružný snímek s prvky hororu. „*Nechci, aby to byl krvák, kde střiká krev z plátna na diváka,*“ vyjadřoval se reži-

Stará Stirba na konci filmu
Kvílení vlkodlaků (1985)

sér o projektu. Počítalo se i s natočením šesti hodinových dílů pro televizi. Troška chtěl původně film obsadit americkými hvězdami, uvažoval o Meryl Streep, Glenn Close či Cher. Zájem vstoupit do projektu dokonce projevila jistá americká společnost, s níž nějaký čas probíhala jednání. Brzy se však rozešli, údajně kvůli diametrálně odlišnému přístupu k látce: Američané si Čachtickou paní představovali spíš jako akční fantasy. Pak se jednalo s Poláky, Rusy, Němci a Brity. Ještě v lednu 1993 režisér herečce psal: „*Milá Valerie, jásejte, plesejte, Čachtická paní je už schválená, a když všechno půjde, jak bychom si přáli, mohli bychom už na podzim točit!*“ Natáčení však bylo nakonec odsunuto. Hlavní roli Alžběty Báthoryové měla

hrát Kamila Magálová. Ta se k neustálému odkládání realizace vyjádřila v tom smyslu, že pokud si Troška nepospíší, bude moci hrát už jen Alžbětina hrbatého sluhu Ficka. Když v květnu 1994 zval Troška Valerii Kaplanovou na premiéru pohádky Princezna ze mlejna, znovu avizoval začátek natáčení: „*Tak a nyní, kdy je pohádka skoro po roce hotova, vrhám se na Čachtickou paní! A těším se, jak budete krásně zlá, coby pomocnice hraběnky Báthoryové!*“ Myslím, že by se role démonické služebné jistě zhostila se ctí. K tomu však nikdy nedošlo, film nebyl realizován, protože se na něj nakonec nesehnaly peníze.

V červenci 1986 se Valerie Kaplanová účastnila natáčení dalšího horroru. Jednalo se o televizní inscenaci **Lokis** podle námětu Prospera Meriméa (Lokis. Manuscript profesora Wittembacha, 1869). Vypráví příběh inspirovaný litevskými pověstmi o bytosti, která je jakýmsi hybridem člověka a zvířete. Tato próza byla už zfilmována několikrát, asi nejznámější je polská verze z roku 1970, ověněná několika cenami, například Grand Prix na Mezinárodním filmovém festivalu fantastických a strašidelných filmů ve španělském Sitges. Psal o ní už Honza Vojtíšek v Howardu č. 11/2004. Česká televizní inscenace je naproti tomu naprávem zapomenutá. Kdysi jsem ji viděl a musím přiznat, že se mi líbila, ale už je to přeci jen dávno. Režisérkou byla Anna Procházková (1940-2010), z jejíž filmografie můžeme připomenout provedenou televizní verzi Dráculy (1970) s Iljou Rackem v titulní roli. Démonic-

kého hraběte v **Lokisovi** zdařile ztvárnil Jiří Schwarz, jeho šílenou matku, kterou kdysi jako těhotnou napadl (a dle jejího přesvědčení i znásilnil) medvěd, Jaroslava Adamová. Profesora hrál Václav Knop, doktora Oldřich Vlach, správce Jan Pohan. Valerie Kaplanová se zhostila, takřka už klasicky, role stařeny. 9. až 13. července 1986 se natáčelo ve studiu č. 4 na Kavčích horách (dekorace: chodba, dvorana, výklenek, salon, pokoj profesora, pracovna, pokoj pro hosty), 16. července na nádvoří hradu Kost.

Poté znovu obsadil Valerii Kaplanovou Juraj Jakubisko, který se později, až po smrti herečky, vypořádal s Čachtickou paní ve filmu **Bathory** (2008) po svém, v rozporu s tradicí i s historickými prameny a pro nás, příznivce hororů poněkud kontraproduktivně. Však mu Zdeněk Troška dodnes nemůže zapomenout, že mu „sebral téma“. Nicméně teď mám na mysli sedmidílný seriál **Teta** (1987), natočený v široké koprodukcí Československa, Německé spolkové republiky, Francie, Španělska a Rakouska. Jednalo se o povedenou parodii na frankensteinovské příběhy, která se dostala i na plátna kin v sestříhané podobě jako celovečerní film s názvem **Pehavý Max a strašidlá** (1987). Vystupovala v ní řada hororových postav (vlkodlak Talbot, Frankensteinovo monstrum Albert, hrabě Dracula), ale byla to samozřejmě spíš pohádka pro děti. Objevili se v něm herci, kteří bývali obsazováni do různých hororů. Představitelka Frankensteinovy tety, Švédka Viveca Lindfors třeba hrála v Romerově povíd-

Jako profesor Theo Eisner
v seriálu Teta (1987)

kovém filmu Creepshow (1982) podle scénáře Stephena Kinga, v The Exorcist III (1990) či v televizním horroru Child of Darkness, Child of Light (1991). Herece a zpěváka Eddieho Constantina, který hrál vodníka Aloise, jsme mohli vidět v horroru o dětských příšerkách It lives again II (1978). Představitel Talbota, Ital Flavio Bucci, hrál Daniela v Argentově kultovním hororu Suspiria (1977). Charismatický Dracula Ferdy Mayne byl hrabětem von Krolockem v Polanského The Fearless Vampire Killers (1967), doktorem ve filmovém zpracování Carmilly J. Sheridan Le Fanu pod názvem The Vampire Lovers (1970), hrál v běčkovém horroru Frightmare (1983) nebo ve výše uvedeném Howling II (1985).

S Bobem Hoskinsem ve filmu
Raggedy Rawney (1988)

Tvář Sancho Grazii v roli prokurátora by vám mohla být povědomá, pokud jste kdysi s napětím sledovali osudy neohroženého zbojníka Curra Jiménéze ve stejnojmenném španělském seriálu (1976). Hrál ovšem i v hororovém seriálu Películas para no dormir (2006) nebo mysteriálním La casa de las mil muñecas (1967) s Vincentem Pricem v jedné z hlavních rolí. Valerie Kaplanová v **Tetě** dostala další mužskou roli, a to roztržitého staříčkého profesora Theo Eisnera, který vzhledem evokuje Alberta Einsteina. Ve smlouvě byla její postava původně nazvaná Thesiger (stejně jméno má i v dokumentaci k natáčení), přičemž se plánovalo 11 natáčecích dnů, z toho dva v ateliéru a devět v exteriérech. Sou-

částí smlouvy bylo i stanovení odměny za mimořádnou předběžnou přípravu (zdokonalení angličtiny) v počtu 22 hodin. Herečka měla být pro natáčení k dispozici po celou dobu realizace seriálu od 20. 9. 1985 do 15. 4. 1986, s postsynchrony se počítalo od 30. 6. do 29. 8. 1986. Na natáčení jí Sancho Grazia zlomil koleno: „*V jednom záběru mě odhodil na rakev a ta měla bobužel kovovou hranu,*“ vzpomínala, „*Já mu to ale odpustila. Byl to krásný mužský. Také mě jako jedinou při posledním záběru políbil na tvář.*“ Spoluautorem scénáře byl kromě Juraje Jakubiska a Joachima Hammanna i Jaroslav Dietl, na výtvarné stránce se podílel Jan Švankmajer.

V roce 1988 vznikal psychologický horror **Prokletí domu Hajnů** na motivy románu Jaroslava Havlíčka Neviditelný. Vypráví příběh ambiciózního inženýra Petra Švajcara pocházejícího z nuzných poměrů, který se ožení do bohaté podnikatelské rodiny Hajnů. Ta, jak postupně zjišťuje, je ovšem postižena dědičnou duševní poruchou. Filmu dominuje skvělý herecký výkon Petry Vančíkové, která přesvědčivě zachytila rozklad osobnosti Švajcarovy manželky Soni a její propad do hlubin šílenství. Valerie Kaplanová ve filmu ztvárnila roli tetinky Karoliny, která je faktickou vládkyní domu Hajnů. Podle smlouvy měla plánovaných 22 filmovacích dnů, z toho 12 v ateliéru a 10 v exteriéru. Režisér snímku, Jiří Svoboda, si jejího hereckého výkonu velmi považoval. „*Děkuji (...) za Vaši spolupráci na našem Neviditelném,*“ psal jí v dopise, „*spolupráci, která nebyla jen příjemná, ale*

především plodná – myslím, že jste Havlíčkově tetince Karolíně vdechla život tak svěbytný a výrazný, že si ji už jinak neumím představit: sváděla ke karikaturní jednorozměrnosti, ale Vy jste ji nadala intenzivním vnitřním životem, který z ní činí postavu nejen zlou, žlučovitou a panovačnou, ale i postavu plnou vnitřních polotónů, postavu vnitřně tragickou. (...) Nemusím Vám jistě psát, vážená paní Kaplanová, jak jsem si Vaší spolupráce na filmu *Neviditelný vážil* – to jste jistě poznala sama, ani to, jakou jsem měl radost, když jsem nakonec našel tu pravou tetinku Karolínu, kterou jsem dlouho a složitě hledal. Myslím, že ve Vás našla ideální ztělesnění, což potvrdila i manželka spisovatele Jaroslava Havlíčka, když jsem jí film předváděl.“ Na natáčení ráda vzpomínala i Valerie Kaplanová: „Po víc jak dvaceti letech jsem se setkala s panem Čepkem (hráli spolu už ve filmu **Ohlédnutí** v roce 1968), který mne velice srdečně přivítal, jako bychom se rozešli včera. Měla jsem takové hezké pohlázení.“ Petr Čepěk ve filmu ztvárnil roli šíleného strýce Cyrila, který si myslí, že má schopnost být neviditelný. Ostatně Strýc Cyril byl i pracovní název filmu. Produkce si v průběhu příprav od Valerie Kaplanové vyžádala fotografii ve věku zhruba padesáti let, aby podle ní mohli namalovat obraz, který pak visel v domě Hajnů. Herečka vždy pečlivě sledovala ohlasy na jednotlivé své filmy. Režiséru Svobodovi popsala následující příhodu: „Byla jsem v sobotu v Kolíně na hřbitově (odtamtud pocházela její matka) a po cestě míjela kino Jas, kde hraji *Prokletí domu Hajnů*, tož jsem se zastavila

Jako tetinka Karolina v *Prokletí domu Hajnů* (1989)

a prohlížela fotky. Byli tam před výkladem čtyři mládenci a jeden z nich se ptal: Na co půjdeme? A ten druhý: Člověče, byl jsem na tom *Prokletí*, to je žrádlo. Pudu na to ještě. Jak se říká, i u takových nevyeválaných chlapců (18–20 let) je to radostné.“ Režisér herečce po natáčení napsal: „Pevně doufám, (...) že se mi dostane do ruky scénář, ve kterém pro Vás znovu naleznu postavu, která by Vám umožnila zužitkovat Vaše herecké umění ve filmové práci a vytvořit člověka neméně živého a poutavého, jakým je naše tetička Karolína.“ Nicméně z další Svobodovy filmografie se Valérie Kaplanová objevila už jen v televizním filmu **Supersen** (1989). Později si zahrála ještě v jedné havlíčkovské adaptaci, a to ve filmu **Helimadoc** (1993) režiséra Jaromila

Idylka mezi záběry v Hořticích. Valerie Kaplanová s Vlastimírou Vlkovou (Cecilka), se kterou hrála i ve filmu *Giorgino* a v *Kvílení vlkodlaků*.

Jireše. Tenhle snímek už ovšem hororový nebyl.

V průběhu své herecké kariéry byla Valerie Kaplanová obsazena do řady zahraničních filmů, a to nejen kvůli zajímavému vzhledu, ale také díky svým solidním jazykovým dovednostem. Sama říkala, že dvě stránky anglicky psaného scénáře se zvládne naučit za pouhou půlhodinku. Od dětství uměla německy, italštinu si oprášila díky spolupráci s Giulettou Massinovou, zvládla i španělštinu. Pravda, některé role v cizích filmech byly němé, nicméně i v těchto případech mohla bez problémů přímo komunikovat se členy štábu. Podobné to bylo i při koprodukcích našich filmařů se zahraničními. První takové projekty přišly už v sedmdesátých letech:

Des Christoffel von Grimmelshausen abenteuerlicher Simplicissimus (1975), **Der Knabe mit den 13 Vätern** (1976). Z osmdesátek si můžeme připomenout (kromě už zmíněného **Howling II**) žánrově těžko zařaditelný film Boba Hoskinse **Raggedy Rawney**, vyprávějící o mladíkovi, který za války uprchne z armády a připojí se ke skupince kočujících cikánů, v němž Kaplanová ztvárnila roli Doris. Natáčelo se v Čechách na jaře a v létě roku 1987, mj. v Suchdole nad Lužnicí. Záplavu podobných zahraničních snímků přinesla léta devadesátá (např. francouzský televizní film **Catherine Courage** (1993), britské zfilmování románu Franze Kafky **Proces** (1993), s Kylem MacLachlanem v hlavní roli nebo německo-rakouskou minisérii **Radetzkymarsch** (1995)).

V letech 1991-1992 se v Čechách realizovala nepříliš povedená sci-fi /fantasy **Nexus**, natáčená ve spolupráci se Španělskem a Velkou Británií. Má pověst hodně špatného filmu. Mě však její sledování celkem příjemně překvapilo: ne že by to bylo veledílo, ale nejspíš jsem čekal ještě větší ubohost. A možná taky proto, že jsem mnohé pasáže přejížděl zrychleně, takže jsem viděl spíš trailer. Název **Nexus** znamená spojitost, souvislost, vztah či poměr. Děj se odehrává ve vzdálené budoucnosti (po roce 13 012) na planetě Taron, na níž se po zničení Země usídlilo několik desítek bývalých pozemšťanů. Tam jsou utlačováni místními obyvateli, kteří jim původně poskytli azyl. A tak dojde ke vzpouře. Běčkově hororové

jsou v něm snad jen scény s mučením na „hyzdícím“ elektrickém křesle, což například postihlo postavu Jany Švandové. Hráli v něm i další čeští herci (David Prachař, Jan Přeucil, Miroslav Táborský, Jan Kanyza, Bořivoj Navrátil). Autorem výtvarné koncepce byl Jiří Štamfest, složité trikové scény vytvořili mistři z barrandovské firmy AB Trilobit. V čele tvůrčího štábu stanul španělský režisér José Maria Forqué. Britský herec Struan Rodger hrající ve filmu mága Azhara, se kromě seriálů Hercule Poirot či Midsomer Murders objevil i v Game of Thrones. Valerie Kaplanová ve snímku **Nexus** ztvárnila epizodní roli „osmdesátnice“ v rámci dvou filmovacích dnů, a to mezi 5. říjnem a 5. prosincem 1992, na plátně se však v konečném sestříhu jen mihla.

V roce 1992 byla herečka vůbec na roztrhání. Další zahraniční produkcí, v níž účinkovala, byl horrorově laděný film **Giorgino**, v němž měla roli stařeny, matky Georgese. Jednalo se o celovečerní debut režiséra a hudebního skladatele Laurenta Boutonnata, který do té doby natáčel působivé videoklipy pro francouzskou zpěvačku Myléne Farmer, pro niž též skládal písně. Ta také ve filmu ztvárnila jednu z hlavních rolí, Catherine. My si asi maně vybavíme videoklip k hitu Désenchantée (1991), zachycující vzpouru v jakémsi gulagu uprostřed ledových pustin, který končil symbolicky (pro toho, kdo sledoval až do úplného závěru) v souladu s názvem písně, to jest bezvýchodně. **Giorgino** přináší také zimu, chlad a depresi. Příběh na hraně mysteriózního dramatu

Nexus (1993): obal videokazety

a horroru se odehrává na sklonku první světové války v prostředí nehostinného a mrazivého venkova. Mladý lékař Giorgio Volli (Jeff Dahlgren) se vrací z armády kvůli onemocnění plic a hledá mentálně postižené děti z Nadace Roux, o které před válkou pečoval. Budova bývalého sirotčince je však prázdná a on se dozví, že byly evakuovány do vesničky v horách. Tam zjistí, že všechny jím hledané děti jsou mrtvé, přičemž nepřátelsky naladěné vesnické ženy (všichni muži jsou na frontě) z jejich smrti viní psychicky labilní Catherine, s níž se Giorgio postupně sblíží. Vše spěje k tragickému finále. Děsivé jsou scény z podzemí psychiatrické léčebny či samotný závěr. Film se natáčel na zasněžených pláních

Role osmdesátnice ve sci-fi
Nexus (1993)

na Slovensku v době rozpadu federace. Diváka jistě zaujme postava faráře s protézou. Ztvárnil ho Joss Auckland, kterého si možná vybavíte jako rozverného excentrického pasažéra taxíku ve videoklipu Always on My Mind (1987) dua Pet Shop Boys. Jinak hrál ve spoustě filmů i seriálů, mj. v televizní verzi Jekyll & Hyde (1990) s Michaelem Cainem v titulní roli. Mezi krajně nesympatickými, fanatickými a špinavými vesničankami divák určitě zaregistruje příležitostnou herečku Vlastimilu Vlkovou (mj. farářovu hospodyni Cecilku z Troškovy trilogie Slunce, seno...), která už s Kaplanovou společně vyla na zámku Jezeří v **Howling II**. Inu, Vlková... Valerie Kaplanová měla v Praze maskérské a kostýmní zkoušky ve

dnech 21. a 22. prosince 1992, natáčení v Popradu pak s přestávkami od 11. ledna do 3. března následujícího roku. Přestože se jedná opět o menší roli, její průjezd ve voze s malým Georgesem je velmi efektivní a diváka vyděsí. Dokončování a postprodukce trvaly delší dobu, takže **Giorgino** měl premiéru až 5. října 1994, na DVD se objevil dokonce až roku 2007. Patřil k nejdražším evropským filmům, ale z nejrůznějších důvodů se ve své době stal propadákem. Dokonce kvůli tomu došlo k roztržce mezi Myléne Farmer a režisérem. Nicméně současné hodnocení diváků na filmových databázích je velmi příznivé.

Valerie Kaplanová sporadicky spolupracovala s rozhlasem. V rámci našeho žánru si připomeňme roli venkovské drbny v působivé rozhlasové hře Edy Kriseové s názvem **Dům**, která vypráví mysteriózní příběh na pomezí balady a horroru. Rodina z velkého města si pořídila dům na venkově. Jedná se o polorozpadlou barabiznu na kopci u vesnice, kterou chtějí jen trochu vyspravit, a hlavně vyházet staré, plísni prolezlé věci bývalého majitele. Vše se ale komplikuje. Otec je zaneprázdněn v Praze, a tak veškeré úpravy leží na bedrech jeho manželky. Navíc je možné, že bývalý majitel ještě žije a možná ani neví, že mu dům už nepatří. Drbny o tom diskutují: „*Byl to blázen a tulák, dokud žila jeho máma, tak to s ním ještě šlo.*“ „*No jo, jenže po její smrti se nastěhoval dozadu do komory a tam žil jako v chlívků.*“ „*Už je to dobřejš deset let, co se vypařil.*“ „*Co vás nemá! Před pěti lety se tu objevil.*“

No jo. Přijela s ním tehdy nějaká ženská.“ (...) „Janda není jedinej, kdo z vesnice zmizel. Pamatujete se na starýho Šimka? Odešel do lesa na houby a už se nevrátil. A Šimková nevěděla, jestli už je vdovou a může brát vdovskej důchod anebo jestli má s tátou ještě počítat.“ V domě se objevují neznámá zavazadla a tajemné výhružné vzkazy. „Já se jen přišla zeptat: dneska v noci se vrátil.“ „No a? On nic neudělá. Byl tak blbej, že ho nevzali ani na vojnu. Tak vidíte, že nemůže bejt k něčemu. Jo, hlavně uklidit sekeru. Já četla v černý kronice, jak jeden umlátíl sekerou celou rodinu.“ I samotný dům se začíná vůči novým majitelům chovat nepřátelsky. „Já ji tuble zahlídla: vyvázela z chalupy všechen ten sajrajt po Jandovi. No a v tom příkrým svahu u šípku vám najednou uklouzla, kolečko se převrhlo a ona ksichtem rovnou do toho svinstva.“ Hra v režii Jiřího Horčíčky byla natočena v roce 1992, premiérově byla odvysílána v květnu 1993 na stanici Praha.

Jaká vlastně byla Valerie Kaplanová?

Podle recenzí výborná herečka s dokonalou dikcí, podle korespondence s režiséry a herci spolehlivá a přátelská kolegyně. Rozuměla si i s obyčejnými lidmi z komparzu. Dlouhá léta pracovala s dětmi. Vedla dětský divadelní soubor, v němž měla i přes 40 svěřenců různého věku. Pro „své děti“ připravovala repertoár, texty upravovala, případně je sama psala, zajišťovala představení, připravovala kostýmy i výpravu, po nocích šila maňásky. Většina jejich odchovanců se k ní hlásila i po letech. Kromě toho re-

Nepřilíší kvalitní foto z natáčení Giorgino: Valerie se svým filmovým synem Georgesem (Ladislav Houska)

citovala na vítání občánků a při dalších podobných společenských příležitostech. Ochotně odpovídala na dopisy fanoušků, omlouvala se za pozdní odpovědi z důvodu zaneprázdnění. Filmování ji bavilo, velmi ráda se o různé historiky podělila s lidmi na besedách, i mimo ně. Moje babička tak od ní vyslechla v čekárně očního oddělení pardubické nemocnice nadšené vyprávění o natáčení filmu **Slunce, seno, erotika**.

Byla kuřačkou, ráda četla a poslouchala rozhlas. Malou ikonku rozhlasového přijímače si často zakreslovala do svých záznamů, když bylo nějaké zajímavé vysílání. V jednom rozhovoru přiznala, že nemá televizi. „To je ztráta času,“ neopomněla dodat. Žila sama v malém bytě

Giorgino: Valerie Kaplanová
jako Georgesova matka (1994)

1+1 s třiceti plyšáky, z nichž nejstaršího jí prý koupil při narození otec.

Jeden časopisecký článek o Valerie Kaplanové se nazýval *Žena se smyslem pro horor*. Ale měla vůbec ráda horrory? Její maminka si do diáře pečlivě zaznamenávala zhlédnuté filmy a k nim přepisovala hodnocení: „dobrý“, „pěkný“, „slabě“, „blbost“, „arci blbost“, „brozná blbost“. 24. července 1970 byla na proslulém Hitchcockově snímku *Psycho*, ohodnotila ho jako „slabý“. Sama Valerie Kaplanová tvrdila, že nesnáší „mouchy, průvan a stupidní krváky ze západu.“ Několikrát si v rozhovorech stěžovala na záplavu krvavé komerce: „Zlobí mě, že kina jsou plná amerických násilnických filmů. Nevím, proč se tak propagují filmy

plně přepadávací, vražd a znásilňování. Nejsem žádný puritán a chápu, co myslel Josef Váchal svým *Krvavým románem*, který byl oživením v té době. Tam jde o nadsázku a černý humor. V takovém množství je to nuda a myslím, že ani mládež to již nezajímá.“ Kromě nadsázky a černého humoru jí byly mnohem bližší psychologické horrory a atmosférické mysteriózní příběhy.

Puritánka nebyla, ale měla rozum. V roce 1992, když jí bylo pětasedmdesát, ji oslovil erotický magazín *Leo*, aby pro něj udělala rozhovor na téma láska a sex. Rozhovor měl být doprovázen fotografiemi, není specifikováno jakými. Kaplanová odpověděla: „Včera jsem obdržela Váš dopis, a tak jsem se informovala u své trafikantky a nablédla do magazínu *Leo*. Zjistila jsem, že by „baba Tutovka“ jak vyprávěním, tak eventuálními fotografiemi nemohla zapadnout do krásných nymf tohoto časopisu. Nezlujte se, prosím, mileráda poskytnu rozhovor do některých jiných novin. Nejsem škarohlíd ani zarputilá moralistka, ale moje krédo je: méně je více.“

Její diář byl zejména od konce osmdesátých let doslova nabit programem. A tak to zůstalo až do konce života. Ještě na 1. května 1999 měla v diáři zapsanou plánovanou akci. Říkala: „Mám ráda hodně práce. Když jsem doma a nemám do čeho píchnout, je mi všelijak.“ Opravdu, ač to vzhledem k jejímu naturelu překvapí, v denních záznamech najdeme často stručnou poznámku: „zle“ nebo „smutno.“ O oslavách konce

roku říkala například toto „*Na silvestra si koupím malou flašku šampusu a půjdu spát. Ráno se probudím a řeknu si: zaplat Pánbůh, že zítra je všední den.*“ Zároveň dodávala: „*Ale to se nedá nic dělat. Říkám si, že na světě je jen jediná spravedlnost. Všichni jednou musíme umřít.*“ V dubnu 1999 byla hospitalizována v pardubické nemocnici, ale všichni věřili, že se svým tuhým kořínkem opět vyvázne. Nestalo se tak, zemřela 12. května 1999. Bezprostřední příčinou smrti byla plicní embolie a závažné střevní onemocnění.

Věnovala se i charitě. Například celý honorář za pořad Eso, kdy zastupovala Terezu Pergnerovou v období obrovské popularity „Báby Tutovky“, zaslala prostřednictvím Českého červeného kříže obětem ničivých povodní v roce 1997. V závěti pak odkázala fakticky celý svůj majetek několika divadlům (včetně Národního) a na humanitární účely, například oddělení dětské onkologie v pardubické nemocnici.

Písemná pozůstalost včetně některých osobních předmětů byla předána do Státního okresního archivu Pardubice. Převážně z ní také vychází tento článek. Část byla prezentována na výstavě ke stému výročí existence budovy Východočeského divadla v roce 2009 i na výstavě Kamera! Klapka! Akce! v Chrudimi roku 2010. V roce 2001 připomněl filmové umění Valerie Kaplanové televizní pořad z cyklu Úsměvy.

Když přehlédnu „horrorovou“ kariéru Valerie Kaplanové, není vskutku nijak velká. Přesto vytvořila řadu děsivých po-

Jeden z posledních snímků
Valerie Kaplanové

stav, které jen tak nevymizí z paměti, byť se v mnoha případech nejednalo o velké role, ani o čisté horrory. Pro tuto ženu démonického zevnějšku je tak bezesporu zcela na místě, když se dvacet let po smrti objeví v novém filmu. Ano, je to tak. V současné době natáčí Juraj Jakubisko pokračování úspěšné **Perinbaby**. A díky digitálním trikům v něm opět bude hrát Valerie Kaplanová jako stará Zubatá. Tu mladou tentokrát ztvární Sabina Skalická, shodou okolností bývalá studentka Gymnázia Lanškroun, jejíž třídní učitelkou byla moje manželka.

• Petr Boček

KRISTINA HAIDINGEROVÁ

DĚTI RAUMY

RECENZE

Po pěti letech přišla Kristina Haidingerová s pokračováním knihy *Ti nepohřbení*, s pokračováním, které nese název *Děti Raumy*. Kristina sice tvrdí, že je jedno, v jakém pořadí knihy čtete, ale já bych přece jen zůstal u toho, že budete číst nejprve *Ty nepohřbené* a následně až *Děti Raumy*. Pokud byste pořadí obrátili, asi byste se docela divili, proč Violeti nepoužívají i v první knize takové schopnosti, kterými se prezentují v knize *Děti Raumy*.

Děti Raumy

Vydavatel: Netopejř, 2019

Počet stran: 336

Ale jasně, důvod je zde možné nalézt – *Ti nepohřbení* se odehrávají především v 17. století, *Děti Raumy* už jsou současné. I tak ale není úplně pochopitelné to, proč Samuelovi nepřišlo divné, jakými schopnostmi najednou Violeti disponují. Anebo už si tak dobře nepamatují *Ty nepohřbené*? Jsem velmi rád, že Kristina děj posunula do současnosti, protože najednou je to prostředí člověku bližší, najednou je i Kristina sama schopna lépe popsat to, o co jí jde. Ona dokáže skvěle zachytit útrapy postav, dno společnosti, bezvýhodnost situace. A v současnosti to z mého pohledu vynívá líp než v minulosti.

Díky přesunu do dnešní doby jsem měl i pocit, že se z děje trochu vytratil ten fantasy nádech, který je tam pro mě hodně silný. Samozřejmě, pořád probleskuje, ale tohle už není tak silný gotický horror jako *Ti nepohřbení*, tohle je moderní horror, který mi v současnosti sedí víc. I Violeti do dneška sedí hodně dobře, mají nové možnosti a my objevujeme i to, jak se někteří vyvíjeli, jaké byly jejich osudy. A že si Kristina rozhodně nebere servítky. Není nutně explicitní, stačí jí naznačit, nebo jen lehce popsat, a už se to ve vás kroutí. Postavy si tady rozhodně užijí a není nutné, aby u toho byla tuna vyhrězlých mozků, rozlámaných kostí a vyvrhnutých střev.

Přesto jako kdyby si Kristina se současným příběhem sem tam nevěděla rady. Některé scény se dějí o překot, jako kdyby se stalo něco důležitého, ale bum, najednou je všechno jinak. Takový jsem měl pocit, když ke konci „hrdina“ zpacifikoval „záporáka“, abych zůstal obecný, ale o kousek dál je záporák zase na nohou, hrdina ho prostě nechal být a jel si za něčím jiným. To je takové lehce naivní, i když k atmosféře Kristininých v podstatě moderních gotických románů to tak nějak sedí.

Jakmile se postavy rozdělí, bude něco špatně. Tohle je takový klasický prvek,

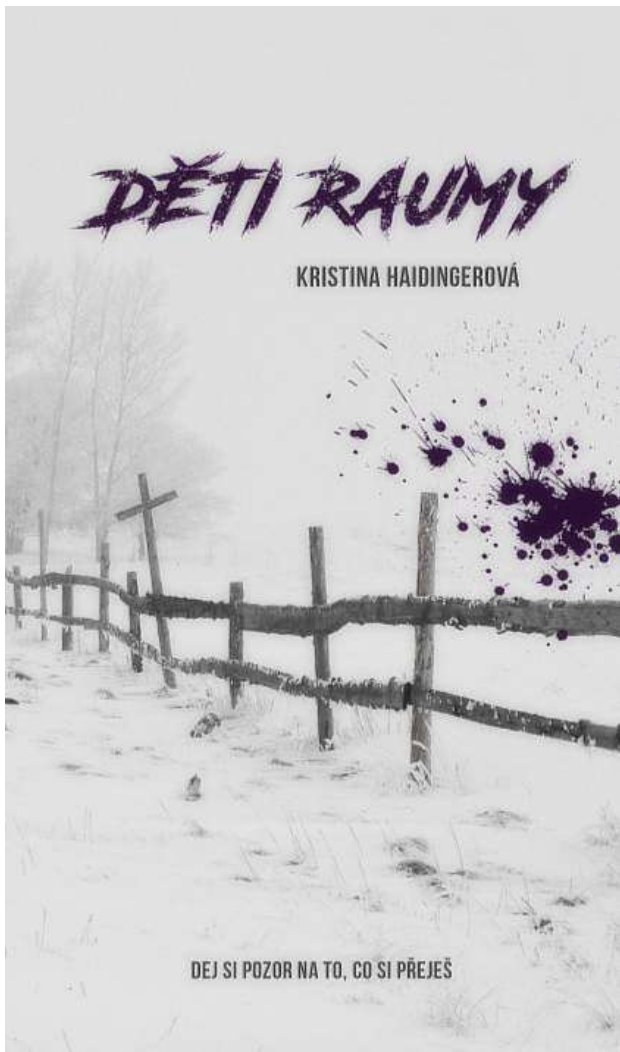
i když není přesně jasný důvod, proč se rozdělují, tedy kromě toho, že tak to bude lepší, i když čtenář už dávno tuší, že tak to lepší nebude. Ke konci knihy jsem pak měl pocit, že se hodně používá vypravěčská zkratka. Na pár stránkách se děj posune o několik dnů, i když by člověk čekal vyvrcholení, které bude spíše v krátkém intervalu. Přiznám se, jsem spíše zastáncem údernějších konců. Tady mi přišlo, že Kristina už naplno přešla do poetické roviny, což mě tolik nesedí. Netvrdím, že je to špatně, jen to není pro mě.

Kniha Děti Raumy má velmi dobře napsané postavy. Není zde snad ani jedna, která by byla jen černá, nebo jen bílá. Na každé postavě je něco temného, na každé postavě je něco dobrého anebo je alespoň vysvětleno, proč se chová tak, jak se chová. Všechny postavy jsou tak velmi lidské, ale přitom zde není žádná, která by byla nějakým způsobem otravná. Jsou ozdobou knihy, jejich motivace jsou většinou pochopitelné, a to i přesto, že je vzhledem ke schopnostem Violetů možné motivace upravit, jak by se zachtělo. Kristina se tím ale nenechala lákat a svým hrdinům nechává lidskou podstatu i chybovost.

Kristina Haidingerová zná své Violety, má jejich svět zmáknutý a chce přednést příběh svému publiku. To se jí daří. Na konci jsem sice pocítil jisté rozčarování, jako kdyby se něco neuzavřelo, ale z druhého pohledu, ten poetický konec tomu do jisté míry

sluší a někdo ho ocení víc než já. A teď jsem zvědavý na to, jestli se Kristina pustí i do jiného horroru, který bude mimo svět Violetů. Doufám, že ano.

• Martin Štefko

MANDY

RECENZE

Není žádným tajemstvím, že pokládám Nicolase Cage za extrémně špatného herce. Ostatně tohle stigma nenosím sám, v naší církvi, kde Cage prezentuje antikrista, jsou nás statisíce. Jeho exaltované herectví ale umí být zdrojem zábavy, a tu a tam se setká s odpovídajícím příběhem, který jako by na neherce Cageova rozměru čekal. Příkladem budiž jeho nejlepší film, **Vampire's Kiss**. Recenzovaná **Mandy** do téhle skupiny také patří, i když chechtat se u ní asi příliš nebudete.

Režie: Panos Cosmatos

Scénář: Panos Cosmatos, Aaron Stewart-Ahn

Délka: 121 min

Původ: USA, Velká Británie, Belgie

Rok: 2018

Hrají: Nicolas Cage, Andrea Riseborough, Linus Roache, Bill Duke

Mandy je jméno přítelkyně hlavního hrdiny Reda. Je poměrně ošklivá, docela náruživá a hodně mrtvá. Ale to trochu předbímám. Red a Mandy si v osmdesátých letech minulého století užívají bezstarostný život uprostřed hlubokých lesů. Red přes den klátí stromy, přes noc Mandy a nic nenasvědčuje tomu, že by tahle buranská idyla měla skončit. Jenže jednoho dne do jejich dřevorubeckého ráje vpadne sekta sestávající z několika podivínů a vše se ve zlé obrátí. Jak jsem proflákl hned v úvodu, Mandy během hrátek se sektou zařve a pak konečně začne to, na co divák čeká. Nicolas se nasere.

Příběh není ničím zvláštní, v době, kdy se odehrává, bylo takových mnoho. Co snímek povyšuje nad drtivou většinu současné žánrové produkce je atmosféra, kterou nelze označit jinak než za psychedelickou. Takhle nějak by musel vypadat film, natočený nadrogovaným dítětem, které by spolu měli Sam Raimi a Clive Barker. Barvy tečou z obrazovky do vašeho obýváku, mnohasekundové záběry na nehybné herce dávají vzpomenout na zaseknuté videokazety a krev v pravidelných výstřících stříká vysoko nad tisícileté sekvoje. Jo, takhle divné to je. Korunu tomu pak dává hudba Jóhanna Jóhannssona, která vyvěrá přímo z minimalistického pekla. Škoda, že tenhle extrémní talent pobyl na Zemi tak krátce.

Nevyhnu se samozřejmě ani komentáři hereckých výkonů. Členy sekty museli castovat přímo uprostřed hlubokých amerických lesů, protože tak moc ne-

příjemná partička už tu dlouho nebyla a jejich vůdce s malým pindíkem je pak vyloženě sympaták. Mandy mi až tak důležitá nepřišla, ale chápu, že příběh potřeboval nějaký spouštěč, který by Nickovi přerezal brzdomá lanka a jako taková funguje na výbornou. No a pak je tu samozřejmě náš starý známý pan Cage. Při vzpomínce na remake **Wicker Mana** se dodnes budím zbrocený ledovým potem, ale tady mu našťěstí dal režisér postavu, která přehrávat musí. Dožene ji k tomu kombinace smutku, vzteku, bolesti a kokainu a tento koktejl, který by rozhýbal i Golema bez šému, dělá z Nicolase nadlidskou bytost.

Prakticky nesleze z plátna, každých pár minut dostane nakládačku, která by vyřadila ze hry celý ragbyový tým, a přitom se stále sune za svou pomstou. Cestou nelikviduje pouze podřadné členy kultu, ale také jejich „nadřízené“, kteří jsou zvláštní, ale zcela funkční kombinací motorkářů, sadomasochistů a Cenobitů. Škoda, že ve filmu nedostali víc prostoru, protože opravdu dávali vzpomenout na původní demony z pera Cliva Barkera.

Asi jste poznali, že Mandy doporučuji. Ale určitě ne každému. Pokud máte rádi konverzační komedie, duchařiny nebo třeba zombie komedie, tady krutě zapláčete. Takhle nějak vypadá artový film, který zároveň umí pobavit. A to i přes (a díky) Nicolasi Cageovi.

• Roman Kroufek

NEZNÁMÝ INTERPRET

TOMÁŠ MARTON

„Aby byla duše svěží, čerstvá a zdravá, musí se jí dostávat hezkých a příjemných prožitků. Protože když se jí nedostává krásných věcí, začne chřadnout, onemocní a nakonec zoškliví.“

Konečně má další za sebou.

Oddechl si. Byla to hrůza. Už tisíce kape-la, co si myslí, že ho ohromí.

Břetislav Konrád, hudební kritik, si jen povzdechl a dopsal recenzi. Snad už pě-tistou. Další kapela, která ho nevyšlovně nudila.

„...stejně jako u minulého alba. Pořád ty samé postupy, opakující se melodie. Jako by The Resonance dostali křeč, a posled-ních deset let ne a ne se z ní dostat. Kdyby alespoň zpívali česky, jejich angličtina je stále příliš „slovanská“. Nevidím na této desce snad nic...“

Patřil mezi nejznámější a nejoceno-va-nější hudební publicisty u nás. Psal pro největší časopis o muzice Musicstar ma-gazín.

Už nějakou dobu ho to nebaví. Pár let. Má pocit, že už ho nedokáže nic zau-jmout, nic potěšit. Všechny skupiny hrají pořád jen to samé. Vše se opakuje, recy-kluje.

Uložil rozepsanou kritiku a vyšel z kan-celáře. Světla zářivek nepříjemně kousala do očí. Proč to nikdo neupraví? Proč je na chodbě vždycky o tolik prudší světlo? Došel k automatu na kávu a zmáčkl tla-čítko Bílá káva.

„Nazdar, Břéto. Tak jak de život?“ ozval se Konrádovi za zády známý hlas.

Patřil Danu Kupkovi, který psal hlavně o tvrdém metalu. I pro něj bylo místo v Musicstar magazínu.

„Jde to.“

Dan se usmíval. To dělal pořád a Konrá-da tím docela štvál.

Proč se furt musí smát jak idiot?

„Máš tam nějakou zajímavou muziku? Potřeboval bych si trochu vyčistit uši od těch death metalových výplachů.“

„Radši zůstaň u nich. Mně chodí samý nudný kraviný.“

Dan si vzal svou kávu z automatu a pře-stal se usmívat.

„Človče Břéto, já si snad nepamatuju, že bys něco chválil.“

„Když není co.“

„Ale nepovídej, že se ti nic nelíbí.“

„Ne, hudební průmysl je úplně vyřízenej.“

„Já myslím, že jsi někdy až moc negativ-ní.“

Konrád si uvědomil, že ho vlastně Dan kritizuje. A to on opravdu nemá rád.

„A já si zase myslím, že nejsi ve svých recenzích vůbec objektivní. Napíšeš, že je to nářez nebo pecka a hotovo.“

Dan dopil a vyhodil prázdný kelímek do koše.

„Musím jít, kamaráde. Nějak mě začla bolet hlava.“

„Jak to?“ zeptal se Konrád, i když ho to ve skutečnosti vůbec nezajímalo.

„Je tady ostré světlo a ta tvá pleš hází hrozné odlesky,“ řekl Dan, když už odcházel a začal se smát.

Konrád byl otrávený ještě víc, než když šel na kávu. Nesnášel vtipy na svou pleš.

Hlavně, že on vypadá, jako když nemá na holiče.

* * *

Když se vrátil domů z práce, zjistil dvě věci. Tou první byla skutečnost, že je každý návrat do bytu pro něj bolestně tíživý. Vrací se totiž do smutku a osamění. Nikdo jej nečeká. Kočka, co mu dělala společnost, před týdnem posla. Druhouskutečností se stal nález ve schránce.

Vyňal z ní malý balíček. Muselo v něm být něco tvrdého. Na bílém obalu nebyl žádný nápis. Než balíček otevřel, udělal si čaj a vychutnával ticho. Bylo příjemné, nemusel poslouchat žádnou „rádoby“ muziku, co se dnes produkuje. Po pár minutách ho však přestalo bavit i ticho.

Je to hrůza. Proč mě nic nebaví? Proč se nedokážu radovat?

Stal se z něj mrzout, to si uvědomoval. Léta samoty a neustálého neměnného

koloběhu „z práce domu a zpět“ jej změnily. Dřív – tak vzdáleně to slovo zní – býval jiný, pohodovější a společenější. Věděl, že je protivný. Moc dobře si byl vědom toho, že jej kolegové nemají v oblibě.

Jenže jiný už nebudu, tak ať si nakašlou. Vzpomněl si na balíček.

Kdo mi ho jen mohl poslat?

Vzal nůž a podélně rozřízl papírovou schránku. Vyndal z ní plastový předmět.

Cédéčko.

Žádný originál, jen tenký plastový obal a v něm CD disk, který si můžete koupit na vypalování.

Břetislav někdy dostával poštou „cédéčka“, ale jen po předchozí domluvě s kapelou a na balíčku vždy byla i zpáteční adresa. Pokaždé se navíc jednalo o originál.

Přišlo mu to dost podivné, o to víc stoupla jeho zvědavost, co je na stříbrném kotoučku nahrané.

Jeho obývacímu pokoji dominovali dva velké stojanové reproduktory a dvacet let stará – ale pekelně skvělá – věž značky Aiwa. Vložil do mechaniky CD a čekal, až se rozběhne. Už dlouho necítil takovou zvědavost.

Display ukázal, že disk má jen jednu stopu o délce čtyř minut.

Cože? Někdo mi poslal jen jednu písničku?

Prvních dvacet vteřin bylo ticho. Ale jen zdánlivé. Z reproduktorů se linul podivný, téměř neslyšný hluboký zvuk. Nedokázal to k ničemu přirovnat. Sotva ho slyšel, ale bylo to tam. Pak se rozezněl

klavír. Konrádovi otevřel úžasem ústa.

Bože, to je nádherná melodie.

Ke klavíru se přidal zpěvák. Jeho hlas byl naprosto nevšední a originální. Medově příjemný a zároveň hluboký, temný. Intonace dokonalá, stejně tak souhra hlasu a klavíru jako nástroje. Pastva pro uši. Jen ten zvláštní zvuk v pozadí. Stále tam zůstával. Text písně byl smutný. O smrti. Zpěvák skladbu velice prožíval. Jako by smrt dobře znal.

Velice expresivní.

Skladba dohrála. Obyčejná, nikterak složitá, ale Konrádovi se líbila. Tohle mohl říci po strašně dlouhé době. Něco se mu líbilo. Pustil si ji ještě několikrát, a i když šel potom spát, stále mu v hlavě zněla ona kouzelná a zvláštní melodie. Ale i text mu přišel zajímavý.

„Až přijde tvůj konec, tak já se budu dívat, smyčka smrti utahuje se jak skřípeč a tobě nezbyde, než s temnotou splývat.“

První, co si ráno uvědomil, bylo, že mu v hlavě pořád zní včerejší skladba. Zároveň měl pocit, že se mu něco zdálo, jen si nedokázal vzpomenout co. Vždycky to už skoro měl, ale chyběl krůček. Vzpomínka nebyla přístupná.

Jen to hluboké bublání. Bylo v tom snu, to vím.

Do práce dorazil jako vždycky včas. Ještě nikdy nepřišel pozdě. Naprosto vzorový zaměstnanec. Recenze, reportáže a články také odevzdával v termínu. Konrád byl na to patřičně hrdý.

Procházel kolem Danovy kanceláře a i na chodbu bylo slyšet brutální dunění extrémního metalu. Otevřel dveře a chtěl

ho okřiknout. Jenže Dan se zmítal na židli a hudbu si evidentně užíval. Nemělo smysl na něj křičet, rámus by totiž stejně nepřerval.

Proč si ten blbec nenasadí sluchátka?

Šel do své kanceláře a zapnul počítač. Přečetl maily a musel se smát. Zas mu přišly zprávy od chudáků umělců. Stěžují si, že je zkritizoval.

Je to má práce, tak co si stěžujete. Jsem kritik, ne mazatel medu kolem huby.

Pan Polný, známý neúspěšný hudebník, zase fňuká. Ten chlap mu psal snad každý den.

„Konráde, tys byl vždycky namyšlenej a já tě...“

Nedočetl a rovnou e-mail smazal. Dneska ho čeká psaní o rockové kapele Opium a její nové desce Zničující dopad doby.

Už ji slyšel dvakrát a musel potřetí.

Víckrát už ale opravdu ne.

„...nuda a zase jenom nuda. Tenhle typ rockové hudby byl populární možná v devadesátých letech v Anglii, kde vládli Oasis, ale dnes opravdu ne. V lepších momentech kapela připomíná hodně špatnou verzi Awolnation. Musím však pochválit název kapely – Opium. Opravdu mi přijdou jako by si ho dopřávali po kilech.“ Dopsal, uložil a poslal šéfredaktorovi. Znovu a zas myslel na tu zázračnou nahrávku, co obdržel včerejší den. Jenže tu teď poslouchat nemohl. Zazvonil telefon.

„Dobrý den, pane Brož. Co pro vás mohu udělat?“

„Přijďte ihned od mé kanceláře.“

„Ano, jistě, hned jsem tam.“

Co jen může chtít?

Ani ne za dvě minuty už seděl naproti šéfredaktorovi Musicstar magazínu.

Brož měl velkou nadváhu a stále se potil, nicméně na této pozici se držel od samotného začátku časopisu už celých dvacet let.

„Pane Konráde, asi netušíte, proč jsem si vás sem pozval, nebo ano?“

„Ne, opravdu nevím. Vyskytl se nějaký problém?“

„Ano,“ řekl tvrdě Brož a Konrádovi se sevřel žaludek.

A teď se do mě pustí. Nevím, jestli vydržím být slušný.

„Poslední měsíce chodí stížnosti. Na vás. Zpočátku jsem to nebral tak vážně, ale počet mailů se zvyšuje. Muzikanti i vydavatelské společnosti si myslí, že nejste objektivní...“

„Tak to si opravdu jen myslí.“

„Mlčte. Ještě jsem nedomluvil,“ odsekl Brož a jeho čelo se proměnilo v ráj kapek potu.

Konrád věděl, že se musí udržet.

Ale srát na hlavu si nenechám.

„Pročetl jsem si vaše recenze a články za poslední měsíc a nevěřil jsem vlastním očím. Chlape, co to s vámi je? Vy všechno setřete jak špínu ze stolu. Plácáte a plácáte jak je to hrozné. Posloucháte ty nahrávky vůbec?“

Brož si kapesníkem utřel čelo a tvář.

„Poslouchám a píši přesně to, co si myslím, že je pravda,“ odpověděl Konrád.

Brož se na něj nevěřícně podíval.

„Máte problémy v osobním životě?“

Konráda tyhle otázky rozčilovaly. Na

chvilku se zasekl, pak jen vyštěkl:

„Do toho vám, s prominutím, nic není.“

„Hm, dobře, jak chcete, říkat mi to nemusíte. Ale jedno změnit musíte. Váš přístup. Nechci, aby nám sem chodily takové maily.“

„To mám lhát?“

„Ano, když to bude třeba! Co si vůbec myslíte? Když budeme na každou desku psát, že je to sračka, přestanou s námi interpreti komunikovat. Nebudou rozhovory, nebudou pozvánky na koncerty. A vydavatelství se na nás taky vybodnou. Inzerce v časopise jsou placené. Když o ně přijdeme, můžeme časopis zabalit. Takže od teď si vás budu hlídat. Všechno co napíšete. Jasně?“

„Jasně,“ řekl otráveně Konrád.

„Teď mi jděte z očí.“

Konrád se zvedal a Brož ještě dodal:

„A ty Opium přepište. Do večera.“

* * *

Dnes necítil tíživou bolest, když dorazil domů. Dnes cítil úlevu.

Debilní tlustej Brož! Takže mám psát: „jo úžasné skvostné dílo hodné mistrů“? Když je něco špatné, tak je to prostě špatné. Nechtějí přijít o penízky, fňuky fňuk.

Aby si zlepšil náladu, pustil si CD s písni, která ho včera tak okouzli.

Třikrát, pětkrát, nakonec desetkrát dokolečka.

Dokonalost.

Poměrně spokojený šel spát...

... a když znovu nastal den, věděl, že se mu něco zdálo. A dokonce si to pamatoval.

Ve snu stál v naprosté temnotě. Do hou ho studilo. A slyšel hluboký a temný zvuk. Chvilku jen bloumal tmou, poté se někde vysoko nad ním rozsvítilo malé světlo. Nebylo moc silné, jen lehce narušilo tmu. Podlaha, na níž stál, byla složená z nějakých desek. Tvrdých a černých jako obsidián. Viděl zlom, kde plocha končila. Připadalo mu, že stojí na pódiu. Zvuk náhle zesílil. Bublání, hluboké a nepopsatelné.

A bylo to čím dál zřetelnější až...

... se probudil.

Do práce odešel a stále si pobrukoval tu krásnou melodii.

Než se vrhl na recenzování dalšího alba, pustil si „svou“ skladbu. Vzal si ji do práce, aby se nějak dobře naladil. V přehrávači bylo napsané *Neznámý interpret*.

Tak rád bych věděl, kdo to nazpíval. Tohle přeci musí být hvězda první velikosti. Hledal na internetu zmínku o novém singlu či desce. Projel všechna nejznámější vydavatelství. Zkoušel zadat kus textu do vyhledávače, ale písní o smrti je tolik...

Někdo otevřel dveře jeho kanceláře a vstoupil.

Konrád neslyšel klepání, takže bylo jasné, že jde o Dana.

„Nazdar, Brěto. Tak jak de život?“

„Pominu fakt, že jsi nezaklepal. Ahoj, Dane, mám se skvěle.“

Dan se opět usmíval. Asi byl jediný, koho Konrádovo bručounství neodradilo od komunikace s ním.

„Si prý byl včera na koberečku u šéfa.“

„Vidím, že si v redakci poctivě rozdáváte informace. Vsadím se, že z toho máte všichni hroznou srandu.“

„Proč myslíš?“

„Moc dobře vím, jak mě všichni nesnášíte.“

„Brěto, to si myslíš asi jen ty sám. Všechno vidíš moc černě.“

Konrád se o tom nechtěl bavit a tak se rozhodl, že se Dana zeptá, co si myslí o jeho tajemné nahrávce.

„Nevíš náhodou co je to za interpreta?“

„Co?“

„No to, co zrovna hraje. Tohle je po x letech první věc, co se mi opravdu líbí.“

„Tak mi to pusť,“ řekl trochu zmateně Dan.

„Už to přeci hraje.“

„Nic neslyším.“

Konrád vztekle praštil do stolu a přidal hlasitost.

„Lepší?“

„Nic nehraje. Opravdu ne.“

„Ty si furt samá srandička, co?! Nebo máš z toho svého metalu už dočista domrvený uši!“

„Klid, Brěto, praskne ti žíla. Fakt nic nehraje.“

„A ven!“

Dan ale pořád stál. Jako by čekal, že se Konrád uklidní.

„Vypadni!“ zařval z plných plic Konrád. Dan neřekl ani slovo a opravdu odešel. Řev byl však slyšitelný po celé redakci. Několik odvážlivců se zvědavě přiblížilo.

„Co k čertu čumíte! Hledte si své práce!“

Mezi odvážlivci se něco šeptalo. Konrád

moc dobře věděl, že si o něm povídají jako o bláznovi.

Jestli mě předtím měli alespoň trochu rádi, tak teď už ne.

Byl otrávený celý den a potom i večer.

Ani si nepustil písničku.

Šel do postele. Nemohl usnout. Pořád myslel na to, proč Dan neslyšel tu skladbu.

Dělal si ze mě jen srandu? Nevypadal tak. Jsem snad blázen?

Myšlenky mu prostupovaly hlavou a on si najednou připadal, že je na pódiu.

Jako z toho snu.

Díval se směrem vpřed, ale tam

vládla jen tma. Něco bylo

jinak. Cítil přítom-

nost někoho

dalšího. Stál

za ním. Jen

malý kou-

sek. Ne-

m o h l

nic

dělat, ani promluvit.

Slyšel jen tlukot vlastního srdce a to bubláni. Pořád znělo hluboce a neklidně.

Chtěl se otočit. Nešlo to. Cośi za ním vydechlo a ke Konrádovi se nesl odpudivý zápach. Smrdělo to jako něco hnusně starého a rozkládajícího se. Zvedl se mu žaludek. Cítil i síru a čpavek. A bubláni bylo zas hlasitější. Kdosi za ním udělal krok směrem k němu a on vykřikl...

...do probuzení.

Zpocený a vyděšený seděl na posteli a hluboce vydechoval. Nic tak intenzivního se mu doposud nezdálo.

Musel si pustit cédečko. Znovu a zas. Jenže něco se změnilo.

Přestalo se mi to líbit.

A nejen to. Hudba a zpěv, které se linuly z reproduktorů, mu přišly odpudivé a svým způsobem strašné.

Přesto ne-
d o k á z a l

nahrávku vypnout. Znovu a zas se opakovala.

To bublání!

Vyňal disk z mechaniky a vložil jej do počítače. Měl v něm program na vytváření muziky. Potřeboval zesílit ten hluboký zvuk v pozadí. Potlačil tedy zpěv a klavír. Bublání naopak dal na maximum. Vyčistil zvuk. Ruce se mu klepaly, protože si začal uvědomovat, co slyší. Bublání nebylo bubláním nýbrž zcela něčím jiným.

Slyšel skřeky, volání o pomoc, zvuk připomínající tekoucí lávu. Slyšel zcela jasně to utrpení. Tisíce hlasů.

Ach bože, slyším peklo.

Byl otřesený. Okamžitě tu věc vypnul. Netušil co to má všechno znamenat.

Proč já? Co bude dál?

Jedna věc byla jistá. Dnes dorazí poprvé ve svém životě pozdě do práce. Přišel se sklopenou hlavou. Nedíval se kolem sebe, ale dobře věděl, že ho všichni sledují.

Zapadl do kanceláře. Sám však dlouho nevydržel. Přišel se za ním podívat Dan.

„Co chceš?“ sykl Konrád.

„Si v pořádku, Brěťo?“

„Ne to nejsem.“

„Můžu ti nějak pomoci?“

„Jo, seber se a vypadni z mé kanceláře,“ řekl ostře Konrád a tupě hleděl na desku stolu.

„Jak chceš. Asi si neuvědomuješ, že sem jediný tvůj kamarád. Hezký den, Brěťo. Ty jeden nafoukanej blbe,“ řekl Dan a silně za sebou zabouchl dveře.

Než stačil Konrád vydýchat Dana, volal mu šéf. Musel opět na kobereček.

Šéfredaktor Brož nervózně klepal propiskou do stolu a mračil se. Na stole měl čerstvou kávu a půlku bagety.

Konrád byl skleslý a odevzdaný.

Ty zvuky. Zvuky pekla.

„Pane Konráde, opět jste mě zatraceně naštvál.“

„Čím zas?“

„Řvete mi tady na zaměstnance a nadáváte jim.“

„Aha, Dan Kupka si stěžoval,“ řekl skoro bez emocí.

„Ne, ten to nebyl. Sám se mu divím, že se s vámi ještě baví.“

„Dobře, omlouvám se, už se to nestane.“

„To tedy ne. A dnes jste přišel pozdě.“

„Ano, to přišel.“

Brož chvílku na Konráda zíral. Udivovala ho jeho odevzdanost a vláčnost.

„Dám vám poslední šanci se vzchopit. Bude to buď anebo.“

„O co se jedná?“

„Zítřka je hudební galavečer v Kulturním domě, jak dobře víte. Náš časopis tam byl pozván jako hlavní mediální partner. Budou tam všichni důležití domácí interpreti. Všichni ti, které tak rád kritizujete. A víte co? Vy budete dělat moderátora. Pěkně představovat a chválit jednu kapelu za druhou.“

Konrádovi začaly cukat koutky.

Moje noční můra pokračuje.

„Chválit? Ty neumělce?“

„Ano, chválit. A pěkně nahlas. Budete se muset chovat mile. Upozorňuju, že je to vaše poslední šance. Zaváháte a končíte. A pište si, že by to byl definitivní konec vaší publicistické kariéry. Do všech re-

„dákci bych poslal váš posudek. Rozumíte?“

„Rozumím. Můžu už odejít?“

„Běžte.“

Z práce nezamířil hned domů, chvilku se procházel bezcílně ulicemi.

Co se mi to děje?

* * *

Bál se vrátit domů. Zároveň si říkal, že mít strach ze svého bytu je naprosto iracionální. Jenže on se nebojí samotného bytu, nýbrž toho, co tam na něj může čekat.

Vyšel po schodech nahoru až před dveře svého domova. Přitiskl ucho ke dveřím a snažil se poslouchat. Čekal, jestli neuslyší mručivé bubláni nebo něco jiného. Neslyšel nic a tak se odhodlal vstoupit. Všechny místnosti vypadaly tak jako vždycky. Prázdné, tiché a uklizené. Konrád však jako by stále vyčkával. Díval se do všech koutů. Neustále pendloval mezi pokoji. Cédéčko si nepustil, ale vzpomněl si na něj.

Nahrávka z pekla. Možná ji nazpíval sám ďábel.

Tak moc by si tu přál společnost.

Kdybych tu měl alespoň svou kočku.

Jenže ta ho opustila před týdnem a tak zůstával sám. Po půlnoci šel spát.

Ocitl se opět na pódiu. Všude kolem tma. To se však brzy změnilo. Rozsvítil se reflektor a namířil na něj. Udělal pár kroků vpřed, potom vlevo a pak zase zpět. Světlo ho stále sledovalo.

Smrad. Příšerný puch, jaký si pamatoval z minulého snu, byl zpět. Co si neznámě-

ho dělalo jeden krůček za druhým, aby se ke Konrádovi přiblížilo. Nemohl se otočit, aby se podíval. Nešlo křičet. Byl jak zamrzlý. Potom se ozvalo bubláni. Nabíralo na intenzitě, až se vykristalizovalo v to, co slyšel po vyčištění zvuku na svém počítači. Slyšel skřeky, volání o pomoc, zvuk připomínající tekoucí lávu. Slyšel zcela jasně to utrpení. Tisíce hlasů. A ti všichni se shromáždili pod pódiem. Viděl je na zlomek vteřiny a to ho dokonale vyděsilo...

... až se probudil.

Propocení byl víc než kdy předtím. Měl sucho v ústech a pocit, že hoří. Šel se umýt a pak uvařil čaj. Ani ten mu však nepomohl – nebylo mu dobře.

A to dnes musím na ten galavečer. Ke všemu to celé moderovat a tvářit se nadšeně.

Až do večera měl volno. Snažil se ležet a dostat se z toho stavu, ve kterém byl. I když se před odchodem ven cítil už docela dobře, jedna věc nechtěla odejít. V hlavě pořád slyšel ty nářky, skřeky a peklo samotné. Nemohl se jich zbavit, byly už jeho součástí.

* * *

Kulturní dům už před samotným začátkem programu připomínal rej mravenčů. Lidí zde bylo nepočítaně a to činilo Konráda ještě nervóznějším. Už v uvítací hale na něj čekalo nemilé setkání. Přímo proti němu šel Pavel Vajda, zpěvák kapely Bastien, kterou nedávno tak ostře zkritizoval. Vajda Konráda zpozoroval a usmíval se na něj.

„No hele, podívejme se, koho to sem čerti nesou. Sám velký kritik Konrád.“

„Ahoj, Pavle, dlouho jsme se neviděli.“

„Ty jeden hajzle, tak já mám hlas jak zmutovanéj havran?! Já to měl zabalit už před dvaceti lety?! Já přežívám jen díky jménu?!“

Vajda byl rudý jako býk. Na chvíli, kdy se potká s Konrádem, se velice těšil.

„Já, já...“

„Nemáš co říct, vid? Neumíš mi to říct do očí. To ty jsi měl skončit před dvaceti lety! Od té doby píšeš jenom sračky a pliveš po druhých.“

Konrád stál jako zařezaný.

Proč mě prostě neprašťí?

Vedle Vajdy se objevil jeho kolega z kapely a táhl ho pryč.

Konrád slyšel, jak říká:

„Kašli na něj, na ubožáka.“

Konrád pokračoval dál směrem k hlavnímu sálu. Ještě zbývalo projít druhou půlku haly, třemi chodbami, malým salónkem s barem a bude tam. Halu osvětlovalo pět lustrů zavěšených vysoko nad zemí. Přesto měl Konrád pocit že uvnitř panuje spíš příšeří. Lidé jej pozorovali. Některé z nich znal. Měli mu co vracet. Všichni ti rádoby umělci. Spojovací chodba mezi halou a salónkem působila tmavě a stísněně. Přesto v ní byly spousty návštěvníků galavečera. Někteří jen tak postávali se sklenkami v rukou a věnovali se družnému rozhovoru, jiní jen procházeli. Několikrát do něj někdo vrazil. Měl pocit, že to bylo schválně. Salónkem jen proletěl. Začínal mít strach. Nevěděl proč. Trochu se mu motala

hlava. Možná z toho špatného osvětlení. Konečně hlavní sál. Místo tak pro pět set lidí. Centrum mraveniště. Někdo ho chytil za rameno.

„Konečně jste tady,“ řekl Brož a předal Konrádovi program večera. „Bude to dlouhý večer, doufám, že to zvládnete.“

„Zvládnu.“

„Jste celý bledý, není vám dobře?“

„Zvládnu to,“ řekl důrazně Konrád, ačkoliv sám tomu moc nevěřil.

Proč tu není víc světla? A proč je tu takové horko?

„Dobře, za patnáct minut začínáme.“

Konrád si dal ještě kávu a vypil litr vody. Pocit neskutečného vedra nezmizel.

„Dámy a pánové. Přátelé a kolegové. Dobrý večer vám všem, rád bych vás přivítal na tomto galavečeru věnovanému hudbě. Dnes to bude oslava muziky a já věřím, že se budeme všichni dobře bavit...“

Konrád se tvářil profesionálně mile. Nebýt neustálého pocení a lehce roztřeseného hlasu, nikdo by v něm nepoznal toho mrzutého hudebního kritika.

„...a na scénu zvu prvního dnešního vystupujícího. Vloni vydal desku „Vyznání“ a na tři týdny opanoval první místo prodejní hitparády. Přichází zpěvák Jan Mašek.“

Když Konrád mířil do zákulisí, potkal se právě s Maškem.

„To se krásně poslouchá, jak o mně mluvíš. Kdo by to řekl, ještě minulý rok jsi psal, že jsem parazit české hudby.“

„Jste na řadě, pane Mašku,“ odbyl ho Konrád a šel se napít.

Musel uvést ještě dalších osm interpretů. Pokaždé to bral jako těžkou potupu.

„...úžasná a nádherná zpěvačka...“

„...stále ještě dokážou překvapovat a být progresivní...“

„...mám tu čest pozvat na pódium legendární skupinu...“

Všechno říkal se sebezapřením. Rovněž měl pocit, že se mu všichni smějí. Horko neustávalo a on už vypil pět láhví vody. Ale byl spokojen. Ostudu si neudělal a Brož je jistě spokojen. Konrád vstal a šel ohlásit posledního vystupujícího.

Byl rád, že už bude konec. Stál u mikrofonu a díval se do publika. Hlava na hlavě, někteří už evidentně podnapilí.

„Dámy a pánové. Přátelé výborné muziky. Večer se chýlí ke svému konci a já bych na pódium rád pozval...“

Cítil za sebou pohyb. Kapela zaujala svá místa. Jemu se však připomnělo něco jiného. Pocítil smrad. Pod nohama se mu tvořila mlha.

To ona tak páchne. Tak zvláštně.

Reflektor jej ozařoval, ozval se hluboký zvuk. Baskytarista vyzkoušel svůj nástroj.

To bublání.

Měl pocit, jako by mu dýchali na záda. Potil se tak příšerně, že si připadal jako tekoucí láva. Publikum pokřikovalo, ať už vypadne, že chtějí The Beasts. Tak se jmenovali. Nosili strašlivé masky a hráli moderní tvrdý rock.

Publikum se stále více lepilo na hranu

pódia. Konrád byl čím dál vyděšenější.

Sen se stává skutečností. Jenže jak to skončí?

„...a teď už přenechávám prostor The Beasts. Hezky večer všem!“

Konrád sám sebe slyšel, jak se mu třese hlas. Bylo po všem. Jeho práce končí. Otočil se a stanul před...

...zrůdou ze svého snu. Věděl to.

Baskytarista napůl schovaný v mlze, která se stále vypouštěla na scénu. Maska odporného stvoření. Jako by stanul peklu tváří v tvář.

Dívá se na mě.

Šel dál. Aby se dostal do zákulisí, musel chtít nechtě projít kousek vedle baskytaristy. Věděl, že je to jen maska, ale vypadala hrozně. Byl na jeho úrovni. Baskytarista něco řekl. Hrálo už intro a tak moc dobře nerozuměl.

„Konráde, tys byl vždycky... a já tě vždycky... Vím, kde bydlíš!“

Opravdu to říkal? Říkal, že ví, kde bydlím?

Konrád měl navíc pocit, že ten hlas zná.

Umyl se a převlékl. Šel si pro pití. Potkal Brože. Usmíval se a potrásl Konrádovi rukou.

„Uváděl jste to opravdu výborně. Jsem rád, že jste to vzal za správný konec. Jen tak dál.“

Udělovalo mu to radost. Odcházel. The Beasts ještě hráli, publikum řádilo, jak se sluší na pořádném rockovém koncertě. Jemně přšelo a vzduch byl svěží. Najednou si připadal jako znovuzrozený. Už

dlouho se necítil tak lehce. Někdy stačí jen málo, aby člověk našel novou cestu, aby se vymanil z trápení.

Bylo dobře, že jsem šel na ten galavečer. Vyslechl si několik nadávek, ale zasloužil si je. Pochopil, že tudy cesta nevede. Urážet jiné jen proto, že se má sám špatně, není správné. Domů přišel nový Břetislav Konrád.

* * *

Na stole leželo CD. Usmál se a vyhodil ho do koše. Jako každý večer zkontroloval počítač. A dobrá nálada byla pryč.

„Dneska večer se uvidíme, ty hajzle,“ zněl nový e-mail odeslaný ještě před galavečerem. Odesílatelem byl Zděnek Polný.

Konrád si vzpomněl.

„Konráde, tys byl vždycky namyšlenej a já tě vždycky nenáviděl.“

Tohle mu vždycky psal.

Ví, kde bydlím. Píše mi už několik týdnů. Nevěděl jsem, že hraje i v The Beasts. Někdo zaklepal na dveře.

Když jsem odcházel, ještě hráli. To nemůže být on.

Znovu zaklepání.

I kdyby to byl on... tak prostě nepůjdu otevřít.

Opět hlasité ťukání.

Jen si klepej, posluž si. Neotevřu.

Zámek cvakl a dveře se otevřely. Konrád nevěřil svým očím. On měl klíč. Zavřel za sebou. Konrád zkameněl strachem.

„Ahoj, pisálku, jdu tě zkritizovat,“ řekl vesele Polný. Byl vysoký skoro dva metry a i bez masky jeho tvář vypadala děsivě.

Mohla za to zejména jizva táhnoucí se od levého ucha až ke koutku úst.

„Nějak nemáš co říct. Ale v recenzích si kecal o sto šest.“

Konrád se bál. Věděl, že ten chlap nepřišel jen tak.

„Co chceš?“ dostal ze sebe.

Polný přistoupil blíž. V ruce se objevila břitva.

„Sereš mě už takovou dobu. Kvůli tobě jsem musel zabalit už dvě kapely.“

„Kvůli mně?“

„Víš, tvé kritiky jsou hodně čtené a lidi na to dají. Vydavatelství to taky berou vážně. Tys psal, že stojíme za hovno a oni si řekli, že nepotřebují vydávat někoho, kdo stojí za hovno.“

Konrád nevědomky před Polným couval, až se zarazil o stěnu. Muž s břitvou se usmál.

„No jo, nemám tuhle věc jen tak na ozdobu. Proč si nikdy neodpověděl na ty e-maily?“

„Nečtu je, chodí mi jich tolik a nemám čas a náladu číst jak...“

„...ti někdo nadává. Jsi bezpáteřní hnusák, co nestrpí, když ho někdo kritizuje, zatímco on sám si do každého rád kopne.“

Polný před sebou zašermoval břitvou a Konrád se přesouval podél stěny dál.

„Já se omlouvám.“

„To každý, když mu jde o život,“ usmál se Polný a opět se o kus přiblížil ke Konrádovi, který zakopl o židli. Rychle vstal a znovu ustupoval.

„Mrzí mě to. Opravdu! A já to pochopil. Dneska mi to došlo. Ode dneška už jsem jiný.“

„Zrovna dneska, to je mi ale náhoda. Ne, ne. Je pozdě, ničil jsi mi kariéru po dvacet let a to se nepromějí,“ řekl Polný a udělal dva dlouhé kroky ke Konrádovi. Ten vykřikl a zrychlil. Shodil reproduktory, narazil do televize, potácel se vyděšený k smrti. Polný pozvedl břitvu. On udělal tři kroky vpřed, Konrád tři kroky vzad. Polný sekl, Konrád uhnul...

...do okna, kterým proletěl prazvláště lehce.

Padám.

Pád jako by trval minuty. Loučil se při něm se životem. Zaslých klavír a známou melodii. Stále silněji slyšel podivné bubláni.

Padám peklu vstříc.

Poslední, co slyšel, byl refrén skladby z CD:

„Až přijde tvůj konec, tak já se budu dívat, smyčka smrti utahuje se jak skřípec a tobě nezbyde, než s temnotou splyvat.“

Druhý den se Dan Kupka dozvěděl o smrti svého kolegy.

Byl to divný a protivný chlap, ale špatný nebyl a tohle si nezasloužil.

Konrád přitom vypadal po galavečeru tak dobře, jako už dlouho ne. A pak přišel domů a asi se v něm něco zlomilo a on vyskočil z okna.

Proč lidi páchají sebevraždy? Přeci když život stojí za hovno a ty se ho zbavíš, nemáš šanci ho zlepšit.

Vrátil se k práci.

Musel dodělat recenzi za Konráda.

Šlo o kapelu The Beasts.

To jsou ti, co hráli na galavečeru.

Nelíbili se mu.

„...tady si někdo myslí, že když si vezme strašidelný masky, tak bude strašně cool. Jenže k tomu je třeba i dobrá muzika a tady opravdu není. Tuctový melodický metal vhodný leda tak na hospodské zábavy...“

Kritika vyšla v příštím čísle.

Když se o dva dny později vrátil Dan domů, čekalo na něj překvapení. Ve schránce byl neoznačený balíček.

K čertu, já si nic neobjednal.

Rozbalil jej. Uvnitř našel cédéčko.

TOMÁŠ MARTON (*1987)

Narodil se v Duchcově. V dětství propadl světům Jaroslava Foglara, o něco později E. M. Remarque, v současnosti Stephena Kinga, H. P. Lovecrafta, Kena Folleta a Dmitryho Glukhovského. Píše přes deset let, dlouhou dobu svá díla prezentoval pouze na literárních internetových stránkách, později publikoval v elektronickém časopise Lemurie. Knižně debutoval povídkou **Škvíra** v antologii *Může se to stát i vám* (2018).

A close-up portrait of Alex Caesar Gomez, a man with dark hair and a slight beard, looking directly at the camera. He is wearing a dark, patterned jacket. The background is a textured, light-colored wall. A graduation cap with a purple tassel is partially visible on the left side of the frame.

ZA DVEŘMI JE... ALEX CAESAR GOMEZ

ROZHOVOR

Plzeňská scénáristka Alena Čadová se svými scénáři krátkometrážních hororů již nějakou dobu úspěšně boduje v zahraničních scénáristických soutěžích. Bylo jen otázkou času, kdy její příběhy zatukají na nos nějakého režiséra nebo režisérky a dojde k rozpohybování autorčiných temných vizí. A to se děje právě teď. Jeden z jejích scénářů zaujal jihoamerického režiséra žijícího v Miami Alexe Caesara Gomeze, který se rozhodl autorčin scénář Knock, Knock zfilmovat. A my jsme se rozhodli, že by krátký rozhovor scénáristky s režisérem jejího filmu mohl být zajímavým zpestřením tohoto čísla.

Alexi, jsi režisérem mého prvního filmu, krátkometrážní hororové grotesky Knock, Knock. Proč sis vybral zrovna můj scénář?

Má milá Aleno, hned jak jsem scénář k filmu **Knock, Knock** našel na webu Inktip.com, jsem věděl, že na něm zkrátka chci pracovat.

Pro mě je to poprvé, co je můj scénář produkován a je podle něj točen film. Pracoval jsi už někdy dřív se začínajícím scenáristou?

Ano, v roce 2012 jsem režíroval scénář, pro jehož autora šlo také o první produkci. Film se jmenoval **Matt's Obsession**.

Co tě přimělo vybrat si pro natáčení hororový krátaš napsaný mnou, obyčejnou holkou z Česka?

Vybral jsem si hororový krátaš napsaný neobyčejnou holkou z Česka, protože jsem skutečně obdivoval tvůj autorský talent a tvůj způsob vyprávění příběhu.

Jsem první český tvůrce, se kterým spolupracuješ, nebo už jsi s někým z Čech pracoval? Nebo alespoň s někým z Evropy?

Toto je úplně poprvé, co pracuji s někým z Evropy. Ale doufám, že ne naposledy.

Proč zrovna horor, Alexi? Jaký máš vztah k hororovému žánru?

Vždycky jsem měl velmi osobní vztah k vybraným hororovým filmům. Jako dítě jsem viděl **The Exorcist**, a ten mne

vyděsil natolik, že se na něj nedokážu dívat doteď. Byl jsem vychován v katolické víře a věřil ve všechny historky o nadpřirozenu, které mi vyprávěli tety, strýčkové a jejich děti. Nicméně miluji klasiky hororového žánru, jako je **It, Candyman, A Nightmare on Elm Street** a **Leprechaun**. Když jsem se stal režisérem, tak jsem proto věděl, že bych se nebránil natáčení hororového filmu. Pokud by tedy pro to byla vhodná příležitost.

Knock, Knock je krátkometrážní film o funebrákovi, který zažije jednu velmi neklidnou noc ve svém pohřebním ústavu. Natáčení se konalo ve skutečném pohřebním ústavu v Miami na Floridě. Pověz mi, jaké to bylo? Byla to děsivá zkušenost?

Natáčet v pohřebním ústavu bylo rozhodně víc než děsivé. Ten pohřební ústav byl dva roky zavřený, nepoužívaný. Obzvlášť jedna místnost, přípravná, byla dost mrazivá. Jen pomyslení na to, že zde byli mrtví balzamováni a připravováni k pohřbu, byl neskutečný zážitek.

O hororových filmech, které se natáčely na strašidelných místech, se často říká, že jsou prokleté. Bažím po tom být svědkem toho, jak se na place hororového filmu stane něco děsivého, nevysvětlitelného. Došlo k něčemu takovému při natáčení Knock, Knock? Je mi líto, že tě zklamou. Vzhledem k lokaci to samo o sobě bylo děsivé, ale nebyli jsme svědky žádného nevysvětlitelného jevu. Naštěstí.

Ve filmu uvidíme dva americké herce – Joshuu Rittera a Fedora Steera. Proč jsi vybral zrovna je? A pracoval jsi s nimi už dříve?

Joshuu Ritte-
ra jsem si pro roli funebráka vybral z mnoha důvodů. Je velmi odhodlaným, talentovaným hercem, a pro roli funebráka se hodil díky vzhledu. O Fedorovi Steerovi jsem slyšel od vedoucího castingu ještě dříve, než jsem se s ním potkal osobně. Několikrát mi o něm říkal jako o dobré volbě pro postavu hrobníka. Že bude tím pravým a dodá naší postavě skvělý charakter i vzhled, jsem si uvědomil, jakmile jsem viděl jeho scénu v seriálu

The Haunting of Hill House na Netflixu.

Co se s filmem děje právě teď a kdy už můžeme očekávat premiéru?

Právě teď se snažíme získat více peněz na postprodukci na jednom z crowdfundingových webů. Naším cílem je mít film hotov a připraven pro oficiální premiéru nejpozději na Halloween, tedy 31. října 2019. Odkaz na crowdfundingovou kampaň a video k ní budeme mít k dispozici kolem 15. srpna. Fanoušci se tam dozví, jak a kde mohou přispět. Také tam bude více informací o našich hercích, postavách a filmu samotném.

Premiéra bude bezpochyby v Americe. Budou mít i čeští fanoušci možnost film zhlédnout?

Ano, čeští fanoušci film rozhodně uvidí také. Budou mít možnost vidět film online. Pokud se nám podaří získat dostatek

peněz, velmi rádi bychom navštívili Českou republiku a uspořádali zvláštní premiéru tam.

Alexi, nemohu si tuto otázku odpustit: moc mě zajímá, zda máš rád nějaký český horror. Pokud ne, tak zda alespoň nějaký znáš. Třeba Spalovače mrtvol (1969). A jsi fanouškem nějakého českého tvůrce?

Musím přiznat, že jsem žádný český horror dosud neviděl, ale moc rád to napravím. Spalovač mrtvol zní jako dost zajímavý počín, takže tohle bude asi první, který zkusím. Z českých tvůrců znám dobře především Miloše Formana. Jsem fanouškem Přeletu nad kukaččím hnízdem, a jedním z mých oblíbených je i Amadeus. Obojí jsou skvělé filmy.

**Koho máš raději, Freddyho, nebo Jaso-
na?**

Freddyho.

Draculu, nebo Frankensteina?

Frankensteina.

The Blair Witch Project – miluješ ho, nebo nenávidíš?

Neviděl jsem remake, ale originál The Blair Witch Project byl naprosto úžasný koncept. Když vyšel, nepochyboval jsem o tom, že jde o autentický záznam.

Alexi, závěrem: naše první spolupráce nám přinesla rozkošnou hororovou grotesku. Jsem moc ráda, že jsi na ní pracoval zrovna ty. Pověz mi, je to naše poslední společné hororové dílko?

V žádném případě. Doufám, že budeme mít znovu možnost spolu pracovat. Českoamerických hororů není mnoho. Nemůžu se dočkat dalších tvých scénářů, a už teď jsem zvědav, o čem budou.

• Alena Čadová

www.gofundme.com/KnockKnockShortHorrorSuspenseFilmCrowdFundingLink

AŽ ŽNÍ DUCHOVÉ (MARSU)

PROTI PROUDU

Možná bych si měl napsat na vizitky, že jako vedlejšák dělám advokáta ex offi veřejně odsouzeným vesmírným hororům legendárních režisérů. Jak si jistě nevzpomenete, před časem jsem tu obhajoval Scottova Promethea a teď se hodlám stejně angažovat i v nešťastné kauze Carpigho **Ghosts of Mars** (2001). Mé motivace jsou jasné – nesnesu nespravedlnost, miluju vesmírné horrory (od Alien přes Event Horizon až po Pandorum) a v neposlední řadě mi Eraserhead za mé příspěvky do tohoto plátku masíruje nohy. Než se tentokrát pustím do obhajoby, dám prostor obžalobě, která je mimořádně závažná a nebere si servítky:

„Fatálně/skolácky nezvládnutá sračka.“
(tron)

„Ten typ filmu, ktorý by každý zo zúčastnených najradšej vymazal zo svojej filmografie.“ (Pomo)

„Radši bych tento film nechal spláchnout do záchoda než ho někomu pouštět.“ (Djkoma)

„Celý film vypadá, jako by ho natočila parta ochotníků a ne kdysi tak zajímavý režisér.“
(Anthony)

„Bezkonkurenčně nejslabší z filmů Johna Carpentera... Naprostá ztráta času.“ (gudaulin)

Celkové hodnocení filmu na ČSFD: 40 %.

Nebudu vás zdržovat a urážet ani sebe-menším vysvětlováním toho, kdo že je ten John Carpenter. Jedním slovem je to legenda, ale legendy jsou bohužel náchylné k jednomu specifickému typu profesního přešlapu – že na stará kolena (někdy i dřív) vytvoří dílo, které má skoro všechny trademarky jejich majstrštyků, ale ne už jejich kvalitu. A působí jako by ho natočil dotyčný režisér, nýbrž jeho zanícený, leč neschopný fanda. Přesně ten dojem jsem měl z **Ghosts of Mars**, když jsem je

viděl poprvé. A nejen já. Přesto mě něco přimělo se na ně podívat ještě několikrát a postupně si je dost oblíbit.

Duchové jsou **esenciální carpenteroviana**. Mistr v podstatě vzal svou sedmdesátkovou temnou obléhačku Assault on Precinct 13 a zasadil ji do vesmíru. Opuštěnou policejní stanicí v L.A. nahradil opuštěným důlním městečkem na (matriarchálním!) Marsu a krvežíznivé gangy vyměnil za krvežíznivé mimozemšťany, kteří (podobně jako The Thing) infiltrují lidská těla. I zde se musí zástupce zákona ochotně nechtě spojit se zločincem-antihrdinou, aby proti drtivé přesile nelítostných útočníků měli aspoň nějakou šanci. A i tentokrát je příběh rozdělen na dvě poloviny – ticho před bouří a bouří – schéma dobře známé i z Aliens nebo Pitch Black.

Přitom film měl původně navazovat na úplně jiné Carpiho snímky a sice Escape from New York a Escape from L. A. a udělat z nich trilogii – třetí díl se měl jmenovat Útěk ze Země. Ještě zajímavější je, že Carpi se nechal slyšet, že během jeho natáčení vyhořel a rozhodl se nadobro vykašlat na továrnu na sny. O čemž by jednou mohl natočit Útěk z Hollywoodu. Další film (Ward) skutečně natočil až po dlouhých devíti letech a nebyla to žádná sláva, ale mezitím si střihl dvě záhadně

velmi zdařilé epizody Masters of Horror, kterými suverénně dokázal, že na to pořad ještě má...

Duchové jsou béčko, o tom žádná. Těžké béčko. Levné a levně vypadající, hloupé, okoukané, bez ambicí a navrch vysloveně blbě natočené. Jestliže Přepadení nebo Halloween dokázal Carpenter kdysi pořídit za babku, aniž by tím utrpěl výsledek, Duchové vypadají místy až jako homevideo. Skoro třicet mega na vesmírnou sci-fi bez hereckých hvězd přitom není zas tak málo – velmi podobná a o pět mega lev-

nější Pitch Black z předcházejícího roku vypadá solidně. Triky, práce s flashbaky a střih podivně si libující v prolínáčkách jsou vysloveně tragické, scéna u soudu rámuující vyprávění celkem zbytečná, akce nezajímavá a film neděsí a funguje spíš jako akčňák než jako horor.

To poslední ale není nutně špatné a triků je naštěstí minimum. Film působí příjemně oldschool a šablona „tajemná první půlka, obléhačková druhá půlka“ funguje. Zajímavě postavená je i celá situace,

kdy zabitím nakaženého problém s ním nekončí, ale začíná, protože se automaticky začne přesouvat do jiného těla, dost možná právě do vašeho. Což hrdinům při obraně svazuje ruce a je to značný upgrade oproti zmíněnému Přepadení. Hlavní postavy mají naše sympatie, protože situaci aktivně čelí a nechovají se úplně idiotsky, a pnutí a špičkování mezi nimi pobaví. Akce je dost a scéna ústupu před přesilou v chodbě, kdy se v krycí střelbě střídají dvě dvojice, je cool, byť se dala natočit ještě efektněji. A moc fajn jsou i všechny ty hračky (vlak, transportér,

balón), z nichž si užijeme hlavně parádní futuristický vlak.

Ghosts of Mars mají daleko do Carpiho největších pecek a chybí jim i pouhá technická zručnost jeho průměrných kousků. Ale i když jde o nepovedené béčko, je to nepovedené béčko, které je narozdíl třeba od předchozích (k mému zděšení výrazně lépe hodnocených) Carpiho *Vampires carpenterovské* až na půdu a docela zábavné. A jako takové je možné ho mít rád.

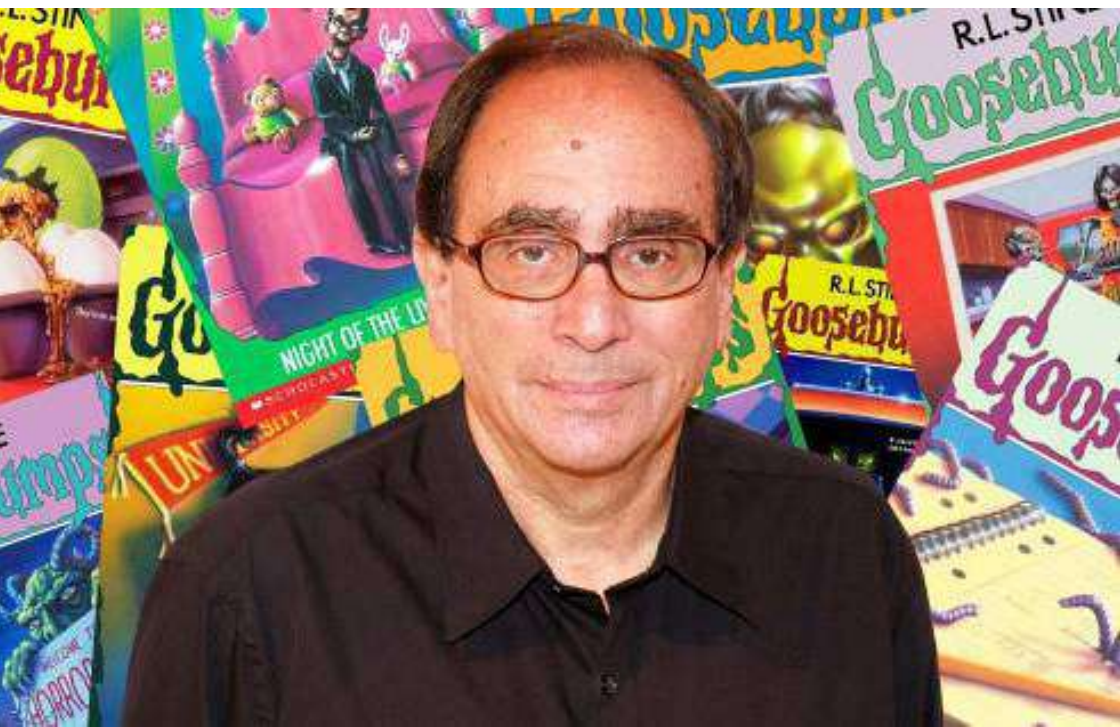
• Josef Blažek

R. L. STINE

PORTRÉT

Jeho jméno nefiguruje v žebříčkách nejlepších hororových autorů, přesto patří vedle Stepheny Kinga a H. P. Lovecrafta zřejmě k do češtiny nejpřekládanějším hororovým autorům. A zabrouzdáte-li do komentářů na různých databázích, odhalíte, že je mezi čtenáři velmi oblíbený. Mnozí jej mají spojeného se svým mládím, hororovými začátky, dospíváním, a i v dospělosti se k němu často vrací. A je proč.

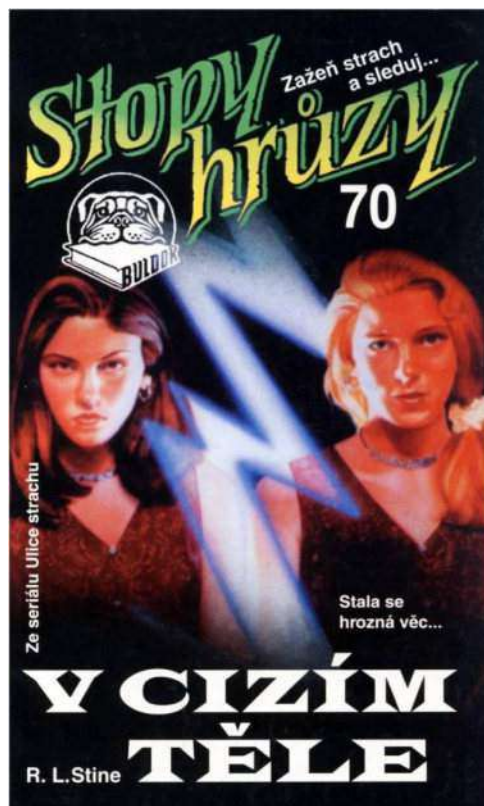
Americký romanopisec, povídkář, televizní producent, scénárista a editor **Robert Lawrence Stine** se narodil 8. 10. 1943 v hlavním městě státu Ohio Columbus do rodiny dispečera Lewise Stinea a Anne Feinstein. Vyrůstal v Bexley. Psát začal již v devíti letech, kdy na půdě objevil starý psací stroj. Tehdy jeho příběhy byly však spíše zábavné a komické. K horroru se dostal prostřednictvím komiksů. Mezi jeho nejoblíbenější patřily Tales from the Crypt a Little Shop of Horrors. Jak sám tvrdí: „*Tyhle příběhy byly příšerné a poprvé jsem je objevil u holiče. Doma mi je však nikdo kupovat nechtěl a tak jsem ochotně a dobrovolně chodil každou sobotu k holiči nechat se ostrážat, protože zrovna tehdy ten komiks vycházel a holič měl vždy čerstvé číslo. Nechtěl jsem propásnout ani jeden příběh. Umíte si tedy představit, jak jsem vypadal – jako malý jsem neměl žádné vlasy.*“ Nejraději však četl příběhy Edgara Alana Poa.

Horror se tak do jeho začátečnické tvorby začal probíjet stále intenzivněji. Stine často své povídky nosil do školy, kde mu je učitelé zabavovali. On však hrůzu psal dál. Později začal přispívat do studentských novin na státní univerzitě Columbus v Ohiu, kterou v roce 1965 absolvoval s bakalářským titulem z angličtiny. Po studiu se přestěhoval do New York City, kde se hodlal věnovat spisovatelské kariéře.

Jeho autorské začátky byly spojeny s tvorbou pro děti a humornou tvorbou. Pod pseudonymem Jovial Bob Stine napsal desítky humorných knih pro

děti. Pro Scholastic Press vytvořil a jako editor a přispívající autor spravoval humoristický časopis pro náctileté nazvaný Bananas. V letech 1975–1984 vyšlo přes sedmdesát čísel a několik doprovodných ročenek a brožovaných knih.

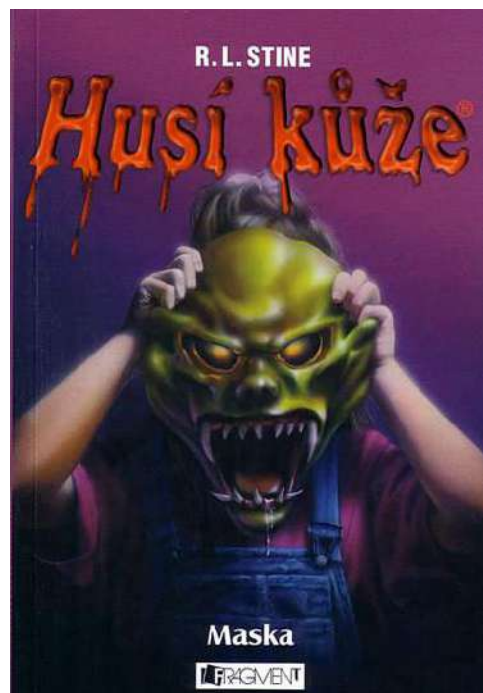
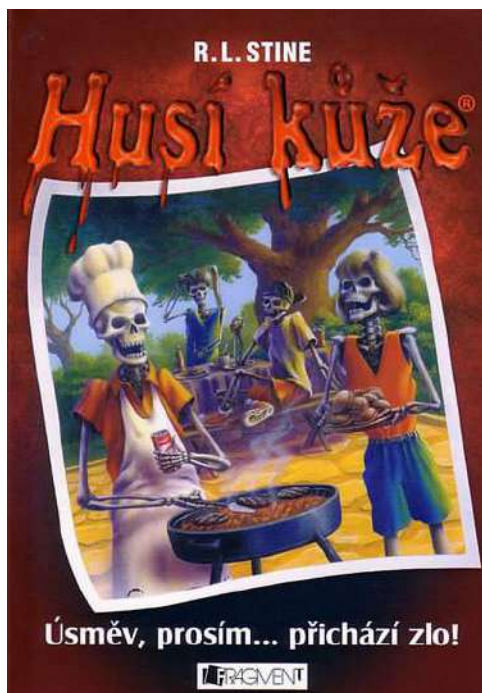
První hororový román napsal Stine v roce 1986, jmenoval se **Blind Date** (Rande naslepo) a vypráví o Kerrym, na kterého se po opravdu špatném roce snad usmálo štěstí. Má rande naslepo, od něhož si hodně slibuje, protože tuší, že ta holka je opravdu jiná než ostatní. A jak se ukáže, má pravdu. Je to dívka snů... nebo nočních můr. Do dnešních dnů na-

psal několik stovek hororových příběhů, nejen pro děti a náctileté. Mnohé z těchto příběhů se staly součástí hned několika sérií, ať již jde o nejznámější **Ulice strachu** (Fear Street, česky v rámci edice Stopy hrůzy např. **Večírek s překvapením** (The Surprise Party), **Klub děsu** (The Thri), **V cizím těle** (Switched), **Čtenář myšlenek** (The Mind Reader) nebo **Jsi frajer, Bobby** (Double Date)) nebo aktuálně díky filmovým adaptacím nejprofláklejší **Husí kůže** (Goosebumps, česky např. **Půlnoční přízrak** (The Barking Ghost), **Doupě nestvůry** (How to Kill a Monster) nebo nádherně atmosférický a napínavý příběh o prokletém fotoaparátu **Úsměv, prosím... přichází zlo!** (Say cheese and die)). V 90. letech

několik Stineho příběhů vyšlo ještě v sérii **Tichá hrůza** (např. **Budme neviditelní** (Let's Get Invisible), **Vítejte v mrtvém domě** (Welcome to Dead House) či **Zelená krev** (Monster Blood), příběh dvanáctiletého Evana, jehož rodiče nechají u podivínské pratety s vizáží a vystupováním čarodějnice. Evan si s kamarádkou koupí konzervu zelené krve, která, kromě nezvyklé barvy, má i nezvyklé vlastnosti, je totiž kouzelná a Evan s Andy s ní zažijí několik děsivých dobrodružství.

R. L. Stine pracoval i pro televizi. Pro Nickelodeon napsal a režíroval seriál **Eureka's Castle**. Produkoval televizní seriál na motivy svých příběhů **Goosebumps** (1995–1998) a tři videohry **Escape from HorrorLand**, **Attack of the**

Mutant a Goosebumps HorrorLand.

V roce 2007 se spolupodílel na scénáři filmu podle své knihy **The Haunting Hour: Don't Think About It** o mladé gotičce a milovnici hororů Cassie, která po přestěhování do nového města objeví zapadlý obchůdek a v něm podivnou knihu jménem *The Evil Thing*, o níž jí prodavač řekne, že z ní nikdy nesmí číst nahlas. Zbývá ještě dodat, že se zrovna blíží Halloween a Cassiein dotěrný bázlivý bratříček by chtěl přečíst pohádku na dobrou noc. Více asi zmiňovat netřeba. Snad jen, že hlavní roli si zahrála mladší sestra Haley Joela Osmenta Emily a ve filmu se objeví i Tobin Bell (a ne, jelikož jde o mládežnický horor, tentokrát si s nikým hru nezahraje). O sedm let později již sám do scénáře adaptoval další

svou knihu a režisér Peter Hewitt podle něj natočil **Mostly Ghostly: Have You Met My Ghoulfriend** (2014). Mládežnické hororové fantasy zaujme snad jen pokud máte slabost pro Bellu Thorne.

Poměrně většího ohlasu se dočkal **Goosebumps** (2015) havajského režiséra Roba Lettermana, v němž si Jack Black zahrál samotného R. L. Stineho, tedy podivínského autora série bestsellerů s názvem *Husí kůže*. S ním se seznámí hlavní hrdina filmu, pubertální Zach, který se přestěhuje z velkoměsta na maloměsto a (jak to bývá) moc nadšený z toho není. Vlastně vůbec. Ale (přesně jak to bývá), nakonec se seznámí s mladou a krásnou slečnou Hannou a jejím podivínským otcem a všechno je najednou krásné a prosluněné. Jak taky v rodinném fan-

tasy horroru jinak, že... Husí kůže se o tři roky později dočkala pokračování **Goosebumps 2: Haunted Halloween** (2018). V obou Husích kůžích se před kamerou mihl i samotný R. L. Stine. Trochu komické je, že v prvním díle jako profesor jménem Black. Ve druhém díle pak jako ředitel Harrison.

Podle všeho se na rok 2020 chystá filmová verze **Fear Street**.

V roce 1995 se R. L. Stine pokusil napsat román i pro dospělé čtenáře nazvaný **Pověřivý** (jehož recenzi si můžete přečíst na jiném místě tohoto čísla). Dodnes napsal ještě tři další romány orientované na dospělé **The Sitter, Eye Candy a Red Rain**.

R. L. Stine je nazýván Stephenem Kingem dětské literatury. Na svém kontě má přes 330 vydaných knih, přes šest a půl desítek jich bylo přeloženo do češtiny. V roce 2003 jej jeho tvorba dostala dokonce až do Guinnessovy knihy rekordů,

do níž se zapsal jako nejprodávanější autor dětské literatury. V USA Today ve třech po sobě jdoucích letech v devadesátkách Stineho jmenovali jako nejprodávanějšího amerického autora číslo jedna. V letech 1996-1997 se v žebříčku 40 nejlépe placených bavičů podle Forbesu umístil na 36. místě. V roce 2011 obdržel International Thriller Award. Asociace hororových autorů (Horror Writers Association) jej v roce 2014 poctila oceněním Lifetime Achievement Award. Stineho příběhy inspirovaly vznik 4D filmových atrakcí Haunted Lighthouse R. L. Stine's v Sea World v San Antoniu a San Diegu a Busch Gardens ve Williamsburgu a Tampě.

S jeho knihami vyrůstá a dospívá již několikera generace hororových fanoušků, i v ČR jeho knihy již čtou potomci těch, kteří si počátkem 90. let minulého století z trafiky a knihoven odnášeli Stopy hrůzy.

V červnu 1969 se R. L. Stine oženil se spisovatelkou, redaktorkou a pozdější spoluzakladatelkou Parachute Press Jane Waldhorn, s níž má syna Matthewa, který se uchytil v hudebním průmyslu. Žijí ve státě New York.

Ohledně psaní R. L. Stine prohlašuje: *„Pokud se toužíte stát spisovatelem, nebojte se psát o čemkoliv, co vás napadne. Čtěte, co jak nejvíce dokážete a poznávejte spisovatele kolem sebe a jejich osudy, protože i oni samotní jsou inspirací. A nebojte se o čemkoliv diskutovat.“*

• Honza Vojtíšek

R. L. STINE POVĚŘČIVÝ

RECENZE

Až si někdo kýchne, až rozsypete sůl, snad víte, co je třeba udělat. Není totiž známo, co všechno vaše opomenutí může vyvolat a způsobit. Tedy, jistý univerzitní profesor ví... a tak za žádnou cenu neprocházíte pod žebříkem.

Superstitious

Překlad: Michal Vrbovec

Ydavatel: Knižní klub, Cento

Rok českého vydání: 1998

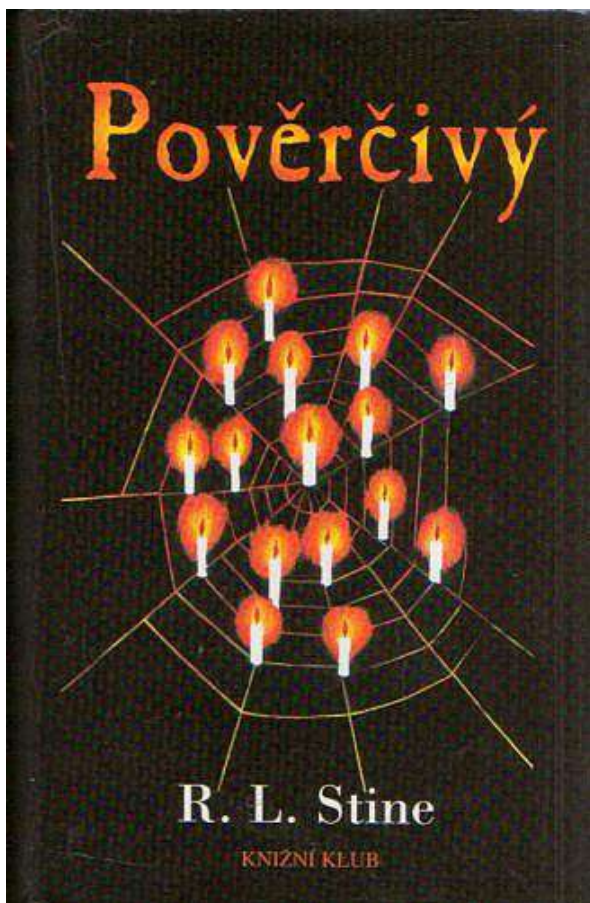
Počet stran: 286

Sára Morganová se po nevydařeném vztahu (přitahuje to snad?) vrací do rodného města i na místní univerzitu coby studentka. A zatímco kolem školy brutálně umírají oběti záhadných vražd, Sára se po hlavě vrhne do nového vztahu. S krásným a na první pohled milým univerzitním profesorem Liamem O'Connorem, jehož roztomilost podporuje jeho upřímná víra v různé mýty a pověry. Liam i jeho sestra Margareta studentku ohromí natolik, že Sára, navzdory upřímnému varování své kamarádky, přijme profesorovu nabídku k sňatku. Brzy se však ukáže, že Liamova pověřčivost není tak příjemná a zá-

bavná, jak se na první pohled zdá... a na povrch začnou vyplouvat jistá tajemství.

R. L. Stine jako by se rozhodl ukázat, že zvládne napsat i něco dospělého, pro dospělé čtenáře. Svým způsobem se mu to i povedlo. **Pověřčivý** je romantické krimi drama s hororovou gradací a příměsí s dobře vykreslenými a vybarvenými postavami. Tedy, ona žánrová gradace by mohla být rychlejší a trochu důraznější. Horrorově se román začne projevovat snad až o utrženou paži později, než by žánrově zběhlému čtenáři bylo milé. Tolik zatím k negativům.

Zachránit se to snaží Stineův um napsat chytlavý a sympaticky ubíhající příběh. To **Pověřčivý** je. Barvité postavy (byť balancující na hraně kýčovité tuctovosti – neodolatelně krásný profesor, lehce naivní hlavní hrdinka, profesorův kolega, který se zásadně ženám nedívá do očí, ale všude jinam, i obzřetná a rozvázná hrdinčina kamaráda) a svižné tempo si čtenáře získají a on čte dál a dál možná ani ne kvůli zájmu, jak to skončí, ale čistě jen pro pocit sdílet s postavami další a další události. Napomáhá tomu Stineho strohý styl, který si snad vybudoval tvorbou pro mladší

a nejmladší. Krátké úderné věty, hodně vnitřních promluv postav, zajímavé ale funkční opakování, vybroušené dialogy. To vše udrží pozornost v okamžiku, kdy se kromě krátkých vražedných scén a popisu jejich nálezu nic akčního ani vyhoceně dramatického neděje. Protože převážně sledujeme Sářiny romantické peripetie a tokání s Liamem, případně vzpomínáme na jejího sebestředného bývalého.

Ale ono to nakonec přijde, musí, a když to přijde, je to trochu zbrklé a částečně komické. Jako by se Stine nedokázal od tvorby pro děti a mládež zcela odpoutat a při psaní románu pro dospělé pro námět sáhl do krabice s mnoha svými náměty pro mládežnické horrory. Ano, pointa a vyvrcholení je svým způsobem, poplatno názvu, neotřelé a až originální (v souladu s dlouhodobým utajováním v příběhu). Ano, dává to smysl. Ale... opravdu? Opravdu? Zalklapne dospělý dočtenou knihu a řekne si: „Jo! To беру!“?

Přesto, je-li si třeba něco z této recenze zapamatovat, bude to tato základní myšlenka: Není to vůbec špatně napsaná kniha. A pokud vás tvorba R. L. Stineho k horroru přivedla, pokud vás vedla za ruku při vašem hororovém dospívání, není žádný důvod pro to, **Pověřčivě-**

ho minout. Nedělejte to, staří známí se neobchází. Nemuselo by se vám to totiž vyplatit.

Takže když si někdo poblíž vás kýchně, jste-li ateisté, řekněte alespoň: „Zdravíčko!“ Ono vám to (díky tomu), hlavu neutrhne.

• Honza Vojtíšek

Z PALUBNÍCH ZÁZNAMŮ

TÉMA

Palubní deníky dokáží být zajímavým čtením. Komplikované mezilidské či mezidruhové vztahy v uzavřeném nebo naopak nekonečném prostoru, objevování nových a exotických míst, nová a dosud netušená tajemství... A co teprve deníky kosmických korábů a vesmírných dobrodruhů... Záznamy z deseti z nich vám předkládáme k nahlédnutí.

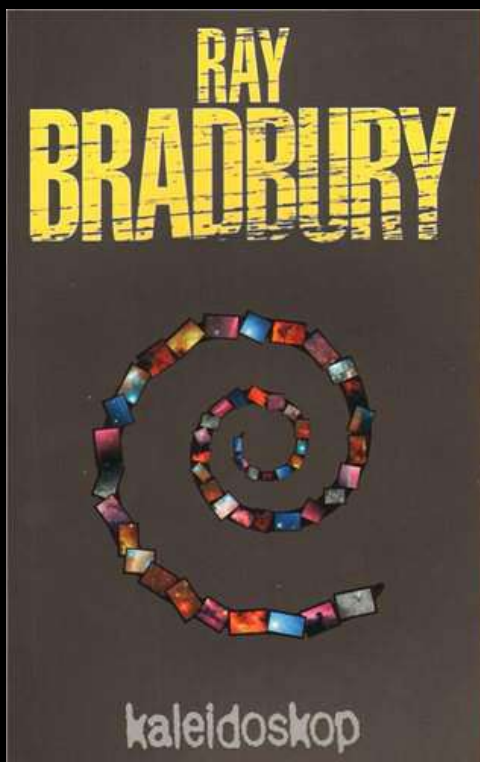
Pro H. P. Lovecrafta byla vesmírná hrůza denním chlebem, většinou však autor všelijakým mezihvězdným neřádstvím terorizoval matičku Zemi.

Čestnou výjimkou budiž povídka **Ve zdech Eryxu** (In the Walls of Eryx, 1939).

K d e p a k
A r k h a m ,
t e n t o k r á t
s e a u t o r o -
v a f a n t a z i e
o d v á z l a
a h l a v n í h o
h r d i n u K e n -
t o n a J . S t a n f i e l -
d a v y s t ř e l i l a a ŝ n a
n e h o s t i n n o u V e n u ŝ i .

Toho, coby průzkumníka, zastihneme na stopě krystalu, který se lidem hodí jako surovina (jak už to bývá). Pasou po něm však také místní lidoještěři. Ti sice nedoceňují hmotnou hodnotu artefaktů, ale zase jsou pro ně posvátné (jak už to bývá). Emzáci jsou občas nepříjemní díky svým primitivním zbraním, ale člověk je při troše opatrnosti dokáže umravnit plamenometem (jak už...však vy víte). Na milého Stanfielda se však usměje štěstí. Nachází mrtvého člověka, u něj artefakt jako kráva a jako bonus – nulová lidoještěří společnost. Ale ouha. Je tu ještě jeden zádrhel. Chlápek leží pod jakousi velkou neviditelnou kopulí – fandové Stephena Kinga vědí. Kenton však není líný na krok, prapodivnou stavbu obejde a díky své pili v ní najde otvor. Být tam podobný posera jako já, stačilo by to na happy end. Prostě bych drapl artefakt a metelil pro lováky. Ne tak Stanfield. Ten zjistí, že ona podivná stavba má uvnitř labyrint. A jako správný dobrodruh si řekne, že jej zkrátka musí prozkoumat. Považte. Neviditelný labyrint. Inu – každý svého štěstí strůjcem. Tuhle starou pravdu si můžete ověřit v jednom z kultovních sešitů od Zlatého koně jménem Hrůza v Dunwichi a jiné horory (1990).

A chčije a chčije. Kdyby se děda Komárek někdy podíval na Venuši, měl by

o počasí ve své rodné hroudě mnohem pozitivnější smýšlení. Tam totiž chče je pořád. Ne často. Pořád. Obří kapky vám pleskají do hlavy a mučí vás a mučí svou vytrvalostí. Sluníčko nikdy nevyjde a v šeré džungli to do vás mlátí a mlátí. Zkrátka. Na ztroskotání to není zrovna nejvlídnější lokalita a o tom se přesvědčí poručík se svými třemi parťáky. Jejich jedinou nadějí je najít některý ze Slunečních pavilonů – jednu z budov, které lidé na Venuši postavili právě pro to, aby se měli před pekelným nečasem kde skrýt. Naši nešťastníci se probíjejí k záchraně, protože vyspat se v hustém dešti zkrátka není to pravé ořechové. Nepřítelem je jim

únava, nehostinné prostředí cizí planety a jak jinak – déšť, déšť a déšť. První z azylových staveb však chlapi nacházejí v ruinách a začínají tušit, že proti nim nestojí jen nehostinná planeta. Povídka Raye Bradburyho **Dlouhý déšť** (The Long Rain, 1950) sleduje osudy nešťastných trosečníků, jejich boj o přežití i postupující šílenství, pramenící z bezvýchodné situace a nikdy nekončícího přivalového deště. Co by tihle chlapi dali za ono Zákopčaníkovo památné „slunce v duši“. Promočený příběh hledejte ve sbírkách Slunce a stín (Mladá fronta, 1963), Kaleidoskop (Odeon, 1988) či Ilustrovaný muž (Plus, 2017).

Martin Ray Woods sestavil výběr, který u nás vyšel pod názvem The Best Horror, Povídky: III. Právě tady naleznete dílko amerického sci-fi autora Harryho Harrisona **Ulice Askhelonu** (The Streets of Ashkelon, 1962), které nás vezme mezi mimozemské Weskery, jimž obchodník (a ateista) John Garth dávno a polopatě vysvětlil, jak to na Zemi chodí. Pomalu

jim předává lidské vědomosti, obchoduje s nimi a koexistuje bez problémů do té doby, než se do místní pohodičky přimíchá otec Mark, kterého coby misionáře na planetě vysadí kosmické plavidlo. A průšvih je na světě. Bezelstní ufouni se pustí do stavby kostela a naslouchají plamenným řečem zapáleného černoprdelníka. Posléze mužičkové zjišťují rozpory v názorech obou pozemšťanů. Jeden tvrdí, že všechno kolem stvořil Bůh, druhý zase oponuje, že žádný Bůh neexistuje. Weskerové chtějí přijít na to, kdo z nich má pravdu a najdou si vlastní logickou, i když poměrně drastickou, metodu. Povídka po poměrně hravém úvodu překvapuje svým hloubavým obsahem a poměrně depresivním vyzněním, které

člověku vnucuje otázky, kde se u lidí stala chyba. Proč

musí člověk vnucovat jiným svou pravdu,

i kdyby byla sebebenesmyslnější?

Dává také vzpomenout

na podobné misionářské „spasitele“,

kteří napáchali spoustu zla hlavně

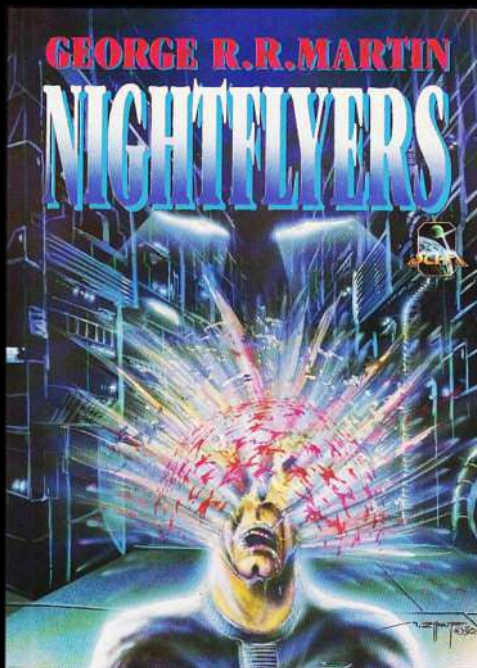
na naší rodné planetě.

Povídka u nás vyšla i pod názvem

Věrozvěst (nebo Ulice Ashkelo-

nu) a najdete ji také ve sci-fi antologiích Stvořitelé nových světů (Albatros, 1980), Ocelové vize (Návrat, 1998) či The Best of Harry Harrison: Zpátky na Zemi (AFSF, 1996).

V 80. letech 20. století George R. R. Martin začal obsahově svou tvorbu rozšiřovat o horror a fantasy. Skvělou ukázkou prolnutí horroru do jeho do té doby převážně sci-fi tvorby může být útlý román, nebo novela, trváte-li na detailech a správném pojmosloví, o skupince vědců, vyslaných na výzkumný let, jehož úkolem je odhalit kosmickou loď mýtických *volcrynů*, kteří plachtí vesmírem až k jeho samotnému okraji. Část lidí ve *volcryn*y věří, ale dokonce i někteří z výpravy je považují jen za smyšlenku kombinující dnešní lovce UFO s vyznavači různých náboženství. Vůdce vědeckého týmu si pro jejich výpravu najme přepravní loď jménem Nightflyer. Té velí jeden jediný člověk, podivínský Royd Eris, jenž obývá celou půlku lodi, která je zcela samostatná a pro vědce nepřístupná, komunikuje a zjevuje se jim jen prostřednictvím hologramu. A neustále je sleduje. Když se posádka lodi pokusí odhalit Erisovo tajemství, začne postupně umírat ne zrovna příjemnými způsoby. Čím více odhalují z Roydovy historie a původu, tím více se jejich počet redukuje. G. R. R. Martin dokázal ve svém krátkém příběhu výborně propojit sci-fi realie s hororovou atmosférou. Počáteční vesmírné sci-fi se tak schopně, akčně a prakticky bez jasného předělu promísí s drsným a syrovým psychologickým horrorem o úzké

skupince na malém prostoru uzavřených lidí stojících tváří v tvář smrti. V podstatě vesmírný vyvražďovák s tísnivým zázemím paranoického psychologického thrilleru překvapí rychlým spádem, pohlcující atmosférou a hned několika zajímavými a zároveň nepříjemnými scénami (poletující oko aspiruje na dlouhé noční můry). Příběhově jde o zajímavý předobraz pozdějších filmů jako Event Horizon nebo Sunshine. Vydát se hledat mýtické *volcryny* se můžete na lodi **Nightflyers** (Laser, 1992).

V čísle věnovaném vesmírným horrorům by zcela jistě neměli chybět patrně nejikoničtější hororoví šmejdi z vesmíru. Jenže Vetřelec, nebo jak mu říkají Poláci – Osmý pasažér Nostromo, si vyfasoval narozeninový samostatný článek

a Predátor povětšinou loví na naší rodné hroudě. Ale naštěstí je zde literatura (byť v grafické podobě), která tato dvě monstra spojila dohromady ještě dříve, než počítačové hry nebo filmy. A tak oba vesmírní prevítí nechybí v našem výčtu. Původní crossover Vetřelce a Predátora byl coby bezmála stoosmdesátistránkový komiks **Vetřelci vs. Predátor** scénáristy Randyho Stradleye a kreslířů Philla Norwoda a Chrise Warnera představen již v únoru 1990 ve 36. čísle Dark House. Příběh vypráví o osudech osadníků planety Rjuši, kteří zde chovají ke zpracování místní nosorohy. Celé zemědělské základně Prosperity Wells, spadající pod velkou korporaci, velí mladá a ambiciózní, ale ne moc přátelská Mačiko Noguči. Jenže zrovna

v okamžiku, kdy přiletí komerční transportní loď Lecter, jejíž součástí je továrna na zpracování 15 milionů tun zvířat, aby vyzvedla první zásilky nosorhů, na planetu dopadnou vetřelčí vejce, vyslaná Predátory. Vejce se, i díky ziskuchtivosti zdejších farmářů, brzy uchyť,

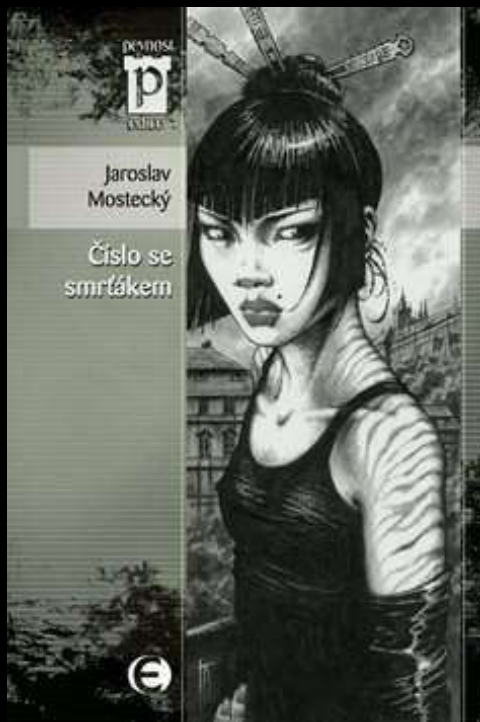

Vetřelci vyrostou a zrovna v okamžiku, kdy Mačiko zjistí, že výše dodávek, jejich bezproblémové vyzvednutí a odeslání a vyjednání většího platu zaměstnancům jsou jen bezpředmětné a pro lidskou existenci nedůležité problémy, na planetu přistane skupinka lovuchtivých Predátorů. Formálně je komiks spíše jen jakýmsi dalším pokračováním (původní) filmové vetřelčí ságy, respektive crossoverová variace na Cameronovy Aliens. Tedy skupinka osadníků na cizí planetě brání se útoku čtyřčelistních vesmírných gothů s přídatkem bojechtivých rastafariánských alfa samců s rozjetým balíkem mražených kuřecích křídýlek místo ksichtu. Prostě taková osmdesátko devadesátková solidní klasika. Co

však příběh pozvedá hodně, opravdu hodně výše, je naprosto výborná sociálně-filosofická úvodní část (první kapitola), která je úvodem nejen samotného příběhu ale vlastně i celého AvP universe. Česky si na planetu Rjuši zalovit si nebo se nechat lovit můžete zaletět v omnibusu Vetřelci vs. Predátor: Kni-

ha první (BB art, Crew, 2009). Titulní příběh v něm doplňuje několik kratších příběhů, z nichž některé úvodní příběhy nebo jeho dějové zápletky dále rozvíjí, jiné si jdou vlastní cestou nebo jen v podstatě opakují původní univerzální zápletku AvP série. Z hlediska hororového žánru mnohem temnější, mysterióznější, atmosféričtější a obecně hororovější než titulní Vetřelci vs. Predátor je v omnibusu příběh Věčný, ten se však, ke škodě našeho tematického zaměření, naneštětí odehrává na planetě Zemi.

Orbitální stanice Třetí Británie vrací partu navrátilců z Marsu zpátky na Zemi, ale nakonec pro ně bude právě tahle část výpravy tou nejdramatičtější. Některé členky výpravy se totiž postupně najdou tuhé jako vecka a ve stavu podobném tomu, v jakém svoje hostitele zanechává tolik oblíbený Vetřelec. Tedy s vybuchnutým hrudním košem. Tedy mělo to tak být. Jenže výpravy do vesmíru – to je jedna velká konspirace. I o „vetřelčí“ paseku se totiž stará obyčejný člověčí vrahoun s břitvou, který má po mordu oběti vložit do břicha trhavinu a tím nafingovat aliení útok. A tím pošetřit peníze daňových poplatníků následným zrušením dalších zbytečných a nebezpečných špacírů do vesmíru. Smůla je, že náš hrdina – vrahoun, tuhle práci zbožňuje. Nejen, že ho snad baví, ona jej přímo rajcuje. A znáte to, když máte nadité kalhoty, jde to s chladnokrevným uvažováním z kopce. Aby těch komplikací nebylo málo, je třeba na obranu Charlieho říct, že on lidí nezabíjí. On to dokonce vnímá tak, že se

s nimi prořezáváním jejich hrdel miluje. A kde je láska, tam to zavání průšvihem jakbysmet. Podle toho taky nakonec milý Charlie v povídce Jaroslava Mosteckého dopadne. **Číslo se smrtákem** vyšlo již v říjnu 1998 ve druhém (a posledním) čísle sympatického žánrového časopisu s ještě sympatičtějším názvem Horror, o třináct let později dalo jméno celé sbírce kratších prací tuzemského klasika (Epocha, 2011). Je taky jednou z mála povídek tohoto souboru, která se obejde bez humorného nádechu a je chladně a krvavě vážná.

„A co řeknete na sci-fi horror?“ usmál se Marek.

„Kdysi dávno, v předaleké galaxii?“ Radek

se zlostně usmál. Tlustoch jízlivou narážku ignoroval a začal vyprávět.

V roce 2014 polský autor Łukasz Radecki vydal zvláštní knihu. Na první pohled jde o klasickou povídkovou sbírku, která však tvoří ucelenější celek. Jde totiž o partičku kamarádů, kteří se baví o tom, jak by měl vypadat takový klasický běčkový hororový film, který by chtěli natočit. Celá jejich rozprava (a tedy kniha jako taková) se tak, kromě jednotlivých příběhů, vycházejících nejen z běčkovosti, ale i z bohaté námětové studnice hororového žánru, jež si navzájem kámoši vypráví jako ukázky, stává jakousi esejí, studií, zamyšlením nad klady a zápory běčkového horroru. A po všech možných námětech a zápletkách, se dostane i na vesmírné sci-fi, v němž se seznámíme s kosmic-
kou lodí **Satellite 15**,

která šlape bez-
problémově jako
hodinky, až její
chodby a ka-
juty zalehne
mrak mo-
notónnos-
tí a nudy. K a p i t á n
sní o něja-
ké změně
a té se mu
dostane, když
zachytí hlá-
šení neznámé
lodi. Tou se ukáže
být výletní loď Tali-

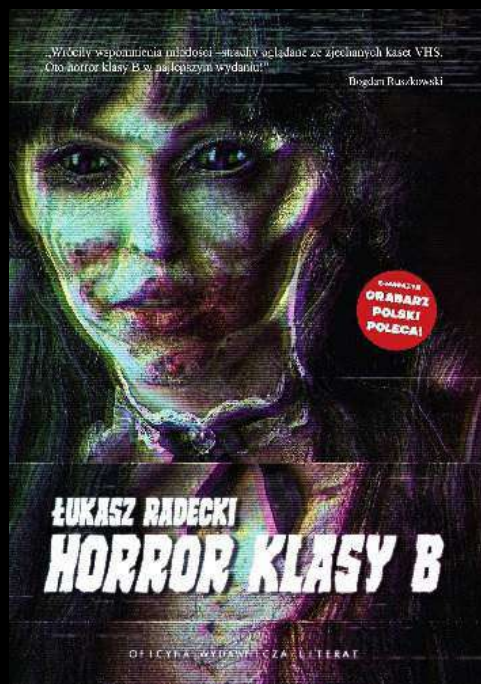
smán směřující k Zemi 5. Talisman se však před týdnem přestal ozývat v éteru a zmizel z radarů. Jak vidno, dost výrazně se odchýlil z kurzu. Jenže na první mrtvé dojde již po otevření vstupních dveří Talismanu. A pak přišlo šílenství... Ale přišlo opravdu z lodi Talisman? Zjistit to můžete ve sbírce Horror Klasy B (Oficy-na Wydawnicza Literat, 2014).

„Vy pořád jedete to své...“ *rozhorlil se Marek.* „Vždyť je to přeci béčkový horror, ne? V něm je přeci všechno dovoleno, ne? Tady nejde o psychologii postav, ale pouze o to, aby bylo hodně mrtvol.“

„Jasně, a ještě aby kundy ukázaly kozy.“

Ze do hlubin vesmírného horroru brouzdají i čeští autoři dokazuje druhý domácí zástupce v našem výběru Pavel Fritz a to povídkou **Ar-**

cha zrud. V ní se vesmírní výzkumníci zastaví na zamrzlé planetě Cassandra, která se stala před sta miliony lety obětí kosmické tragédie. Na pohled hnuší a inteligentní původní obyvatelé planety se podle všeho pokoušeli o ochranu, postavili obrovskou generační

loď, s níž chtěli odletět. Jenže neodletěli a všichni zemřeli. A výzkumníci postupně odhalují mrazivá tajemství, proč tak vyspělá civilizace nezvládla a proč mnozí zemřeli ještě před tragédií... Archa zrud začíná jako klasická vesmírná sci-fi tragédie o odhalování čehosi tajemného, čím více se však blíží ke konci, tím více nabírá mrazivou atmosféru až vygraduje v nádherně nepřijemnou hororovou pointu, produkující husí kůži... Na průzkum ledem pokryté a civilizačně vyhlazené Kassandry se můžete vydat v autorově stejnojmenné povídkové sbírce (Epocha, 2016).

Navzdory tomu, že většina Howard týmu jsou tradicionalistické konzervy, nebráníme se moderním trendům. Třeba

knižním sériím psaným rovnou pro epub vydání. Přesně takovým je i první část již třídílné série **The Vessel: Book One: A Space Horror Series** (2017) Briana Mar-

tineze. V ní se setkáváme s vesmírným cestovatelem Erickem Desantem, který se najednou probudí na obrovské vesmírné koloniální lodi Ark One miliony světelných let od Země, plné lidí, rostlin, zvířat a... Erick si vůbec nevzpomíná kdo je a proč se dostal tam, kde se právě nachází. Během průzkumu lodi se pokouší přijít na to, komu a čemu může věřit a nalézt odpovědi na mnohé otázky. Místo nich však přicházejí podivné vize, nutící Desanta zvažovat, zda může vůbec věřit dokonce i sám sobě. *The Vessel* se tváří jako působivý mix *Event Horizon*, *The Island of Doctor Moreau* a *Dead Space*. Ve stejném roce vyšel ještě druhý díl, třetí pak v roce 2018, ač všechny relativně krátké, každý je rozsáhlejší než předchozí. Chcete-li sami bloudit v několika kilometrech dlouhé vesmírné arše, můžete v Kindle edition u Bloodstream City Press.

Chvilku jim to trvalo, přeci jen, svého času nebyli tak mrštní, ale do vesmíru si to dobelhali i zombíci. A to přímo na

mezinárodní vesmírnou stanici, kde přebývají tři astronauti a jeden kosmonaut, čekající na přilet kosmické lodi Sojuz. Jeden ze čtveřice právě vysílá na zemi pro školáky a popisuje jim prostředí a chod stanice, když se Sojuz přiblíží, ale místo, aby se se stanicí spojil, tak do ní narazí a poškodí některé její části. Při nehodě zemře jeden z astronautů (chudák, zrovna cvičil připoután na běžeckém pásu). Jenže jak se po čase ukáže, pás funguje pořád... David Wellington ve svém příběhu ukázal, že zombie žánr může ještě pořád způsobit mrazení a napnout atmosférou, umístí-li se do zajímavého prostředí a zprostředkuje zajímavou formou a záznam komunikace mezi vesmírnou stanicí v kosmu a vesmírným střediskem na zemi je funkční formou. Chcete-li zažít **Vesmírný rozklad** (*Orbital Decay*), můžete odstartovat v antologii Jonathana Maberryho a George A. R o m e r a *Nocoživých m r t v o l* (Dobrovský, 2018).

- Demi Mortuus
- Honza Vojtíšek

SORORITY BABES IN THE SLIMEBALL BOWL-O-RAMA

RECENZE

Tohle číslo Howarda je z velké části věnováno jedné úžasné dámě, která žije úžasný herecký život, a díky umělecké odvaze a božskému tělu se objevila v pěkném zástupu úžasných filmů. Na její počest jsem se rozhodl doplnit si ty nejzákladnější fláky její takřka nekonečné filmografie. **Hollywood Chainsaw Hookers** mě nadchly, a tak jsem se ihned vrhl na další kulták, **Sorority Babes in the Slimeball Bowl-O-Rama**.

Režie: David DeCoteau

Scénář: Stephen Ashley Blake

Délka: 80 min

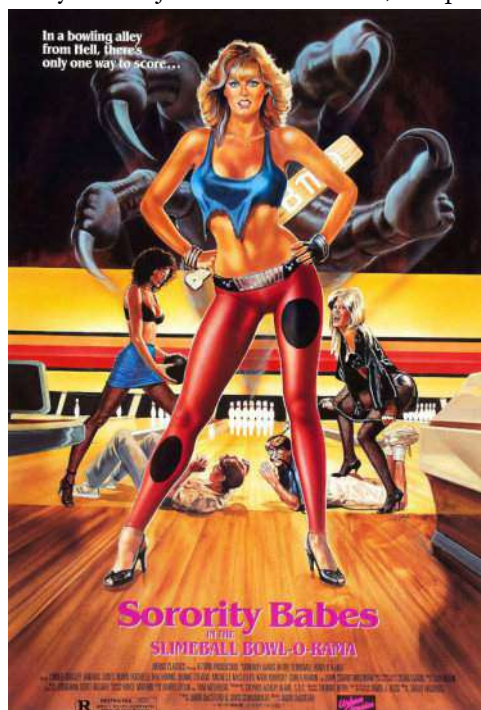
Původ: USA, **Rok:** 1988

Hrají: Andras Jones, Linnea Quigley, Brinke Stevens, Hal Havins, Michelle Bauer, Michael Sonye, Robin Stille

Začíná to jako každá druhá teenagerská komedie osmdesátých let – na koleji. Partička nerdů se rozhodne šmírovat dívky na vedlejší ubytovně, které mají zrovna iniciační rituál do sesterstva. Ten sestává v plácání zadků pádly, a to si kluci i diváci samozřejmě užívají. Tedy až do chvíle, kdy jsou nachytáni. Za trest musí holkám pomoci ukrást trofej na místním bowlingu.

Bohužel pro ně vede skrze trofej cesta na náš svět pro ošklivého skřeta (*Holly shit! E, e. Unholy shit!*), který má hodně zvrácený smysl pro humor. Naštěstí pro všechny se na bowlingu potkají se zlodějkou s tvářičkou a tělem Linney Quigley a ta pravá běčková zábava pomalu může začít.

Ale opravdu pomalu. Na to, že mají Sorority Babes jen osmdesát minut, tak po-

měrně dlouho čekáme na rozjezd, který přichází až po dlouhé půlhodině. Ale pak to začne. Lidi se mění v demony, skřet si své řádění užívá a divák se začíná bavit. Jednotlivá zabití jsou rozhodně fajn, i když člověk má, především po právě dokoukaných Hollywoodských rajdách, pocit, že režisér doma zapomněl pěkných pár kýblů krve.

A když už jsme u pana režiséra, chvíli se u jeho osoby zastavme. David DeCoteau je ve filmové branži činný od poloviny osmdesátých let dvacátého století dodnes a sype na diváky filmy ve velkém. Aby taky ne, vždyť pochází z líhně samotného Rogera Cormana. Od něj se přes bratry Bandovy dostal až k vlastní produkční společnosti, která jej vynesla až na pomyslný trůn sestavený z homoerotických softáků. No, jsou království, kde bych asi vládnout nemusel, ale David si svůj žánr, ve kterém místo polonahých žen běhají polonazí muži, našel a je v něm nejlepší.

V osmdesátých letech ale točil pro nejděčnějšího diváka té doby, tedy bílého

heterosexuálního teenagera. V **Sorority Babes in the Slimeball Bowl-O-Rama** tak potkáme několikero slavných párů řader té doby. Kromě Liney Quigley (která je neukáže!) je to například její souputnice z **Hollywood Chainsaw Hookers** Michelle Bauer, která měla v osmdesátých letech obdobně kultovní status. Ten si ostatně držela ještě před několika lety, kdy v průběhu roku stihla natočit tři snímky postupně s Charesem Bandem, Fredem Olenem Rayem, a právě Davidem DeCoteau.

Ale zpátky k našemu snímku. Ten se s ubíhající stopáží trochu zadýchává, jako by nebyl čas na to točit trikově jen trochu náročnější scény, a tak se tu docela hodně povídá. Naštěstí jsou rozhovory přeživších tu a tam proloženy nahým ženským hrudníkem nebo pokusem o vraždu, a tak se divák vyloženě nenudí. Že by ale nadšeně hýkal v béčkovém orgasmu, to taky ne.

• Roman Kroufek

Denis vedl Spidyho ze školy. Poslední školní den v týdnu měli za sebou a Spidy se nemohl dočkat víkendu. Chrlil jeden nápad za druhým, jak by mohli strávit volné dny.

„Mám pro tebe dárek,“ řekl Denis a podal mu bílou obálku.

Chlapec ji převzal. „Co to je?“ zeptal se překvapeně.

„Otevři to a uvidíš,“ pobídl ho.

Spidy obálku otevřel a vytáhl z ní dva lístky do kina. Nemohl uvěřit vlastním očím. Byly na Spidermana. Vzápětí se ale při bližším prozkoumání zachmuřil.

„Myslel jsem, že budeš mít radost,“ pronesl Denis.

„Je to až v osm hodin,“ řekl tristně.

„Máma nás nepustí.“

„Máma volala, že budou s tátou celý víkend pryč, takže se to ani nedozví.“

Chlapec se znovu rozzářil a objal ho kolem pasu. „Ty jsi ten nejlepší brácha na světě. Já jsem tak rád, že tě mám.“

Denis mu prsty pročísl vlasy. Měl ho moc rád. Nechtěl, aby měl prázdné dětství tak jako on. V periferním vidění zahlédl tuláka, ale nevěnoval mu žádnou pozornost. „Tak půjdeme, chlapáku, už mi kručí v břiše.“

Tulák se mezitím přiblížil. Měl potřhané oblečení a ruce schované v kapsách letní bundy. Hleděl na Denise.

Denisovi připadal jako narkoman. Byl bledý v obličejí a tvář mu hyzdily červené skvrny.

„Schovej se za mě,“ řekl.

„Proč?“ podivil se Spidy.

„Udělej, co ti říkám,“ zvýšil hlas a odstrčil ho za sebe. Chlapec se mu prsty zachytil o zadní okraje kapes džínů.

Tulák vytáhl z kapsy pistoli. Měl rozšířené zorničky a zarudlý nos, ze kterého vytékal sopel. V ruce se mu zabydlel třas. Denis se jen mohl modlit, aby tu zbraň neměl nabitou.

„Naval prachy, křupane, nebo tě voddělám. Je to jasný?“ Dávivě zakašlal.

Denis přikývl, ale celý se třásl. Cítil, jak mu Spidy zabořil prsty do stehen. Vzlýkal.

„Tak kurva mi dej ty prachy, seš snad hluchej?!“ Z nosní dírky mu stekla krev. Setřel si ji hřbetem ruky a setřepal ji na zem.

„Peněženku mám v batohu,“ pronesl Denis vystrašeně. Věděl, že v tomhle stavu se nebude zdráhat zmáčknout spoušť. Byl zcela pod vlivem drog, neschopen odlišit realitu od fikce.

„Tak to kurva sundej a dej mi ho,“ pohrozil zbraní.

Denis pomalým pohybem sundával batoh. S hrůzou sledoval chvějící se prsty.

„A žádný rychlý pohyby nebo tě vod-

kráhnou, rozumíš? Tak rozumíš sakra?!“ Silně zakašlal. Volnou rukou si zakryl ústa. Po chvíli vykašlal nechutně zbarvený hlen.

„Ano.“ Denis si sundal batoh a podal mu ho.

„Nic na mě nezkoušej, nebo seš mrtvej.“ Feťák si vzal batoh a ukázal na chlapce. „Co má v té aktovce?“

„Nic,“ pronesl Denis zajíkávě. „Je mu teprve šest, nemá vlastní peníze.“

Spidy zaryl své drobné prsty do Denise ještě víc. Celý se třásl. „Já chci domů,“ zasípal.

„Jestli kecáš, oddělám tě. Je mi to u prdele, slyšíš?“

„Ano. Vemte si peníze a nechte nás.“ Uvědomil si, že tlukot srdce mu přehlušil vlastní hlas.

Narkoman se vzdálil. Pistoli měl stále namířenou na Denise. Chvěla se mu. Volnou rukou se snažil otevřít batoh.

Denis chytil Spidyho za ruku. „Až ti ji zmáčknu, tak se rozběhneš a nezastavíš se, ať uslyšíš cokoliv.“

„Bud' zticha!“ okřikl ho feťák. Konečně se mu podařilo nalézt peněženku.

„Stiskni mi ruku, že rozumíš.“

„Řekl jsem, kurva, ať seš zticha! Odprásknu tě jako hmyz!“

Chlapec mu ji sevřel.

Narkoman otevřel peněženku. Nalezl v ní jen dvě stovky.

„Co to kurva má být?“ rozčílil se.

„Jsem student,“ zachvěl se Denisovi hlas.

„Nemám moc peněz.“

„Za tohle bych tě měl zabít a toho tvého kluka taky.“

„Dám vám mobil,“ snažil se ho uklidnit. „Mám ho v kapse.“

„Ale žádný triky. Varuju tě.“ Přepadl ho další záchvat kašle.

Denis vytáhl z kapsy mobil a ukázal mu ho.

„Pošli mi ho po zemi.“

Denis učinil, jak mu řekl. Vložil do švihů více síly, takže narkoman nestihl mobil zachytit a musel se pro něj natáhnout.

Denis zmáčkl Spidymu ruku a ten se rozběhl. Neohlížel se, přesně tak jak mu přikázal bratr. Pak ale zaslechl výstřel a zastavil se.

Denisovi se podlomila kolena a vzápětí na ně dopadl. Myslel si, že ho zvládne odzbrojit. Že bude mít rychlejší reflexy. Musela to být pouhá vteřina, která mu unikla. Ohlédl se ke Spidymu. Z levého koutku oka mu stekla slza. Ztěžka zalapal po dechu. Zavrtěl hlavou a pohledem prosil chlapce, ať uteče pryč. Jenže Spidy v prožitém šoku běžel k Denisovi. Přitom křičel jeho jméno.

Ozval se další výstřel.

Spidymu vyklouzla obálka, kterou stále svíral, z ruky a zhroutil se na zem. Měli jít přece do kina, tak proč najednou cítí takový chlad?

Denisovi stékala z úst krev. Oči se mu pomalu zavíraly. Pohlédl na narkomana s nechápavým výrazem. *Byly to jen dvě blbě stovky.* Další výstřel ho srazil k zemi.

Mladý muž otevřel dveře vlakového kupé a vstoupil dovnitř. Jediným pasažérem zde byla žena, která ani nezaregistrovala

příchod nového cestujícího a dál upírala pohled k obrazovce notebooku. Už se chystal otevřít ústa, aby z nich vyslovil základní francouzskou frázi, ale pak si uvědomil, že je už na území Německa. Rok už nemluvil jinak než francouzsky a německy uměl jen „Guten Tag“ a „Scheisse“. A ani jedno slovíčko nevyjadřovalo to, co chtěl, proto se pokusil sesmolit větu v angličtině.

„I don't want to bother you, lady, but is it free here?“

Žena k němu vzhledla. Ve tváři lehce překvapený výraz, jako by se divila, jak se sem dostal.

„Of course,“ pronesla školní angličtinou. „Please, sit down,“ dodala s lehce roztaženými koutky.

Uvědomil si, že musí být přibližně v jeho věku, tedy okolo šestadvaceti let. Stále se na něho příjemně usmívala, jako by očekávala zpětnou vazbu. Vypadala sympaticky a za normálních okolností by se pokusil o flirt, i když jeho životní zkušenosti se ženami zůstávaly někde na bodu mrazu, ale aspoň by zbytek cesty probíhal příjemněji. Jenže se cítil nesmírně unavený. Rok intenzivní práce v cizině ho natolik vyčerpával, že neměl chuť pouštět se do jakékoliv konverzace v angličtině. Navíc měl pocit, že předchozí větou vyčerpával veškerou slovní zásobu. Opětoval jí úsměv, opřel kufr k oknu a nadzvedl cestovní tašku k zavazadlovému prostoru. Připadala mu ještě těžší než před hodinou, ale možná se jen jeho ruce více unavily. Přehodil ji přes železnou konstrukci poličky, ale protože neodhadl

vloženou sílu, překotila se zpět. Kdyby ji včas nezachytil, spadla by mu na hlavu.

„Zatracená práce,“ zaklel ve snaze vrátit tašku zpátky do zavazadlového prostoru.

„Ukažte,“ ozvalo se za ním, „pomůžu vám.“ Žena uchopila zesponu zavazadlo a společnými silami ho vrátili na poličku. Muž na ni s vděčností pohlédl. „Mělo mě napadnout, že tak krásná žena musí pocházet z Česka.“

Pousmála se. „Je příjemné opět slyšet rodný jazyk.“

„To máte pravdu,“ přitakal. „Mimochodem,“ natáhl ruku. „Denis.“

„Zuzana,“ přijala ji, „ale přátelé mi říkají Suzy.“

Denis bezděčně pohlédl na cestovní tašku.

„Myslím, že už nespadne,“ ujistila ho a usadila se zpět na místo. „Odkud jedeš?“ zeptala se.

„Z Belgie.“

„Docela daleká cesta,“ podivila se. „Nebylo by rychlejší letět letadlem?“

„To by asi bylo,“ připustil, „ale nikdy jsem si nezvykl na změnu tlaku při vzletu a přistání. Bolest, která se mi zarývala až do mozku, ve mně vždycky budila dojem, že musí každou chvíli explodovat. Navíc při sebemenších turbulencích jsem měl pocit, že padám do propasti. Usoudil jsem, že mně to za ty nervy nestojí. A byla by škoda zřítit se, když se zrovna vracím domů.“

„Po roce?“

„Co prosím?“ odvětil Denis zmateně.

„Byl jsi pryč rok nebo ne?“ upřesnila Suzy.

„Ano,“ zatvářil se překvapeně. „Studovala jsi kriminalistiku?“

„Psychologii,“ odvětila, jako by to vše vysvětlovalo. „Logická dedukce,“ objasnila při zjištění, že se Denis tváří stále překvapeně. „Chlap si na rozdíl od ženy obvykle vystačí při cestování na kratší dobu s jedním zavazadlem, ale protože máš kromě tašky ještě kufr,“ ukázala na něj, „usoudila jsem, že to bylo na delší dobu. A obvykle se za práci do ciziny jezdí na rok.“

„Hotový Sherlock Holmes,“ pronesl s uznáním.

„Vůbec ne.“ Tváře se jí lehce začervenaly, což jí přidalo na kráse.

Denis se cítil v její přítomnosti lehce nervózně. Koneckonců uplynul už rok a půl, co měl naposledy rande s dívkou, přesto byl nesmírně rád, že narazil zrovna na ni.

„Jen si dávám dohromady souvislosti,“ dodala. „A kde jsi pracoval?“

„Tentokrát žádná dedukce?“ zeptal se škádlivě.

„Jak vidíš, rozený Sherlock nejsem,“ pokrčila rameny.

„Pracoval jsem jako au-pair v jedné rodině.“

Zuzana vytřeštila oči a pak se tlumeně zasmála.

„Co je na tom směšného?“

„Promiň, bylo to netaktní, ale nevypadáš jako muž, který by se dokázal postarat o děti.“

„Třeba jsem je vařil a jedl,“ navrhl tuhle možnost.

Zuzana se pousmála.

„A jako kdo podle tebe vypadám?“ zeptal se posléze.

„Jako někdo,“ upřela k němu pohled, jako by v jeho očích hledala skrytou odpověď, „kdo před něčím utíká.“

Denise to zaskočilo. Skutečně před něčím utíkal. Utíkal celý život, na střední, na vysoké a dokonce i po ní. Ale teď měl pocit, že si konečně uspořádal myšlenky. Že konečně ví, co od života očekává.

„Potřeboval jsem změnu,“ pronesl po chvíli ticha. „Uspořádat si myšlenky. Člověk má v cizině spoustu času na přemýšlení.“

„A co že sis vybral zrovna au-pair? Není to přece jenom práce pro ženy?“

Denis pokrčil rameny. „Přišlo mi to jako příležitost přestat utíkat. Zastavit se a ujasnit si priority. Mít nějaký řád.“ Denis se zamyšleně podíval z okna na ubíhající krajinu. „Naplnoval mě pocit, že se...“ odmlčel se.

„Že se o někoho staráš,“ doplnila ho.

Přikývl. „I když jsem věděl, že je to jen na rok, poprvé po dlouhé době v životě jsem necítil potřebu utéct pryč.“ Znovu se mu ale vracel pocit prázdnoty. Představa, že ho doma nic nečeká, ho děsila. Jako au-pair se nemusel nikdy bát, že se probudí a přivítá ho prázdňý dům.

„A o kolik dětí ses staral?“ vytrhla ho z myšlenek.

„O čtyři.“

Zuzanu to rozesmálo. „Teď si děláš ze mě srandu, že jo?“

„Vůbec ne,“ pronesl zcela vážně. „Rodina měla pětiletá trojčata a sedmiletého chlapce. Teď už jsou pochopitelně o rok starší. Trojčata byli rovněž kluci, proto chtěli muže. Nevadilo mi to. Mám děti

rád. Měl jsem mladšího brášku, o kterého jsem se staral, než...“ odmlčel se. Nechtěl na to myslet. Ne teď, když konečně našel sám sebe. Ne, že by se úplně dokázal vyrovnat s minulostí, ale aspoň se s ní naučil žít.

Zuzana si všimla, že ho zmínka o mladším sourozenci rozhodila. „Promiň,“ řekla. „Minulost nás občas dostihne v těch nejnevhodnějších chvílích. Byla jsem v Německu na půlroční stáži v oboru psychologie. Během praxe jsem zjistila, že mnoho lidí se před něčím schovává. Někdy se ale před určitými věcmi ukrýt nedá, můžeme je pouze přijmout jako součást sebe sama.“

Denis se chmurně pousmál.

Uvědomila si, že plácá nesmysly, proto se raději odmlčela. Potřebovala se nadýchat čerstvého vzduchu.

„Pohlídáš mi notebook?“ zeptala se náhle. „Potřebuju si odskočit,“ dodala.

„Jistě,“ přitakal. *Nejspíš má pravdu*, pomyslel si. Mohli bychom se klidně odstěhovat na druhý konec země, ale minulost si vždycky vezeme s sebou. Minulost je jako černý pasažér, který se neptá, jestli může odcestovat s vámi. Je tam, bez ohledu na to, jak daleko se vzdálíte od domova. I když máte pocit, že si přestoupila na jiný vlak, stejně si nakonec najde cestu zpět. Můžete se jí na chvíli vzdálit, ale nikdy před ní neutečete. Dřív nebo později vás dostihne. Minulost – temný pasažér, který je uvnitř nás.

Celý život se snažil přesvědčit sám sebe, že to nemohl předvídat, ale v očích rodičů bude vždycky ten, kdo je připravil o syna.

Všiml si, že Zuzana nechala displej notebooku otočený směrem k němu. Překvapilo ho zvolené pozadí tapety. Působilo dost ponuře na ženu, která se zdála být plná života. Obrázek představoval vlakové nádraží zahalené ve tmě. Jediným zdrojem světla byl projíždějící vlak. Kužely světel lokomotivy si prorážely cestu skrz padající kapky deště.

Naklonil se blíž k obrazovce a zrak mu sklouznul na dolní lištu Windowsů. Zarázilo ho, že má chybně nastavené datum. Přesunul pohled doleva, kde Suzy měla minimalizované okno Wordu s názvem „Vlaky a cestující“. Pravděpodobně se jednalo o rozpis vlaků, i když ho trochu zarazil dodatek „cestující“. Vábilo ho to, ať dokument otevře a nahlédne do jeho obsahu. Věděl, že by neměl nahlížet do cizích věcí, ale nemohl si pomoci. Chtělo to a dokonce mu připadalo, že ho to přímo žádá, ať dokument otevře. Už se natahoval k touchpadu, když se dveře kupé náhle otevřely. Prudce sebou trhl.

„Hledáš něco?“ pronesla Zuzana. V tom tónu nebylo obvinění ani pohrdání. Byl to hlas matky, která kárá dítě za to, že tajně chodí na cukroví.

„Omlouvám se,“ odvětil. „Přemohla mě zvědavost.“

„Nic se neděje,“ věnovala mu úsměv. „Je v lidské povaze zkoumat to, co působí tajemně, ale obávám se, že v tom nenajdeš nic zajímavého. Měla jsem klienta, který byl přesvědčen, že do vlaků nenastupujeme náhodně. Tvrdil, že cestující si nevybírají vlaky, kterými pojedou, ale vlak si vybírá cestující, které svezou. Vlaky si pro

nás přijíždí, když ztratíme životní směr nebo provedeme něco velmi zlého.“

„A co se pak s námi stane?“ zeptal se Denis, zaujatý myšlenkou.

Zuzana si sedla a zasmála se. Podívala se z okna. Právě zastavili na nádraží. Název stanice ale nepostřehla. „To záleží na tom, jaké tajemství v sobě skrýváme,“ zaklapla notebook. Ozval se tlumený zvuk. „Ale to jsou jen báchorky lidí, kteří potřebují pomoc. V životě je důležité, abychom v něco věřili a pak se i nemožné stane skutečné.“

Mít se o co opřít, pomyslel si Denis, *i když je to jen v naší mysli*. „A jak dopadl?“

„Ten klient?“ zeptala se.

„Ano.“

„Dobře,“ odpověděla. „Řekl mi, že si udělal výlet vlakem, který si pro něho přijel. Když do něho nastoupil, věděl, že mu

pomůže opět najít důvod k životu. Byl to jeho způsob, jak se vyrovnat s realitou.“

Denis sklouzl myšlenkami zpět k pozadí notebooku. „Proč máš na ploše tak pochmurnou tapetu, když jako psycholožka bys měla dávat lidem naději?“

„A proč se ti zdá ponurá?“ namítla.

„Protože působí temně. Prázdné nádraží, které obklopuje noc za sychravého počasí. Jediným důkazem života je projíždějící vlak.“

„A není to právě ta naděje,“ skočila mu do řeči, „která vystupuje z temnoty? Světlo, které ji pohlcuje a přináší úsvit? Někdy obrázek, který působí temně, může přinést daleko více svitu než jasná obloha se sluncem, za kterým se ukrývá bouře.“

Denis usoudil, že na tom něco musí být. Záleží, jak se na svět díváme. Jestli ho vnímáme jako noc, po které nastane den,

nebo jako den, po kterém nastane noc. Chtěl jí to říct, ale z reproduktorů se ozvalo hlášení. Denis si teprve teď uvědomil, že už nějakou dobu stojí na místě.

Hlášení proběhlo nejprve v německém a anglickém jazyce, poté přešlo do češtiny. „Dámy a pánové, vlak musel neočekávaně zastavit. Prosím, nevystupujte. Budeme pokračovat hned, jakmile to bude možné.“

Denis se podíval z okna. „Vypadá to, že tu asi nějakou chvíli pobudeme,“ pronesl, když si všiml, že zastavili na vedlejší koleji.

„Tak to si mezitím zajdu pro bagetu do jídelního vozu. Dáš si taky něco?“

„Ne, díky. Asi si na chvíli odpočinu.“ Snažil se přečíst název stanice, ale měl výhled z příliš špatného úhlu.

Denis otevřel oči. Musel z toho čekání usnout. Uvědomil si, že vlak stále stojí na místě. Nevěděl sice, jestli se pořád nachází ve stejné stanici, ale při pohledu z okna usoudil, že asi ne. I přesto, že padl soumrak a do skla bubnovaly kapky deště, zdálo se mu, že vzhled stanice je odlišný. Téměř jako vystržžený z pozadí Suzynina notebooku. Napadlo ho, že si nejspíš zase odskočila na záchod a nechtěla ho budit, tak nechala notebook na sedadle.

Blikající modré světlo signalizovalo, že je v režimu spánku. Svítlo dokonce intenzivněji než samotná žárovka v kupé. Mdlé osvětlení zabudované ve stropu vozu působilo, jako by každou chvíli mělo vypovědět službu. Nebylo zde o moc víc světla než venku, kde se v plné kráse obnažoval měsíc.

Modrá kontrolka ho vábila k sobě. I když mu Zuzana prozradila obsah dokumentu, stále se nemohl zbavit nutkání, že tam ukrývá něco jiného. Pohlédl na displej mobilu a zjistil, že spal téměř dvě hodiny. Připadalo mu, že je Suzy pryč už poměrně dlouho. Ve voze panoval podivný klid a po celou dobu nezaslechl jediný hlas z vedlejších kupé. Neslyšel, že by někdo nastoupil nebo vystoupil. Otevřel okno a vykoukl ven. Několik kapek ho plesklo do tváře. Nespatřil žádnou osobu, dokonce ani budova nádraží nevykazovala známky aktivity. Vše působilo tak opuštěně, až z toho mrazilo.

Zavřel okno a pohlédl znovu na blikající kontrolku. V životě necítil tak silnou touhu otevřít cizí předmět jako právě teď. Dokonce ani, když jako dítě o Vánocích pozoroval dárky pod stromečkem. Šeptání notebooku sílilo. Ignoroval ho. Otevřel dveře a nakoukl do chodby. Zela prázdnotou, osvětlená ještě slaběji než kupé vozu. Šetří snad elektřinou, podivil se.

Otočil se. Kontrolka nepřestávala blikat. Otevřel notebook a probudil ho z režimu spánku. Klikl na jméno uživatele a očekával požadavek na vložení hesla. Místo toho naskočila plocha. Všiml si, že lišta zobrazuje opět jiné datum. Tentokrát se ho zmocnil strach. Zobrazovala datum smrti jeho bratra před deseti lety. Strach se mu rozrůstal po těle a sevřel mu žaludek. Denis klikl na dokument „Vlaky a cestující“ a otevřel ho. Zachvěl se.

Denis – příjezd ve 21:00 hod. Stanice Varanov.

Pohlédl na hodiny. Bylo dvacet minut po deváté. *Vystřelila si z něho snad za jeho zvědavost?* napadlo ho. Zaklapl monitor a vyšel do uličky. Nahlédl do vedlejšího kupé, ale nikoho tam nenašel. Osobní věci a zavazadla tam však zůstala. Podivné ticho obklopovalo celou prostoru. Nedolehl k němu žádný hlas ani sebemenší šum. Sousední kupé na tom bylo podobně. Cítil, že se ho zmocňuje panika. Mozek se dožadoval odpovědi na prostou otázku: *Kam se všichni poděli?* Věděl, že panikaři předčasně; zbývalo mu přece prohledat ještě celý vůz a i kdyby poté náhodou na nikoho nenarazil, může prozkoumat ostatní vagóny. Jenže, jak dlouho potrvá, než se jeho mysl zhroutlí z prosté myšlenky, že všichni jsou pryč? Měl by si to připustit dřív, než bude pozdě. Ne, odmítl se podvolit takové paranoidní představě. Není přeci možné, aby všichni zmizeli, aniž by si s sebou vzali věci. Došel na konec vozu, ale všude to bylo stejné. Pohozené věci na sedadlech, zavazadla v poličkách, jako by se jen všichni odešli nadýchat trochu čerstvého vzduchu.

To bude ono, pomyslel si. Všichni se jenom šli podívat, proč vlak stojí na místě. Otevřel okno z chodby a vykoukl do opuštěného nádraží. Pršet už téměř přestalo, ale žádnou siluetu postavy nezahlédl. Nechápal to. Spatřil však název obce, který byl podsvícený bílým světlem. Varanov. Snažil si vybavit, která obec by se v Česku nebo v Německu mohla tak jmenovat, ale žádná mu nevytanula na mysli.

Vzápětí zaslechl zvuk otevírání dveří. Na druhém konci vozu z prvního kupé vyšla

postava. V tom přítmí jí neviděl do tváře, ale podle velikosti a barvy oblečení usoudil, že to musí být průvodčí, která mu kontrolovala lístek.

„Hej!“ vykřikl.

Žena se k němu ohlédla. Denis při pohledu na ni sebou trhl. Na chvíli měl pocit, že to není člověk, ale něco co nepatří do našeho světa. Vzápětí si uvědomil, že jen vlivem zakřivení světla spatřil obraz něčeho, co vytvořilo jakousi iluzi. Oddychl si. „Excuse me.“

Žena na jeho volání nereagovala a brzy zmizela za dveřmi dalšího vagónu.

Denis se rozběhl, nechápaje, proč před ním utekla, aniž by mu vysvětlila, co se tu děje. Běžel celkem rychle, alespoň si to myslel, přesto když vstoupil do druhého vozu, už ji nezahlédl. Prozkoumal každé kupé, ale výsledek byl vždy stejný jako v předchozím vagónu. Po průvodčí nezůstala žádná stopa. Napadlo ho, že by mohl prozkoumat celý vlak, ale děsil se myšlenky, že by nevstřebal skutečnost, že je každé kupé bez výjimky prázdné. Prohledal proto jen další tři vagóny, z nichž poslední byl jídelní vůz.

Překvapilo ho, že stoly byly prostřené a měly naservírované různorodé pokrmy – některé z nich z poloviny sněžené. Dostal ukrutný hlad. Sedl si ke stolu, na kterém byl nachystaný řízek s bramborovým salátem a pustil se do jídla. Co na tom, že si ho někdo objednal. Nezdálo se, že by se zákazník hodlal vrátit. Přemýšlel, kam se všichni poděli. Nebo snad kam zmizel on? Zapudil tu myšlenku. Případala mu absurdní.

Měla jsem klienta, který byl přesvědčen, že do vlaků nenastupujeme náhodně.

Dojedl. Napadlo ho, že by měl raději prozkoumat prostory nádraží. Třeba se opravdu schovávají v hlavní budově.

Zatáhl za kliku venkovních dveří a pokusil se je otevřít. Bez odezvy. Vložil do toho víc síly, ale výsledek se nezměnil.

Tvrdil, že cestující si nevybírají vlaky, kterými pojedou, ale vlak si vybírá cestující, které svezí. Vlaky si pro nás přijíždí, když ztratíme životní směr nebo provedeme něco velmi zlého.

Spěšně zamířil do dalších vozů. Všude ho vítala prázdná kupé a až děsivé ticho. Už nezkoušel další dveře. Hnal se dopředu k lokomotivě. Napadlo ho, že by se odamtud mohl dostat ven a třeba při troše štěstí narazí na strojvůdce, který mu řekne, že všichni čekají v čekárně, než se odstraní technická závada. *Proč by ale někteří nechávali na sedadlech notebooky a mobily?*

„Mobil,“ zopakoval pro sebe a vytáhl vlastní. Signál měl dostupný. Proč ho to nenapadlo dřív. Náhodně vytukal číslo a potvrdil jeho vytočení. Čekal minutu, ale spojení se nedočkal. Připadalo mu, že vlak je nekonečně dlouhý. Kolik už prošel vagónů? Osm? Deset? Nebo snad víc? Nemohl si vzpomenout.

Zkusil číslo rodičů. Stále to zvonilo, ale nikdo to nezvedal.

A co se pak s námi stane?

To záleží na tom, jaké tajemství v sobě skrýváme.

Žádné tajemství přece neschovává, nebo ano?

Zavrtěl hlavou a rozběhl se na konec vozu.

Zmocnila se ho panika, když ho přivítal další prázdný vůz. V mysli si promítal posledních deset let života. Vzpomínal na den, kdy se probral z kómatu. Rodiče mu tenkrát řekli, že jeho malý bráška umřel. Od té doby s ním téměř nemluví. Dokonce mu nic neřekli, ani když jim sdělil, že odjíždí do Belgie.

Konečně dosáhl cíle: motorového vozu se stanovištěm strojvedoucího. Dveře do kabiny byly otevřené.

„Haló?“ zvolal a pak vstoupil dovnitř. Všiml si, že na přístrojové desce je položený obrázek. Připadal mu povědomý. Vzpomínal si, kdo ho nakreslil.

„Spidy?“ zašeptal.

Na obrázku byli nakresleni dva chlapi. On, když mu bylo šestnáct, a jeho bráška, kterému tehdy bylo šest. Nakreslil ho dva týdny předtím, než zemřel. Co to povídá, nezemřel přece, byl zavražděn. To je rozdíl. Zemřete, když máte těžkou nehodu nebo jste smrtelně nemocní, ale nikdy nezemřete cizí rukou.

Vzal obrázek do ruky. Spidy na trička chlapců napsal jejich jména. Říkal mu Spidy, protože měl nesmírně rád Spidermana. Jeho pokoj byl věčně přeplněn komiksy o Spidermanovi, figurkami a dokonce i oblečení měl potisknuté svým oblíbeným hrdinou. Nejraději měl pyžamo, na kterém Spiderman chytá zločince. Často nechtěl spát v jiném než v tomto. Od té doby, co zemřel, byl Denis pro rodiče pouhý vzduch. Jako by nezemřel Spidy, ale on. Chápal, že truchlí, ale jemu chyběl víc. Byl to přece on, kdo se o něho každý den staral, ne oni. Oni se hnali za kariérou a doma se zdržovali

zřídka. Byl to on, kdo ho vodil do školy a ze školy domů. On, kdo si s ním hrál a četl mu. Ne oni, ale on. Oni mu dali život, ale on mu dal lásku, to je přece cennější.

Řekl mi, že si udělal výlet vlakem, který si pro něho přijel. Když do něho nastoupil, věděl, že mu pomůže opět najít důvod k životu. Byl to jeho způsob, jak se vyrovnat s realitou.

Vzal si obrázek a vyšel z kabiny stroje. Dveře ven byly otevřené. Pochopil, že celý jeho život byl jen sen. Pouhá iluze toho, co mohlo být. Jen snil, jaké by to bylo, kdyby se tenkrát probudil.

Vystoupil a rozhlédl se okolo. Objal ho chlad. Nádraží mělo tři nástupiště. Osvětlená cedule nad schody hlásala číslo dva. Sedl si na lavičku a vyčkával. Věděl, že dříve nebo později dorazí.

„Na nástupiště číslo tři, kolej šestá dorazí rychlík číslo dvacet osm. Nevstupujte do kolejí před zastavením vlaku.“

Denis si prohlížel obrázek bratra. Za ním se ozývalo skřípání kolejí a nepříjemný zvuk brzděného systému. Přemýšlel, jestli to byl on, kdo mu tam nechal ten obrázek.

Vstal a zamířil ke schodišti. Byl přesně takový, jak si ho pamatoval. Malý bráška s krátkým sestřihem a láskyplným úsměvem.

„Přijel jsem si pro tebe, brácho,“ řekl.

„Já vím, Spidy. Já vím.“

Spidy ho chytil za ruku a Denis ji sevřel.

„Chyběl jsi mi,“ řekl chlapec.

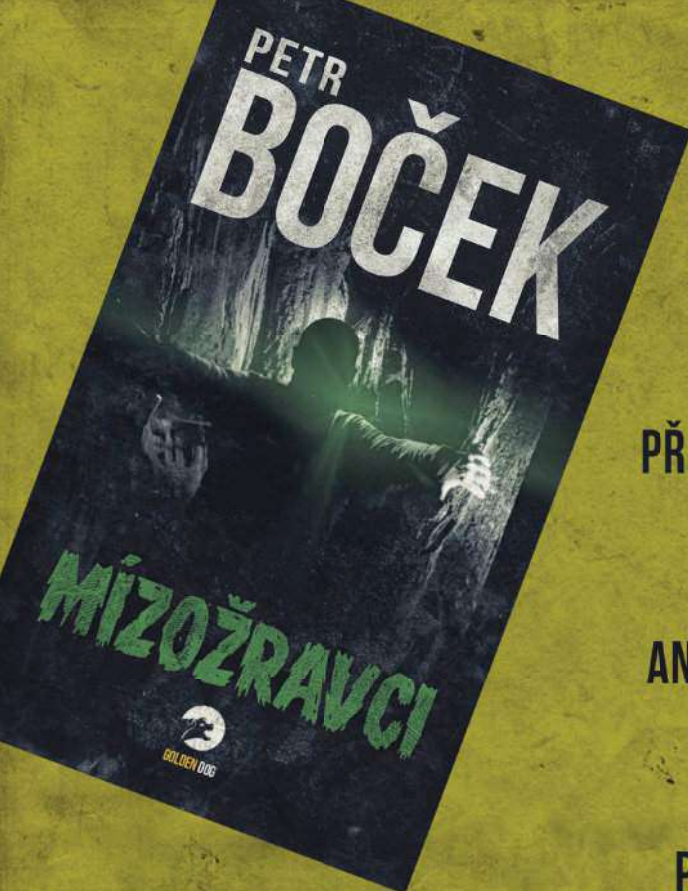
„Ty mně taky, bráško.“

Ruku v ruce zamířili po schodišti dolů. Osvětlená cedule nad nimi zhasla a vlak z druhého nástupiště odjel.

ROBIN STEJSKAL (*1989)

Narodil se v Brně. Po dlouhém psaní pro sebe začal svou tvorbu zveřejňovat na literárním serveru Pište povídky. Knižně debutoval v roce 2015 povídkovou sbírkou **Roztomilá holčička** v níž nabídl žánrovou paletu své tvorby od dramatu, přes thrillery, fantaskní realismus a sci-fi až po horor. V roce 2018 vydal hororový román **Prokletá kaple** odehrávající se v malé nenápadné vesničce nedaleko Brna jménem Medovice. Román splétá a prolíná nejen různé dějové, ale i časové roviny. V dubnu 2019 pak publikoval povídku **Tajemný pasažér** na blogu Knižní díra.

**OPRAVDU
PŘINÁŠÍ SMRT SVÝM
BLÍZKÝM?**

**ANEBO ZA TÍM VĚZÍ
NĚCO JINÉHO?**

**PROČ JSOU JEHO
VZPOMÍNKY NA DĚTSTVÍ
TAK TEMNÉ?**

NOVÝ HOROR NAKLADATELSTVÍ GOLDEN DOG

WWW.GOLDENOG.CZ

[#CTUCESKYHOROR](https://twitter.com/CTUCESKYHOROR)